

Luonto on Kainuun vahvuus
Kainuun maakuntakuvatutkimus
2008

Luonto on Kainuun vahvuus

Kainuun maakuntakuvatutkimus

Kainuun maakunta -kuntayhtymä
2008

D:19

Julkaisija:

Kainuun maakunta -kuntayhtymä

PL 400

87070 Kainuu

Tutkimuksen tekijä:

Net Effect Oy

Kannen kuva:

Ritva Immonen

ISSN

1795-5661

Kajaani 2008

LUONTO ON KAINUUN VAHVUUS

Kainuun maakuntakuvatutkimus 2008

Net Effect Oy

Antti Eronen

Sampo Ruoppila

SISÄLLYS

Esipuhe

1. Selvityksen tausta	3
2. Tutkimuksen toteuttaminen	4
3. Vastaajien taustatiedot	5
3.1. Ikä ja sukupuoli	5
3.2. Koulutus	5
3.3. Vastaajien alueellinen jakautuminen	6
3.4. Vieraileminen Kainuussa	7
3.5. Mielikuvan muodostumiseen vaikuttavat tekijät	8
3.6. Kainuu.fi	8
4. Mielikuva Kainuusta	9
4.1. Spontaani mielikuva	9
4.2. Maakunnan perusviesti	14
4.3. Miten asioita on hoidettu Kainuussa	17
4.4. Mitkä ominaisuudet kuvaavat kainuulaisia ihmisiä	18
4.5. Merkittävimmät toimialat	20
4.6. Maakuntakuvan kannalta tärkeät asiat	21
4.7. Loppukommentit	22
5. Vertailu yli ajan	23
6. Vertailu ryhmittäin	27
7. Yhteenveto	33

1. Selvityksen tausta

Maakunnista luoduissa mielikuvissa on nähtävissä pitkiä historiallisia jatkumoa ja niihin liitettyjä stereotyyppioita, muuttuvien elämäntyylien mukanaan tuomia uudelleentulkintoja, ajankohtaisen uutisvirran sävyjä ja pitkäjänteisen markkinointityön kantamia hedelmiä.

Käsillä oleva tutkimus Kainuun maakuntakuvaan liittyvien mielikuvien pysyvyydestä ja muutoksesta on neljäs laatuaan. Kainuun maakuntakuvaa on tutkittu aikaisemmin vuosina 1997, 2000 ja 2004.¹ Uusin tutkimus toimii yhtäältä itsenäisenä katsauksena Kainuun maakuntakuvaan vuonna 2008, toisaalta kyse on aikaisempien tutkimusten seurantalutkimuksesta, jolla arvioidaan kehityskaariltaan pidempiä trendejä.

Vahvimmat Kainuuta koskevat mielikuvat liittyvät luontoon: sen laajuuteen, kauneuteen ja jylhyyteen. Luonnon merkitys Kainuun maakuntakuvassa vaikuttaa horjumattomalta. Muualla Suomessa Kainuu liitetään pitkiin etäisyyksiin, itään ja syrjäisyyteen. Varsin pysyville vaikuttavat myös mielikuvat köyhyydestä. Uudistuva ympäristö ja yhteiskunnallinen muutos vaikuttavat mielikuviiin. Maakuntakuvaa tarkasteltaessa tuleekin olla herkkä uusille avauksille ja häilyville ilmiöille.

Edellisen maakuntakuvatutkimuksen jälkeen, vuoden 2005 alusta on toteutettu Kainuun hallintokokeilua, jossa osa valtion ja kuntien tehtävistä on siirretty vaaleilla valitulle maakuntavaltuustolle. Tämän tutkimuksen valossa ei kuitenkaan vaikuta siltä, että tällä olisi toistaiseksi ollut suurempaa vaikutusta maakuntakuvaan. Sen sijaan hallintomallin rinnalle on viimeisen neljän vuoden aikana noussut muutakin kiinnostavaa, etunenässä Talvivaaran kaivosohanke, joka heijastuu vastauksissa. Kaikki uusi ja mielenkiintoinen, jonka voidaan katsoa vaikuttaneen mielikuvan muodostumiseen, on nostettu esille. Kainuun maakuntakuva vuonna 2008 on mielenkiintoinen yhdistelmä vahvoja vanhoja mielikuvia ja nopeasti esiin nousseita uusia versoja, joiden vakiintumisen todentaminen jää tuleviin vuosiin.

¹ Kainuun viestintäsuunnitelman pohjaksi tehty Kainuun imagotutkimus 1997, ulkoisen maakuntakuvan kehittymisen seurantalutkimus ”Kainuu – rikas luonnostaan” 2000 ja Kainuun maakuntakuvan tutkimus ”Kainuu erilaisen silmin” 2004

2. Tutkimuksen toteuttaminen

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on ollut selvittää, minkälaisia ovat Kainuun maakuntaa koskevat mielikuvat. Tutkimus on toteutettu haastattelututkimuksena, joka on sisältänyt sekä etukäteen jäsennettyjä että vapaan vastaamisen mahdollistaneita kysymyksiä. Mielikuvia on siis jäsennetty hakemalla vastauksia sekä avoimiin kysymyksiin että valmiiksi tehtyihin väittämiin. Kyselylomake on mahdollistanut mielikuvien tarkastelun useista eri lähtökohdista – samalla sen käyttö kuitenkin osin selittää mielikuvissa jatkuvasti toistuvat teemat. Vertailukelpoisuuden vuoksi kysymykset on pidetty hyvin samanmuotoisia kuin aiemmissa tutkimuksissa vuosilta 1997, 2000 ja 2004. Kyselylomakkeeseen on tehty vain vähäisiä, ajankohtaistavia muutoksia. 870 vastaajaa sisältävä aineisto on kerätty puhelinhaastatteluin, joiden käytännön toteutuksesta vastasi Sentraali Oy.

870:n vastaajan otos suomalaisista koostuu ns. suuresta yleisöstä, joka on jakautunut kainuulaisiin ja muualla Suomessa asuviin vastaajiin, sekä vastaajista, jotka on poimittu heidän asemansa perusteella viranomaisina, kansanedustajina, kainuulaisten avaintoimialojen edustajina ja median edustajina. Analyysin kannalta otos voidaan jakaa käytännössä kahteen ryhmään: ei-kainuulaisiin ja kainuulaisiin. Toimialaryhmittäisiä vertailuja on tehty luvussa viisi ja lisäksi erikseen silloin, kun se on nähty tarpeelliseksi.

Ryhmä	1997	2000	2004	2008
Metalliala	60	31	37	30
Puuala	60	35	31	30
Matkailuala	60	34	40	30
Elektroniikka ja tietotekniikka	60	39	34	30
Elintarvikeala	60	37	31	30
Kulttuuri	60	35	38	30
Kaivannaisteollisuus	-	-	-	30
Hyvinvointi	-	-	-	30
Media	50	25	44	50
Viranomaiset	50	30	50	50
Kansanedustajat	30	17	30	30
Suuri yleisö, Kainuu	100	50	150	150
Suuri yleisö, muu Suomi	200	67	351	350
Yhteensä	790	400	836	870

Taulukko 1. Otoksen koostumus vuosien 1997, 2000, 2004 ja 2008 tutkimuksissa

Tutkimusraportin rakenne on vertailtavuuden ja luettavuuden nimissä hyvin samankaltainen aikaisempien maakuntakuvatutkimusten kanssa. Vaikka vertailua aikaisempiin tutkimuksiin onkin tehty aineiston sen salliessa, toimii tutkimus ennen kaikkea tilannekatsauksena vuoden 2008 mielikuvaan Kainuusta.

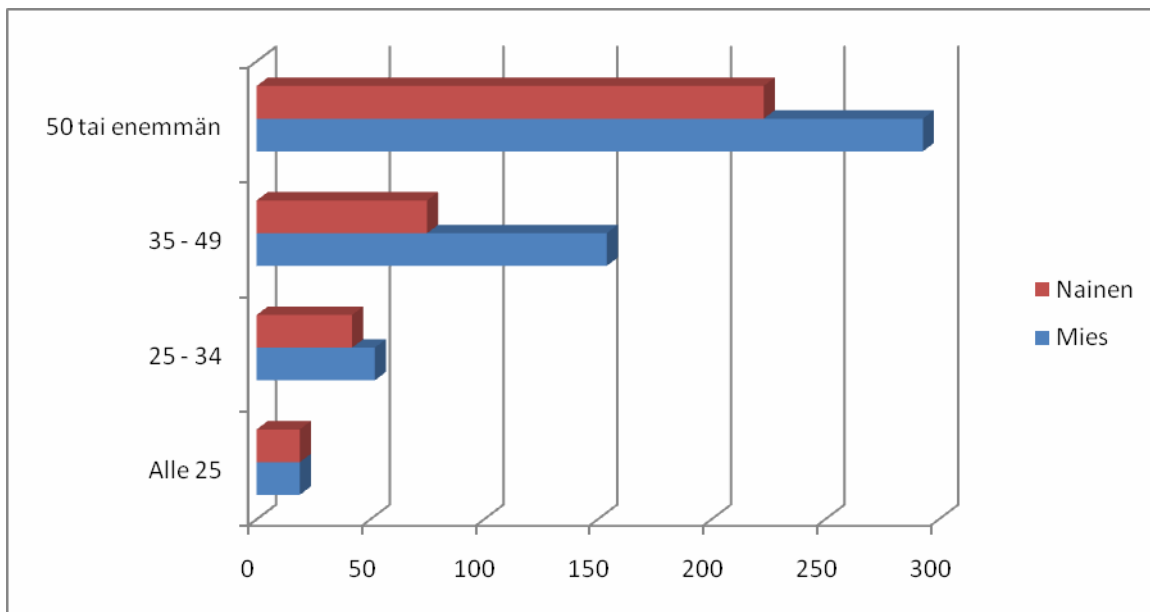
Vuoden 2008 mielikuvatutkimus on erittäin vertailukelpoinen vuoden 2004 tutkimuksen kanssa, sillä ne ovat otosmääriltään ja toteutustavoiltaan hyvin samankaltaisia. Vuonna 1997 aineisto kerättiin niin ikään puhelinhaastatteluin, kun taas vuonna 2000 käytettiin puhelinhaastatteluiden, kirjekyselyn ja sähköisten lomakkeiden yhdistelmää. Pitkien trendien jatkuvuus korostuu siitä huolimatta, että eri vuosina aineistonkeruumenetelmät ovat hieman vaihdelleet.

3. Vastaajien taustatiedot

3.1. Ikä ja sukupuoli

Kyselyyn vastanneiden joukossa oli enemmän miehiä (59 %) kuin naisia (41 %). Sukupuolirakenteen eroa selittää otokseen valittujen avaintoimialojen miesvaltaisuus: 80 prosenttia eri toimialoja edustavista vastaajista oli miehiä. Ammattirakenteen sukupuolijakauma tuli esiin myös niin, että 68 prosenttia avaintoimialojen naisista edusti joko hyvinvointi-, kulttuuri tai elämystuotantoalaa. Viranomaisten, kansanedustajien ja mediaihmisten ryhmässä miesten edustus oli 58 prosenttia. Sen sijaan ns. suurta yleisöä edustaneiden vastaajien keskuudessa miehiä ja naisia oli yhtä paljon.

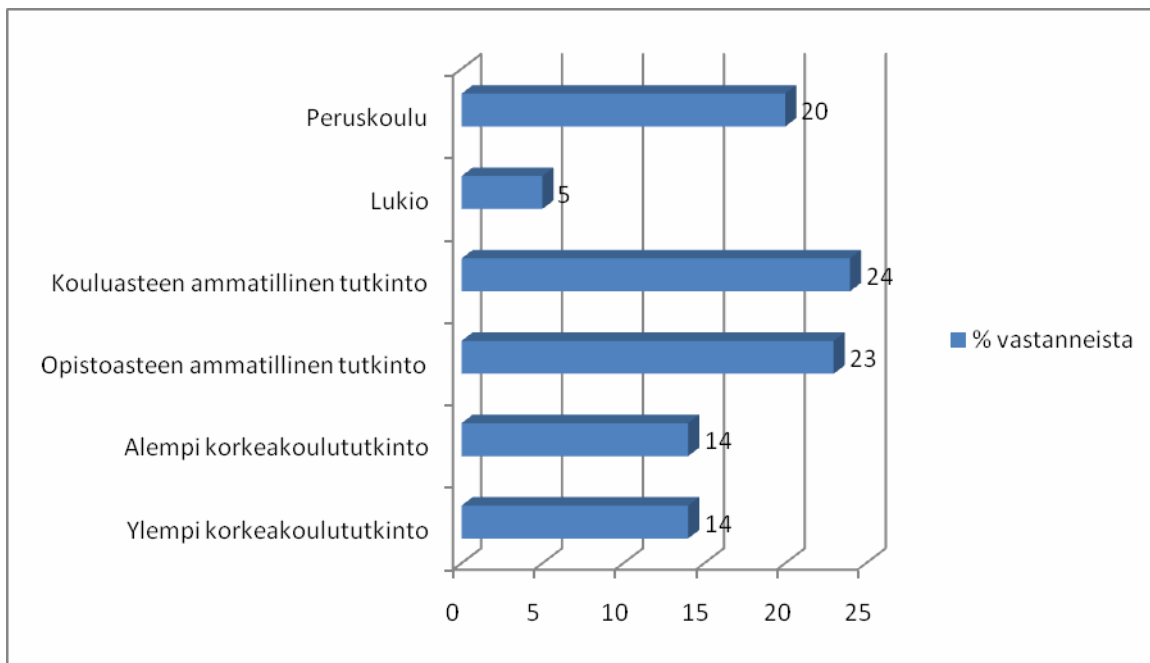
Vastaajien keskuudessa korostuvat vanhemmat ikäluokat: yli puolet vastaajista on yli 49 vuotiaita. Otos ei ole vertailukelpoinen Kainuun tai koko Suomen ikärakenteen kanssa, sillä se on muodostunut osittain valikoitujen ryhmien perusteella. Vertailukelpoisuus edellisiin maakuntakuvatutkimuksiin sen sijaan on hyvä: vastaajien ikä- ja sukupuolirakenne on hyvin pitkälle yhdenmukainen edellisten vuosien tutkimusten kanssa.

Kuvio 1. Vastaajien ikä- ja sukupuolirakenne (henkilöiden lukumäärä)

3.2. Koulutus

28 prosentilla vastanneista on jonkinasteinen korkeakoulututkinto. Luku on 6 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuonna 2004 (35 %) ja huomattavasti pienempi kuin vuoden 2000 tutkimuksessa (46 %). Ammatillinen tai opistoasteen perustutkinto on 47 % vastaajista. Pelkän kansa- tai peruskoulun suorittaneita vastanneista on 20 %. Luvut ovat olleet samaa luokkaa myös edellisissä tutkimuksissa.

Kuvio 2. Vastaajien koulutustausta (%)

3.3. Vastaajien alueellinen jakautuminen

Alueellisesti vastaajat ovat keskittyneet Kainuuseen ja Uudellemaalle. Tarkastelun pohjalla toimii vanha maakuntajako. Kainuussa vastaajista asui 18 %, Uudellamaalla 17 %. Vuoteen 2004 verrattuna uusimaalaisten osuus vastaajista on vähentynyt 10 prosenttiyksikköä. Myös vuonna 2000 Uudenmaan osuus kaikkien vastaajien kotipaikasta on ollut 25 % luokkaa.

Maakunta	Vastaajat (henk.)
Kainuu	156
Uusimaa	148
Pirkanmaa	71
Pohjois-Pohjanmaa	57
Varsinais-Suomi	48
Pohjois-Savo	45
Etelä-Pohjanmaa	45
Häme	44
Keski-Suomi	43
Lappi	37
Satakunta	34
Kymenlaakso	30
Pohjois-Karjala	27
Etelä-Savo	24
Päijät-Häme	20
Etelä-Karjala	19
Keski-Pohjanmaa	15
Itä-Uusimaa	11
Vaasan rannikkoseutu	5
Yhteensä	879

Taulukko 2. Vastaajien lukumäärä asuinmaakunnan mukaan

3.4. Vieraileminen Kainuussa

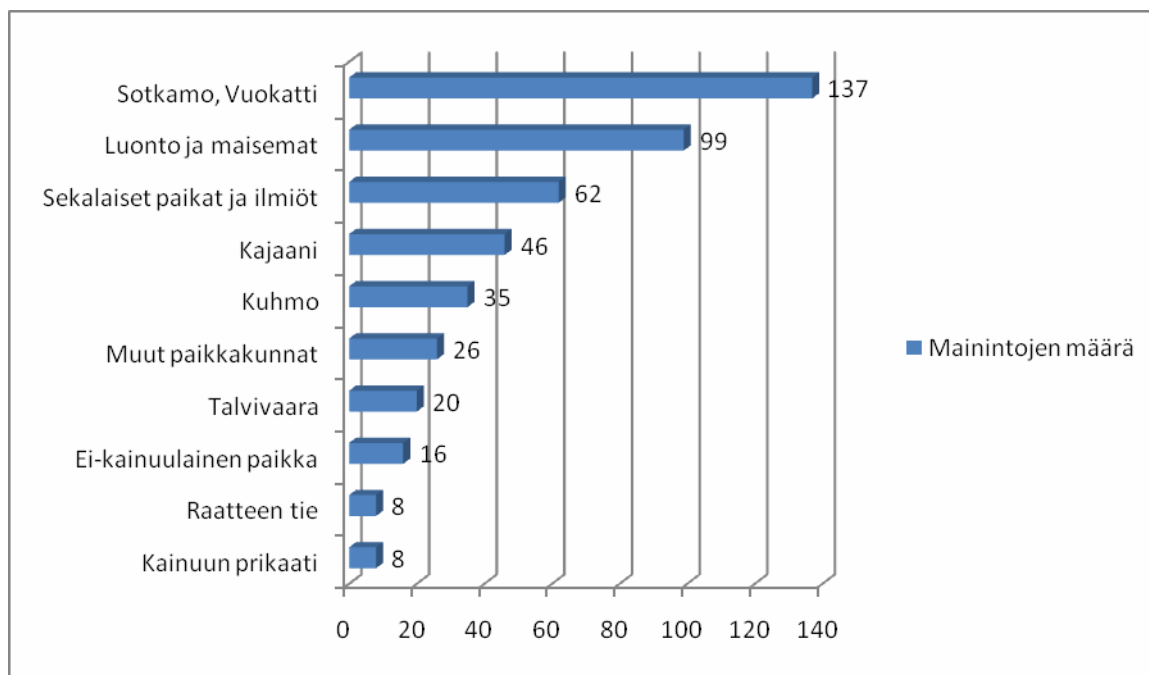
6 % muualla Suomessa asuvista vastaajista oli kotoisin Kainuusta, tai asunut siellä jonkin osan elämästään. Vuoden 2004 vastaajista 11 % oli joskus asunut Kainuussa. Kaikista ei-kainuulaisista vastaajista 133 eli 18 % ei ollut koskaan vierailut Kainuussa. Viimeisen vuoden aikana Kainuussa on vierailut 224 henkilöä, eli 39 % kaikista vierailleista.

Aika	Henk.	%
Viimeisen vuoden aikana	224	39
Viimeisen 5 vuoden aikana	221	38
Viimeisen 10 vuoden aikana	68	12
Yli 10 vuotta sitten	67	12
Yhteensä	580	100

Taulukko 3. Muualla Suomessa asuvien vastaajien Kainuussa vierailu

Kainuussa vierailleita vastaajia pyydettiin nimeämään yksi erityisesti mieleen jäänyt kainuulainen paikka tai matkailukohde. Mainintojen määrällä mitattuna Vuokatti oli ylivoimainen ykkönen. Vuokatti ja muut sotkamolaiset kohteet keräsivät yhteensä 138 mainintaa. Seuraavaksi eniten Kainuussa vierailleille olivat jääneet mieleen Kainuun luonto ja maisemat ylipäätään. Kajaani ja

Kuhmo ovat myös mielikuvallisesti vahvoja paikkoja. Nopean nousun listalle on tehnyt Talvivaaran kaivos, johon oli käynyt tutustumassa 20 vastaajaa viimeisen vuoden aikana.

Kuvio 3. Muuta Suomea edustavien vastaajien mainitsemat vierailukohteet Kainuussa

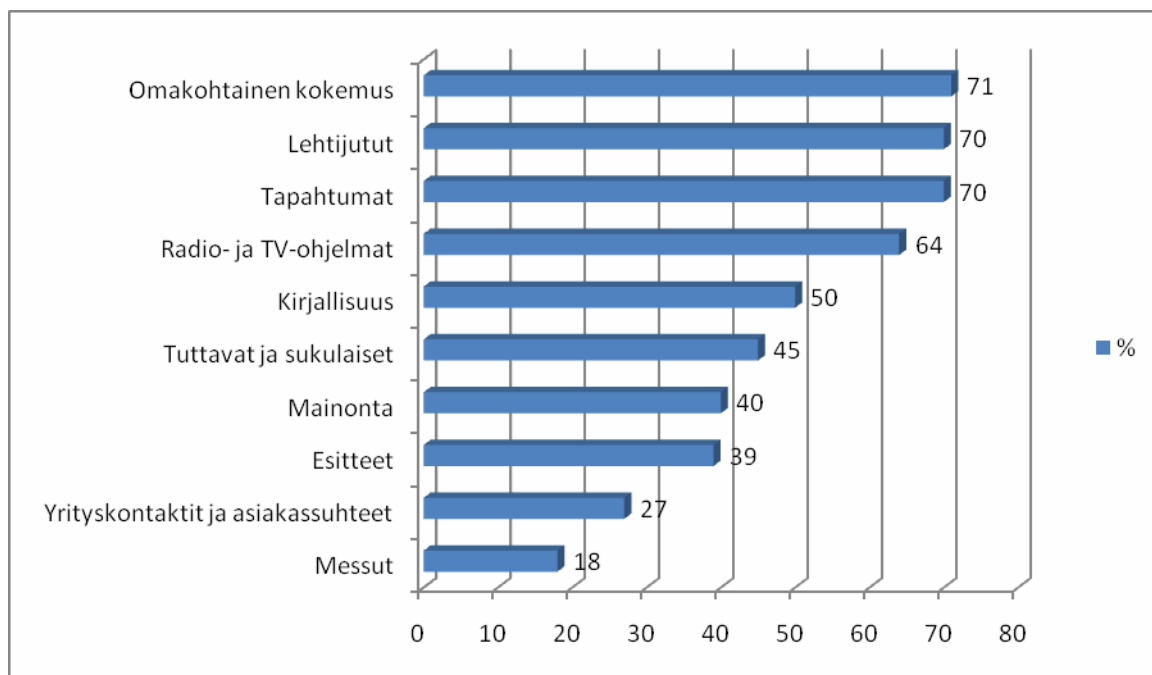
Kainuuseen yhdistetään silloin tällöin myös paikkoja, jotka todellisuudessa sijaitsevat jossain muussa maakunnassa. Tyypillisimmin erhe tehdään Kuusamon, Rukan ja Kolin kohdalla. Tämä toistuu myös seuraavassa luvussa tutkittujen spontaanien mielikuvien kohdalla.

3.5. Mielikuvan muodostumiseen vaikuttavat tekijät

Ei-kainuulaisilta vastaajilta tiedusteltiin myös heidän omaa näkemystään siitä, mitkä tekijät ovat vaikuttaneet heidän Kainuu-mielikuvansa muodostumiseen. Kärkeen nousivat omakohtainen kokemus, olihan 82 % kaikista ei-kainuulaisista vastaajista vierailut joskus Kainuussa, sekä lehtijutut ja tapahtumat. Vähiten mainintoja keräsivät messut, yrityskontaktit, asiakassuhteet ja esitteet.

Nämä elementit muodostavat sen pohjan, jolle mielikuva Kainuusta on kunkin vastaajan päässä rakentunut. Tyypillinen vastaaja on siis ollut yli 50-vuotias mies, joka on matkustanut Kainuussa ahkerasti. Hän pitää omakohtaisia kokemuksia mielikuvan rakentumisen kannalta kaikkein merkittävimpänä tekijänä. Tärkeimmät mielikuvien lähteet ovat pysyneet samoina kaikissa maakuntakuvatutkimuksissa. Myös kaksi vähiten tärkeinä pidettyä mielikuvan muodostumiseen vaikuttanutta tekijää ovat olleet samat kaikissa tutkimuksissa. Tärkeitä ammattialakohtaisia eroja tosin esiintyi: yrityskontaktien ja asiakassuhteiden vaikutuksen tunnustivat kaikkein useimmiten median edustajat sekä kaivannais- ja metalliteollisuudessa työskentelevät ihmiset. Yli puolet (54 %) media-alalla työskentelevistä ihmisistä kokee, että työn kautta syntyneet kontaktit ovat vaikuttaneet heidän mielikuvaansa Kainuusta. Tämä henkilökohtaisia kontakteja korostava tulos maakunnan on

syytä huomioida markkinointityössään, etenkin kun tulokset osoittavat myös, kuinka tärkeä asema median raporteilla on lopulta mielikuvien luojana.

Kuvio 4. Kainuu - mielikuvaan vaikuttaneet tekijät ei-kainuulaisten keskuudessa

3.6 Kainuu.fi

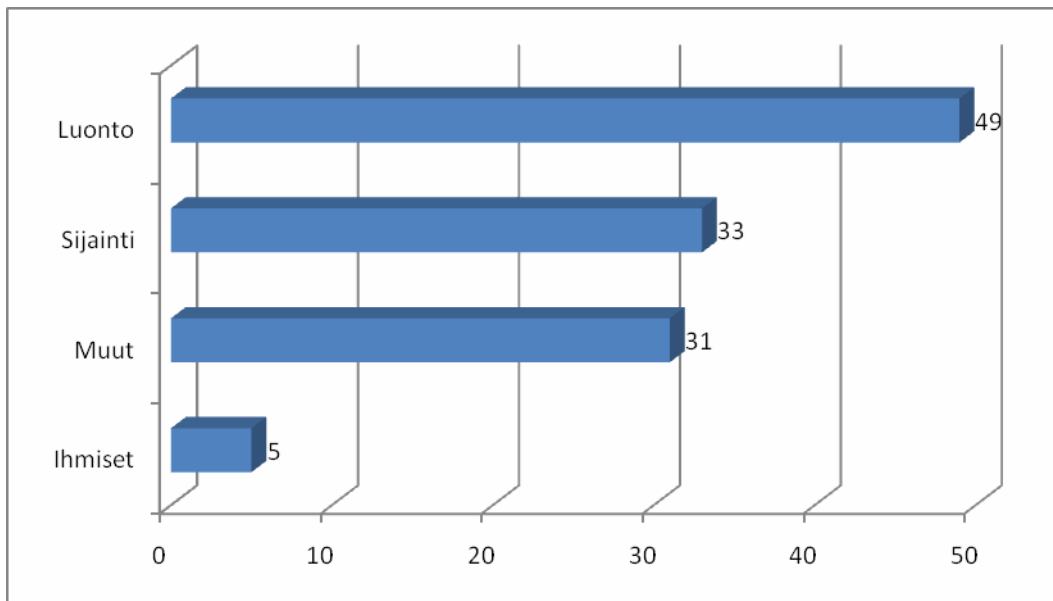
Vuoden 2008 kyselyssä vastaajilta tiedusteltiin, viestinnän suunnittelun tarpeisiin, ovatko he vierailleet viimeisen kahden vuoden aikana www.kainuu.fi – sivustolla. 44 % kainuulaisista ja 15 % muualla Suomessa asuvista vastaajista olivat vierailleet sivustolla. Eri toimialojen edustajista ahkerimpia sivustolla kävijöitä olivat viranomaiset, kansanedustajat, kulttuuriväki ja elektroniikkateollisuuden edustajat. Miesten ja naisten osuus vierailijoista noudattelee otoksen sukupuolijakaumaa. Samoin vierailijoiden ikä: 55 % kävijöistä oli yli 50-vuotiaita. Naisia sivustolla kävijöistä oli 42 %. Kävijöistä korkeakoulututkinnon oli suorittanut 32 %, kun heidän osuutensa koko aineistosta on 28 %. Kainuu.fi – sivusto tuntuu tavoittavan kohtuullisen hyvin ainakin kainuulaiset.

4. Mielikuva Kainuusta

4.1. Spontaani mielikuva Kainuusta

Kyselyn alussa vastaajia pyydettiin kuvailemaan Kainuuta muutamalla ensimmäiseksi mieleen tulevalla sanalla. Vastaukset vaihtelivat yhdestä sanasta aina useita eri aihepiirejä käsitelleisiin listoihin asti. Jokainen maininta on sijoitettu yhteen neljästä luokasta. Luokat ovat luonto, sijainti, ihmiset ja muut. Samat luokat ovat olleet käytössä aikaisemmissakin tutkimuksissa. Varsinaisiin mielikuviin on päästy käsiksi tekemällä tarkempia havaintoja yleisluokituksen sisällä. Yhdessä haastattelussa on voinut esiintyä useita mainintoja, joista jokainen on käsitelty erikseen. Yksityiskohtaisten mielikuvien yleisyyttä onkin tutkittu vertaamalla niitä kaikkien eri mainintojen määrään, joita on selkeästi enemmän kuin haastatteluita.

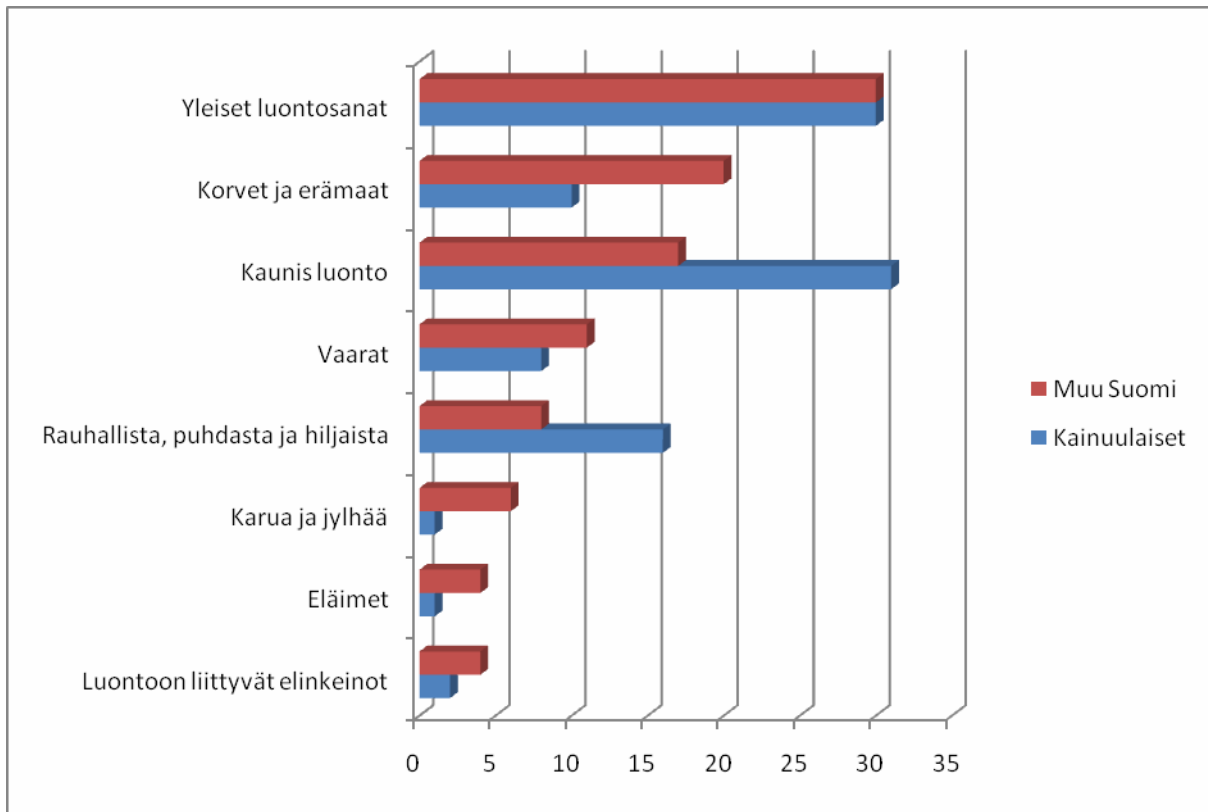
Vastaukset jakautuvat neljään yleisluokkaan. Eniten Kainuu herättää ihmisissä luontoon liittyviä ajatuksia. Näin on ollut asia jokaisessa Kainuun maakuntakuvatutkimuksessa. Vuoteen 2004 verrattuna luontoon liittyvien mielikuvien osuus on kuitenkin selvästi laskenut. Myös Kainuun asukkaisiin liitetään vieläkin vähemmän mielikuvia kuin edellisen tutkimuksen aikaan. Näyttäisi siltä, että siinä missä vuonna 2004 lähes 90 % vastaajista on liittänyt ainakin jonkin Kainuu-mielikuvistaan luontoon, ovat haastateltavat vuonna 2008 keskittyneet myös muihin teemoihin. Luonto on kuitenkin herättänyt mielikuvia lähes puolessa haastateltavista. Luonto on Kainuun vahvin tavaramerkki.

Kuvio 5. Kaikkien vastaajien spontaanien Kainuu-mielikuvien jakautuminen neljään ryhmään (%)

Asuinpaikalla ei ole tällä tarkastelun tasolla juuri vaikutusta mielikuvien muodostumiseen. Kainuulaisten keskuudessa luontovastauksia esiintyy noin 5 % enemmän kuin ei-kainuulaisten haastatteluissa. Muualla Suomessa Kainuu taas herättää hieman enemmän mielikuvia, jotka ovat sijoitettavissa ryhmään muut. Tarkemmin erot asuinpaikan ja muiden tekijöiden välillä tulevat esiin yksittäisiä mielikuvia tarkasteltaessa.

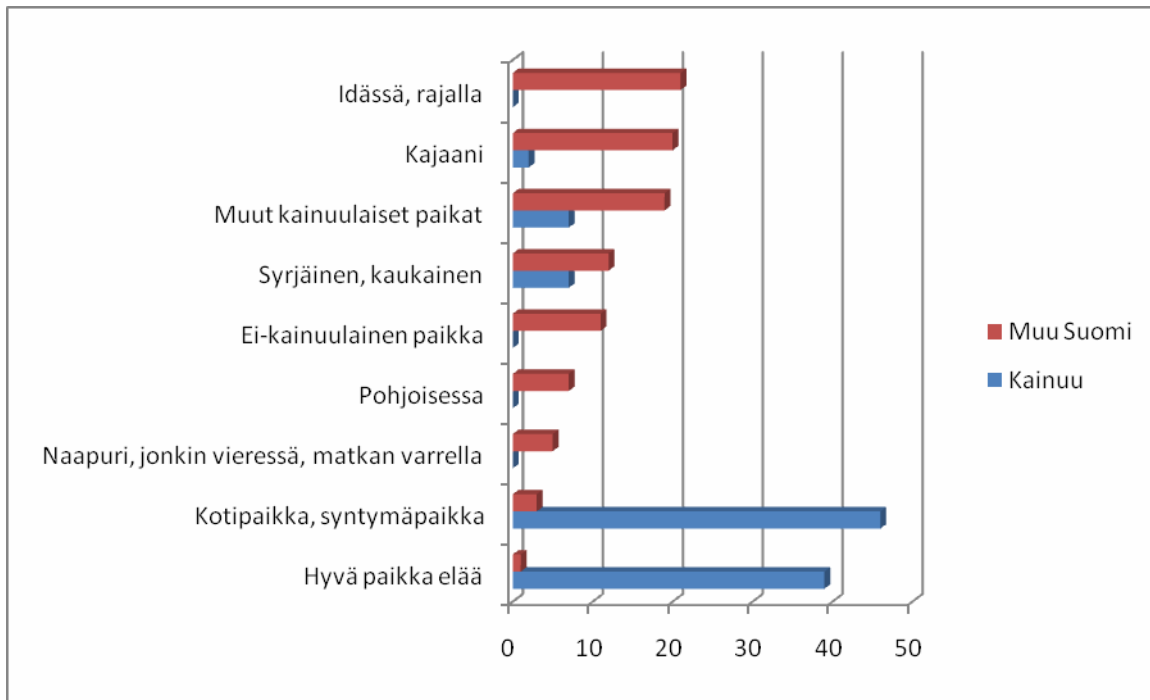
Luontoon liittyvistä maininnoista noin kolmannes voidaan niputtaa yhteiseen ryhmään, johon kuuluvat yleisluontoiset ja vähän kuvailevat sanat kuten *metsä, luonto, järvet, vesistöt, maisema ja lumi*. Vahvemmat mielikuvat löytyvätkin tämän yleisryhmän ulkopuolelta. Seuraavaksi eniten mainintoja on kerännyt *luonnon kauneus*. Kauneutta kuvaavat adjektiivit nousevat vahvasti esiin niin kainuulaisten kuin ei-kainuulaistenkin mielissä. Paikalliset asukkaat tosin näkevät oman maakuntansa ympäristön selkeästi paremmassa valossa kuin muut. Muille Kainuun luonto voi olla myös *karua ja jylhää* tai edustaa *korpia ja erämaita*. Samoin kainuulaisille oma kotiseutu tuo ennen kaikkea mieleen *luonnon rauhan ja puhtauden*.

Kuvio 6. Kainuulaisten ja muuta Suomea edustavien vastaajien luontoon liittyvät spontaanit mielikuvat (%)

Kun kaikkein eniten mainintoja keränneet mielikuvat laitetaan järjestykseen, löytyy kymmenen joukkoon peräti viisi luontoon liittyvää luokkaa (katso kuvio 9).

Kainuun maakunnan sijaintiin liittyy vahvoja mielikuvia. Kainuulaisten maininnoista esiin nousee kaksi yli muiden: heille maakunta on luonnollisesti *kotipaikka tai syntymäseutu*, ja se on myös *hyvä paikka elää*. Ei-kainuulaisten maininnoissa Kainuun sijaintiin liittyy monipuolisempia mielikuvia.

Kuvio 7. Kainuulaisten ja muuta Suomea edustavien vastaajien Kainuun sijaintiin liittyvät spontaanit mielikuvat (%)

Muun Suomen näkökulmasta Kainuu on *idässä tai rajalla*. Jonkin verran Kainuu nähdään myös *pohjoisena* paikkana, mutta rajaseutu ja itä ovat mielikuvina vahvempia. *Idässä, rajalla* mahtuu myös kymmenen leimallisimman mielikuvan listalle. Samalle listalle pääsevät myös *Kajaani* ja *muut kainuulaiset paikat* (katso kuvio 11). Kajaani esiintyy 20 prosentissa kaikista sijaintiin liittyvistä maininnoista, kun tarkastellaan vain ei-kainuulaisia vastaajia. Muista kainuulaisista paikoista erottuvat selvästi Sotkamo ja Vuokatti (18 ja 15 mainintaa), Kuhmo (8 mainintaa), Suomussalmi (7 mainintaa) ja Oulujärvi (6 mainintaa).

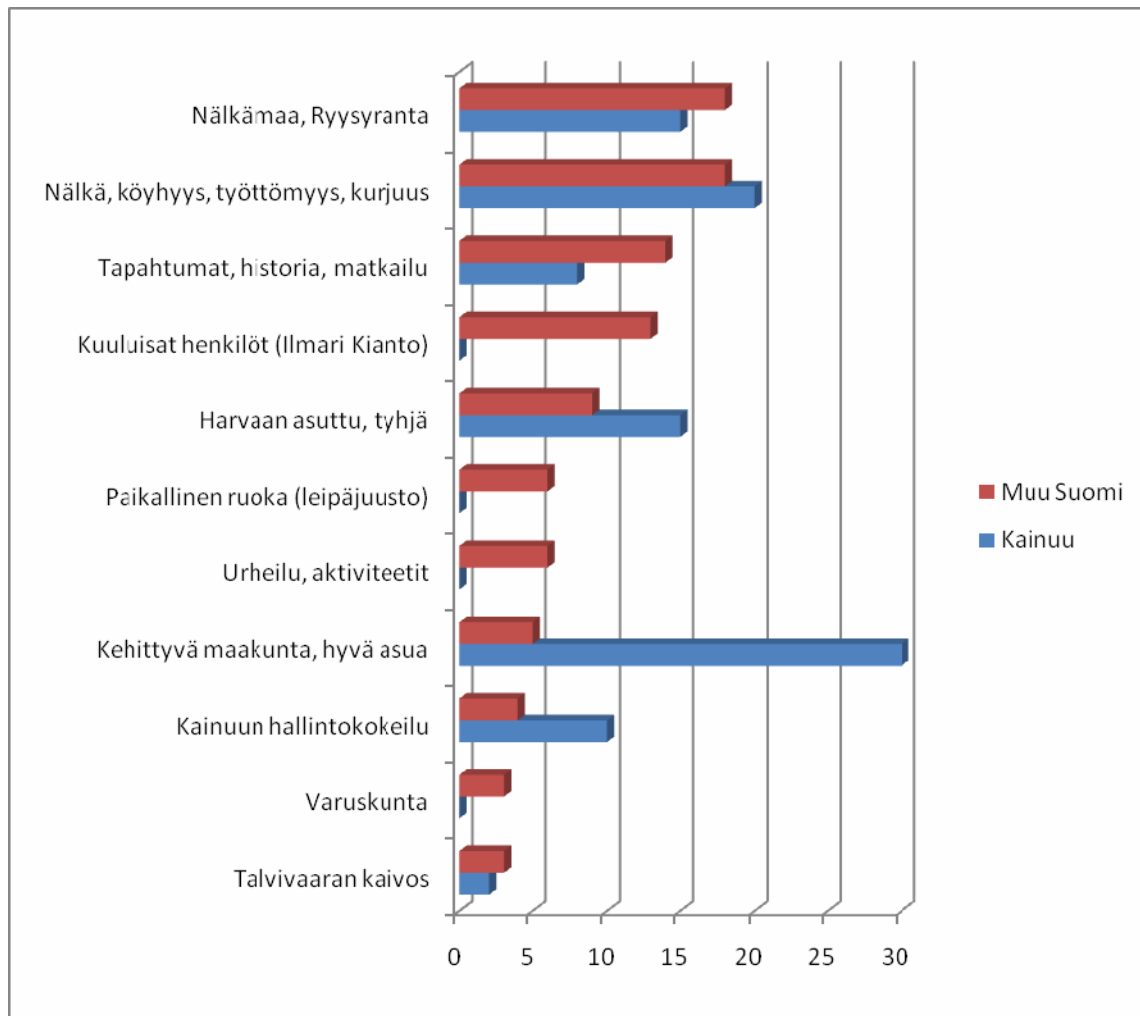
Ei-kainuulaisia paikkoja mainitsivat vain muualla kuin Kainuussa asuvat vastaajat. Yleisimpiä kainuulaisiksi luultuja paikkoja olivat Kuusamo ja Koli. Muutamissa vastaajissa Kainuu herätti myös mielikuvan Karjalasta ja Lapista. On myös huomioitava, että noin 12 % ei-kainuulaisten vastaajien sijaintiin liittyvistä maininnoista totesi Kainuun olevan *syrjäinen tai kaukainen*.

Ihmisiin liittyviä mainintoja ei kertynyt kuin 40, mikä tarkoittaa noin 4 % kaikista maininnoista. Eniten mainintoja kerää maakunnan asukkaiden ystävällisyys ja mukavuus – yhteensä 14. Samoin ihmisten sinnikkyyttä ja työteliäisyyttä arvostetaan (9 mainintaa). Neljässä maininnassa on muisteltu myös kainuulaisten kateellisuutta, jäyhyyttä ja sisäänpäin lämpiävää asennetta. Loput maininnoista muodostuvat sekalaisesta joukosta sukua, perhettä, maalaisuutta, mummoja ja veljiä. On selvää, että maakunnan asukkaiden luonteeseen liittyvät mielikuvat eivät ole vahvoja. Kuuluisat ja historialliset kainuulaiset on sijoitettu analyysissa ryhmään muut.

Ryhmään muut kuuluvat maininnat ovat hajanaisia. Pari selvää mielikuvaa nousee kuitenkin esiin. Ei-kainuulaisten maininnoista voidaan nostaa esiin kaksi selvästi vahvinta mielikuvaa. Kainuu yhdistetään yllättävän usein sen maakuntalauluun. Maininnat nälkämaasta, korpien kuiskinnasta tai yksinkertaisesti maakuntalaulusta muodostavat kaikista ryhmän muut sisällä olevista maininnoista 18 %. Tämän tiedon rinnalla on jännittävä huomata, että maininnat kuuluisista henkilöistä

keskittyvät lähestulkoon yksinomaan Ilmari Kiantoon. Muutaman maininnan keräävät myös Veikko Huovinen, Kalle Päätaalo ja Eino Leino. Mielikuvien tasolla kainuulainen kulttuuri näyttäisi siis pitkälle olevan Nälkämaan laulun ja Punaisen viivan varassa. Maakuntalaululla on vahva asema myös kainuulaisten mielikuvissa.

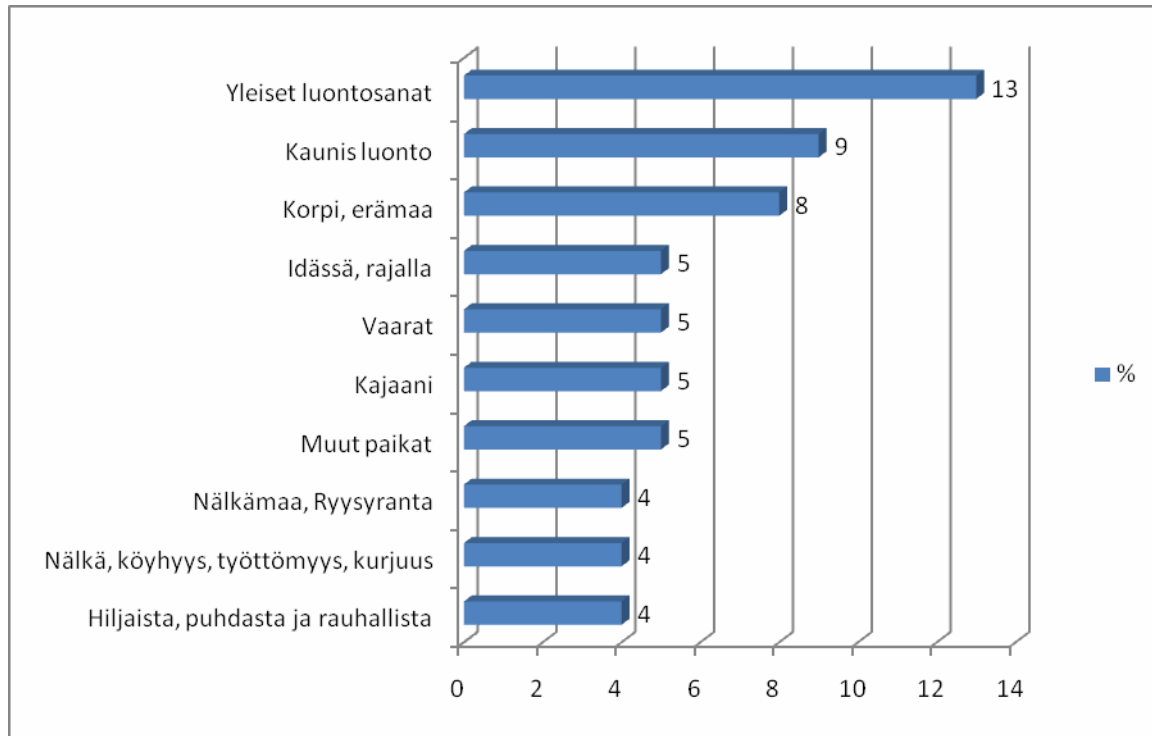
Toinen keskeinen kaikkien vastaajien maininnoissa esiintyvä mielikuva on negatiivinen yhdistelmä työttömyyttä, köyhyyttä, nälkää ja kurjuutta. 18 % muut ryhmän kaikista maininnoista voidaan lukea osaksi tätä luokitusta. Vaikka nämä mielikuvat ovat vahvoja myös kainuulaisten keskuudessa, näkevät he kuitenkin Kainuun ennen kaikkea kehittyvänä maakuntana ja hyvänä asuinpaikkana.

Kuvio 8. Kainuulaisten ja muuta Suomea edustavien vastaajien ryhmään muut kuuluvat spontaanit mielikuvat Kainuusta (%)

Mielikuvat ovat eläneet myös vuosien ja tapahtumien mukana. Mainintoja ovat saaneet mm. Talvivaaran kaivos ja maakunnan hallintokokeilu. Mainintojen määrä ei ole ratkaisevan suuri, mutta niiden ilmestyminen on mielenkiintoista mielikuvatutkimuksen ja maakunnan kannalta. Talvivaaran kaivoksen maininneista yhdeksästä haastateltavasta yksi kuuluu kaivannaisteollisuuden kohderyhmään ja yksi metalliteollisuuden. Hallintokokeilun osalta kohderyhmittäinen tarkastelu on selvempi. Neljästätoista hallintomallin maininneesta haastateltavasta 9 oli joko viranomaisia tai kansanedustajia.

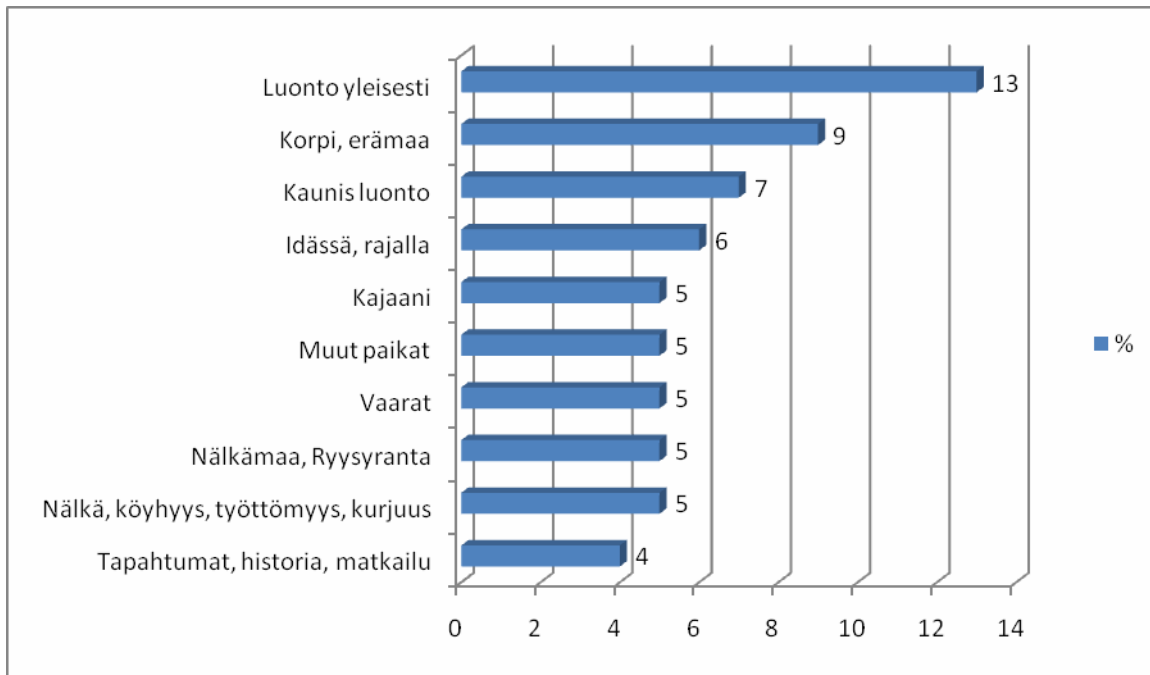
Kun kaikki maininnat lasketaan yhteen, on mahdollista esittää kaikkein vahvimmat Kainuuseen liitetyt mielikuvat. Suurin osa maininnoista on yhdistettävissä luontoon. Sijaintiin liittyy joitain erittäin vahvoja mielikuvia. Luokkaan ”muut” kuuluvat havainnot Kainuun negatiivista puolista ja mielikuvallisesti tärkeästä maakuntalaulusta pääsevät myös listalle.

Kuvio 9. Kymmenen vahvinta mielikuvaa Kainuusta (%)

Pelkästään kainuulaisia tarkasteltaessa kaksi vahvinta mielikuvaa ovat samat. Näiden lisäksi viiden vahvimman mielikuvan joukkoon mahtuvat maininnat koti- tai syntymäpaikasta, mukavasta paikasta elää ja rauhallisesta asuinympäristöstä.

Muut suomalaiset nostavat vahvemmin esiin Kainuun omaleimaisempia puolia. Muille kainuulainen luonto ei ole vain kaunista, se on myös korpia, eräkaita ja vaaroja. Kajaani on tärkeä miellelyhtymä koko Kainuuseen, samoin monet muut paikat, Sotkamo Vuokatteineen etunenässä. Heille Kainuu on idässä, se on köyhä ja työttömyyden riivaama. Kainuuta voi myös lähteä kuvaamaan yhden laulun kautta. Kiannon kuvasto on vieläkin pätevä. Korvet, vaarat, rajan läheisyys ja taistelu elintasosta ovat näkyvillä vielä vuoden 2008 mielikuvissa.

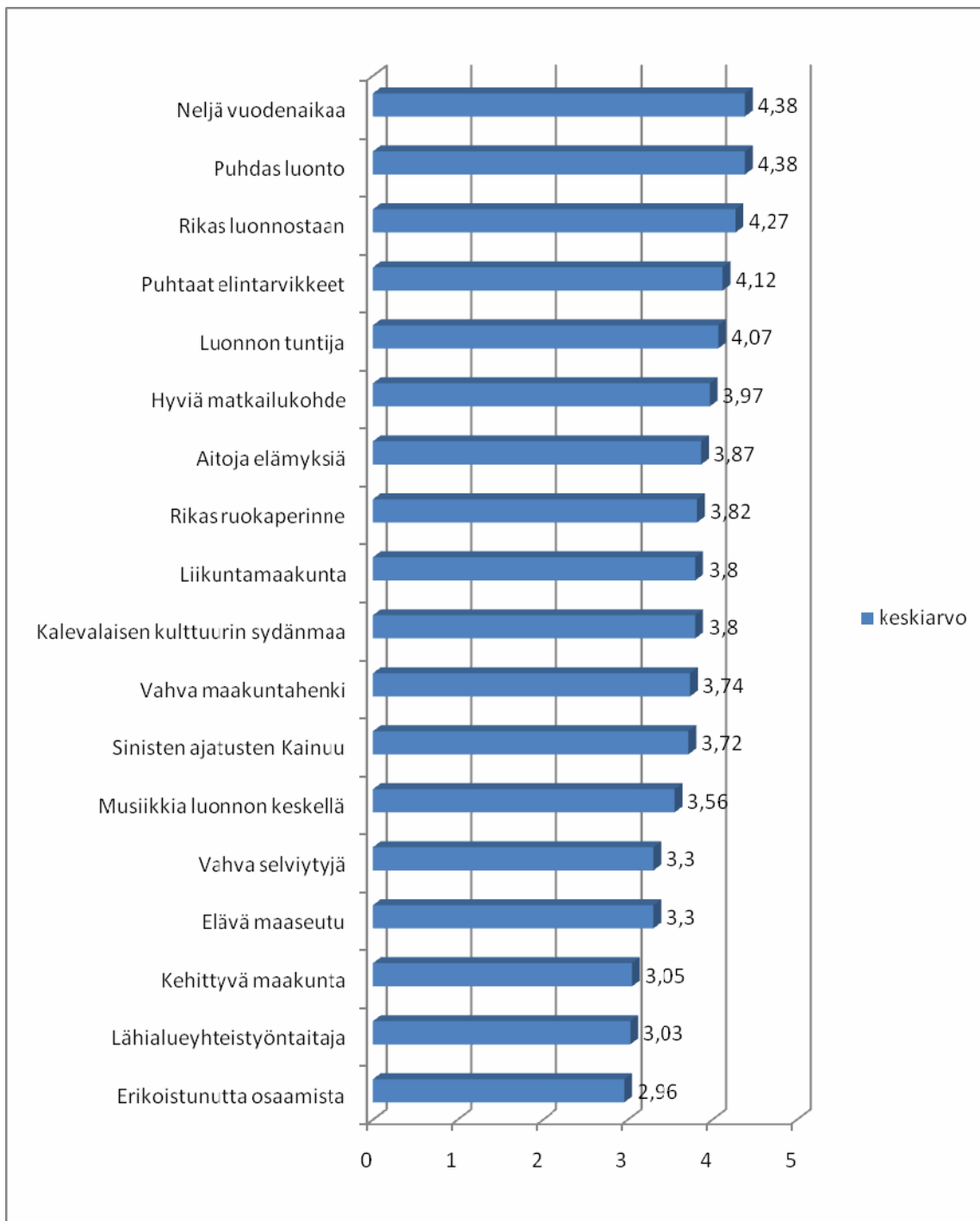

Kuvio 10. Kymmenen vahvinta ei-kainuulaisten mielikuvaa Kainuusta (%)

4.2. Maakunnan perusviestit

Seuraavassa tarkastelussa käsitellään maakunnan perusviestien osuvuutta. Vastaajia pyydettiin arvioimaan kuinka hyvin heille esitetyt 18 positiivista väittämää kuvaavat Kainuuta. Arviointi suoritettiin asteikolla 1 – 5, jossa yksi ilmaisi viestin kuvanneen Kainuuta *erittäin huonosti* ja viisi *erittäin hyvin*. Tulokset on analysoitu kaikkien, kainuulaisten ja ei-kainuulaisten vastaajien keskiarvojen avulla.

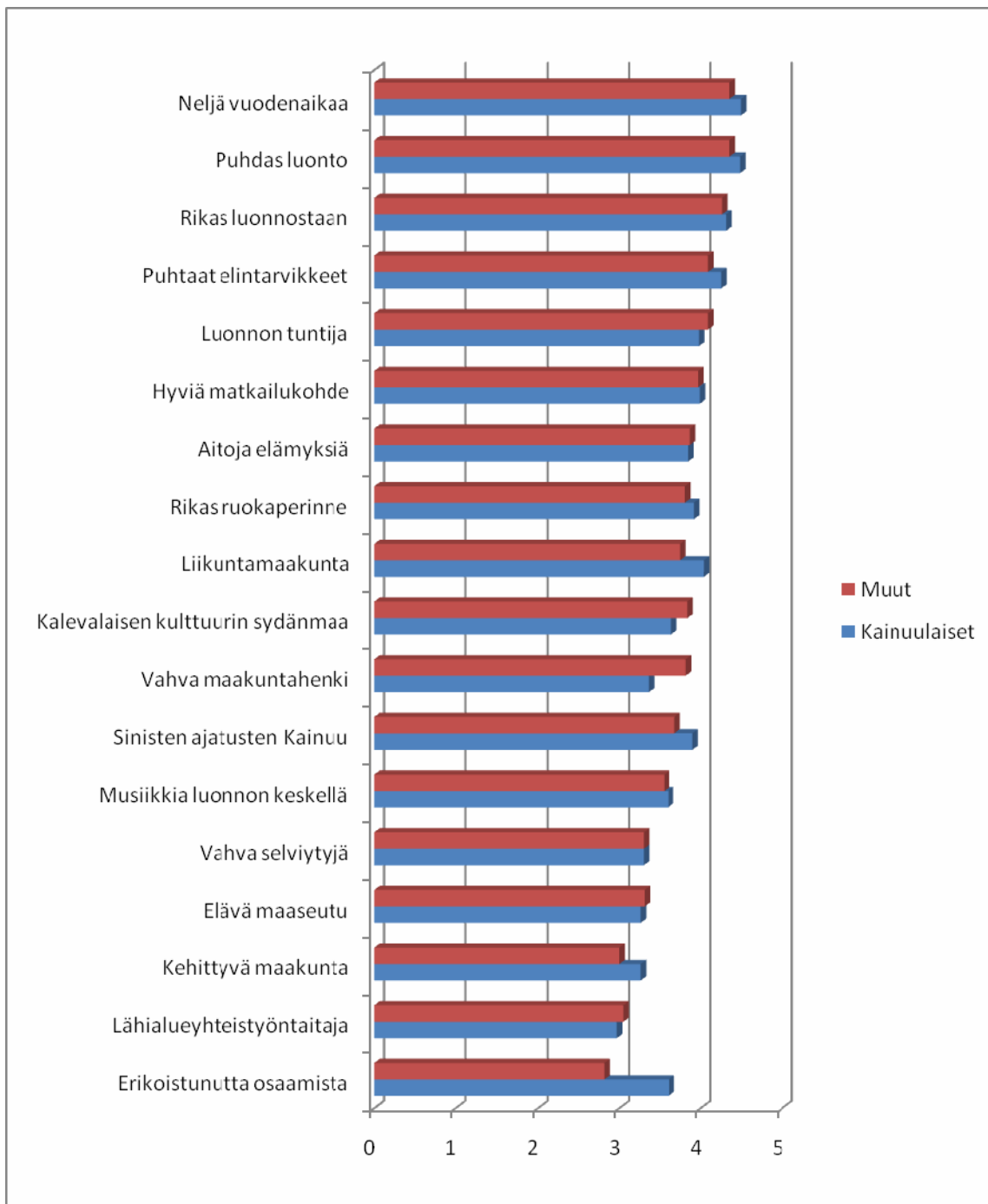
Tulokset ovat suurimmaksi osaksi hyvin linjassa spontaanien mielikuvien kanssa. Luontoon liittyvät väittämät herättävät ihmisissä kaikkein vahvimmat mielleyhtymät. Kaikkien vastaajien keskuudessa yli neljän keskiarvon, eli arvion hyvästä tai erittäin hyvästä kuvaavuudesta, saavat seuraavat väittämät: *neljä vuodenaikaa, puhdas luonto, rikas luonnostaan, puhtaat elintarvikkeet ja luonnon tuntija*. Heikoimmin Kainuu yhdistettiin väittämiin *erikoistunutta osaamista, lähialueyhteistyön taitaja, kehittyvä maakunta, elävä maaseutu ja vahva selviytyjä*.

Kuvio 11. Kainuun perusviestien keskiarvo kaikkien vastaajien keskuudessa

Kainuulaiset ja muualla Suomessa asuvat vastaajat arvottivat väittämiä pitkälle samalla tavalla. Molemmat ryhmät antoivat arvosanan yli neljä väittämille *neljä vuodenaikaa*, *puhdas luonto*, *rikas luonnostaan* ja *puhtaat elintarvikkeet*. Tämän lisäksi ei-kainuulaiset pitivät myös väittämää *luonnon tuntija* yli neljän arvoisena. Kainuulaiset sen sijaan nostivat esiin Kainuun *liikuntamaakuntana*.

Selkeä ero ryhmien välillä tuli oikeastaan esiin vain väitteen *erikoistunutta osaamista* kohdalla. Kainuulaiset mielsivät itsensä herkemmin osaavaksi maakunnaksi kuin muut suomalaiset.

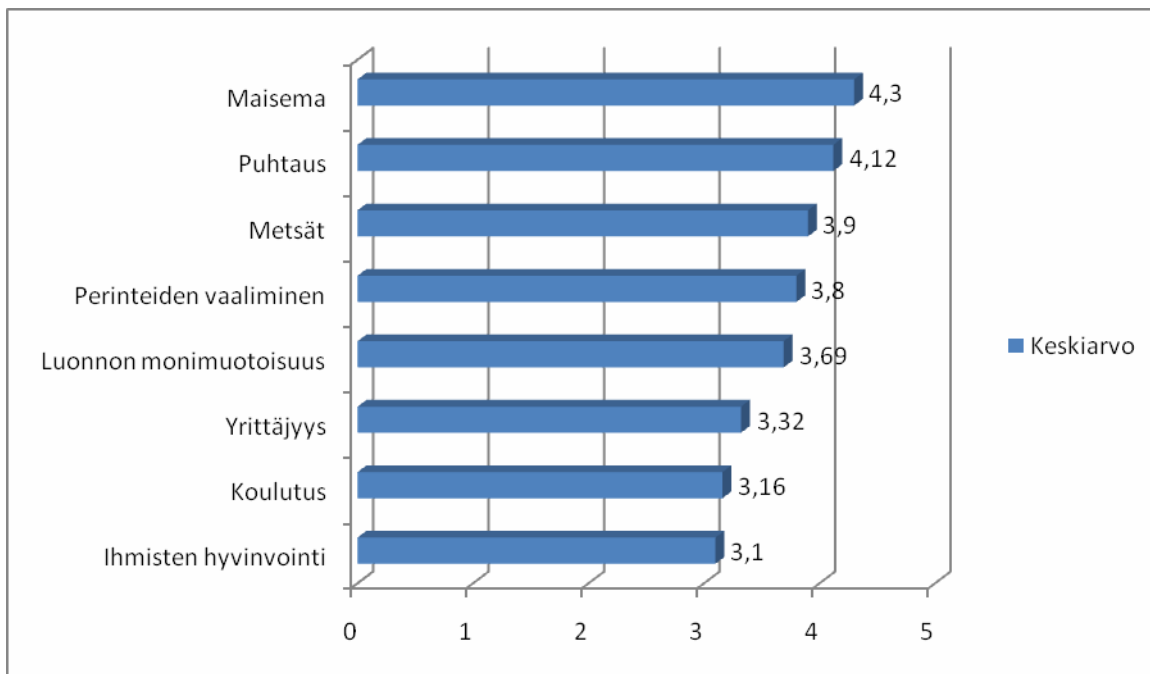
Kuvio 12. Kainuun perusviestien keskiarvo kainuulaisten ja muuta Suomea edustavien vastaajien keskuudessa

Samoja väittämiä on käytetty myös vuosien 2000 ja 2004 kyselyissä. Verrattuna tuloksia sekä vuosien 2004 ja 2000 tutkimuksiin huomataan, että sekä viisi eniten kuvaaviksi että viisi vähiten kuvaaviksi arvioitua väittämää ovat pysyneet samoina. Väittämien välille ei muodostu kovinkaan suuria eroja, mutta niiden järjestys on selvä; mielikuva Kainuusta on pysynyt ennallaan viimeiset kahdeksan vuotta. Kainuu on helppo yhdistää luontoon ja sen moninaiisiin mahdollisuuksiin. Ei-kainuulaisten mielissä vaikeammalta tuntuu maakunnan yhdistäminen osaamiseen ja kehitykseen.

4.3 Miten asioita on hoidettu Kainuussa

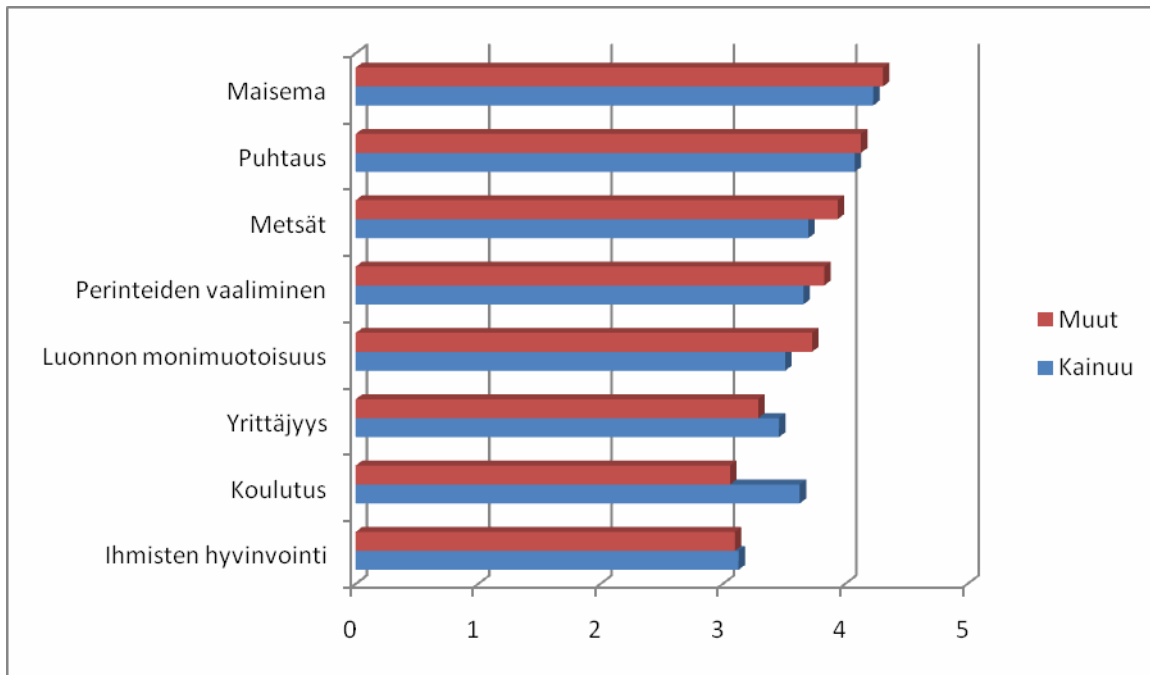
Vastaajilta tiedusteltiin myös, miten heidän mielestään Kainuussa on hoidettu tietyt asiakokonaisuudet. Arviointi pyydettiin jälleen suorittamaan asteikolla yhdestä viiteen. Luontoon liittyvät seikat tulevat taas esiin positiivisimmassa valossa. Kaikkien vastaajien mielestä Kainuussa on hoidettu erittäin hyvin *maisemaan, puhtauteen* ja *metsiin* liittyvät asiat. Heikoimmin vastaajien mielestä ovat tulleet hoidetuksi *ihmisten hyvinvointiin, koulutukseen* ja *yrittäjyyteen* liittyvät asiat. Täytyy tosin huomata, etteivät erot arvosanoissa ole kovinkaan suuret. Vuonna 2008 kyselyyn lisättiin uutena väitteenä *ihmisten hyvinvointi*, joka jäi listan viimeiselle sijalle.

Mikäli uutta väittämää ei oteta huomioon, ovat vuoden 2008 tulokset hyvin samanlaiset vuosina 2004 ja 2000 saatujen tulosten kanssa. Kärkikolmikko on sama kuin vuonna 2004, samoin pohjanpitäjät. Vuonna 2000 *luonnon monimuotoisuus* mahtui kärkikolmikkoon, mutta *koulutus* ja *yrittäjyys* löytyvät listan loppupäästä, kuten uudemmissakin tutkimuksissa. Kokonaiskuva vuosina 2008 ja 2004 on ollut positiivisempi kuin vuonna 2000.

Kuvio 13. Miten asioita on hoidettu Kainuussa; kaikkien vastaajien keskiarvot

Kun asioiden hoidosta annettuja mielipiteitä tarkastelee erikseen kainuulaisten ja ei-kainuulaisten näkökulmasta, voi havaita joitain pieniä eroja. Suurimmat erot tulevat ilmi *koulutuksen* ja *luonnon monimuotoisuuden* kohdalla. Muut suomalaiset eivät tunnu olevan tietoisia Kainuun koulutusmahdollisuuksista, mikä näkyy keskiarvojen välisessä erossa. Kainuun *luonnon monimuotoisuutta* sen sijaan ihailevat enemmän muualla Suomessa asuvat ihmiset kuin kainuulaiset itse. Kainuulaiset vaikuttavat suhtautuvan hieman kriittisemmin oman maakuntansa hallinnointiin kuin muut suomalaiset omista arvioissaan, mutta erot ovat pieniä.

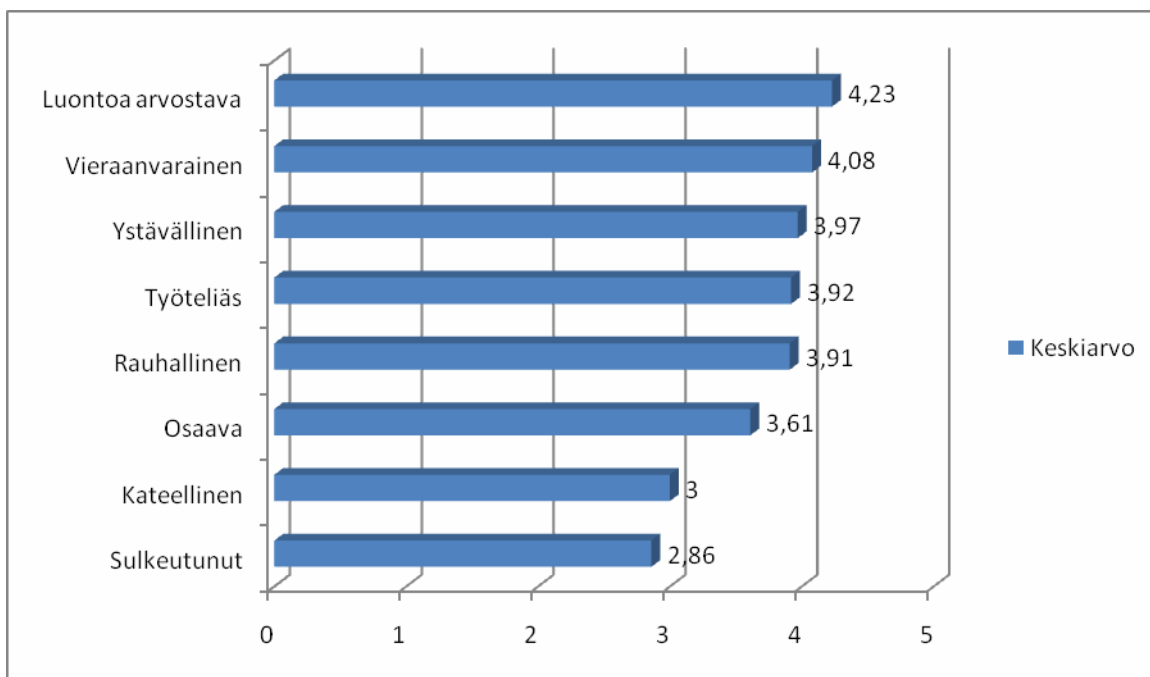

Kuvio 14. Miten asioita on hoidettu Kainuussa; kainuulaisten ja muualla Suomessa asuvien vastaajien keskiarvot

Aiheiden kärkikolmikko ei muutu, vaikka tilannetta tarkasteltaisiin asuinpaikan mukaan. Kainuulaiset arvostavat kuitenkin omia koulutusmahdollisuuksiaan sen verran paljon, että heidän mielikuvissaan kolme heikoiten hoidettua aihealuetta ovat *ihmisten hyvinvointi*, *yrittäjyys* ja *luonnon monimuotoisuus*.

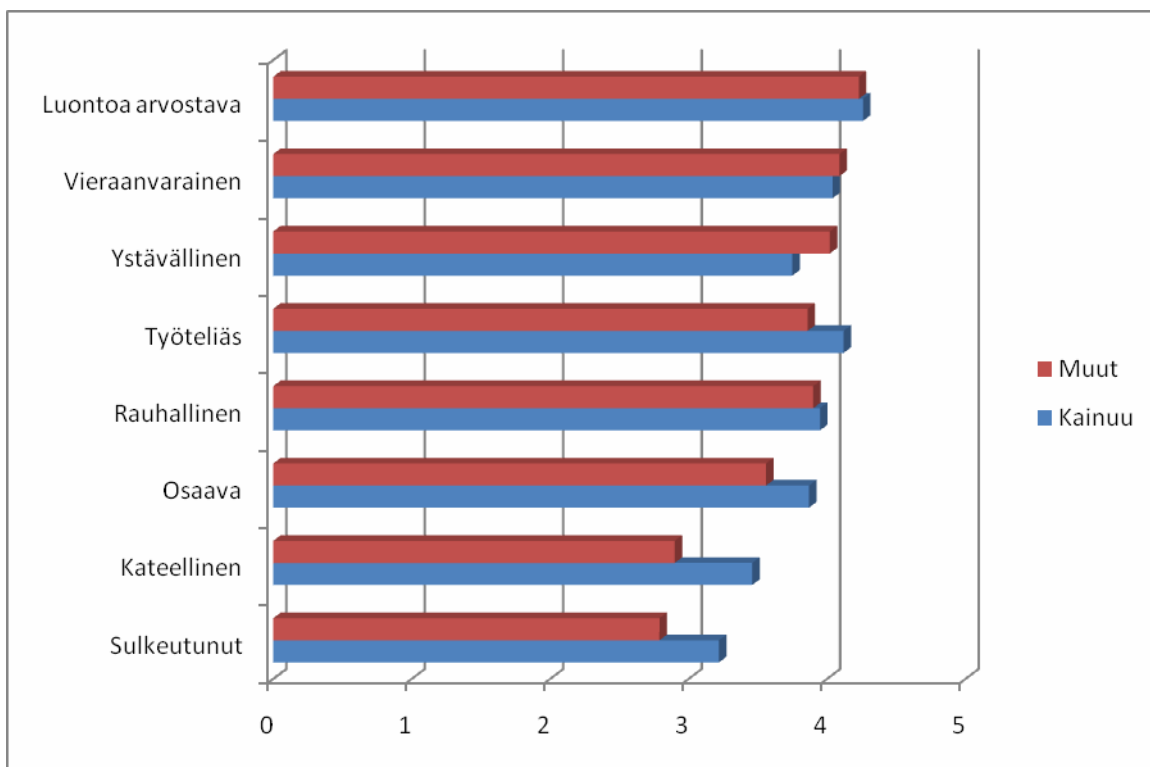
4.4. Mitkä ominaisuudet kuvaavat kainuulaisia ihmisiä

Kyselyssä esitettiin kahdeksan ominaisuutta, ja pyydettiin arvioimaan näiden sopivuutta kainuulaisten ihmisten kuvaamiseen. Positiivisten ja negatiivisten väittämien lisäksi vastaajat saivat antaa lopuksi vapaan kommentin kainuulaisesta ihmisestä. Väite *luontoa arvostava* kuvaa vastaajien mielestä kaikkein parhaiten kainuulaisia. Samoin kainuulaisten uskotaan olevan *vieraanvaraisia* ja *ystävällisiä*. Sen sijaan he eivät ole *sulkeutuneita* tai *kateellisia*. Vuosien 2008 ja 2004 tulokset ovat miltei identtisiä keskenään.

Kuvio 15. Mitkä ominaisuudet kuvaavat kainuulaista ihmistä; kaikkien vastaajien keskiarvot

Kainuulaisten ja ei-kainuulaisten välisissä mielipiteissä on pieniä eroja. Ensinnäkin kainuulaiset pitävät naapureitaan selkeästi enemmän sulkeutuneina ja kateellisina ihmisinä kuin mitä ei-kainuulaiset ovat heistä valmiita ajattelemaan. Ei-kainuulaiset sen sijaan eivät usko kainuulaisten olevan aivan yhtä työteliäitä ja osaavia kuin he itse omia toimiaan arvioivat.

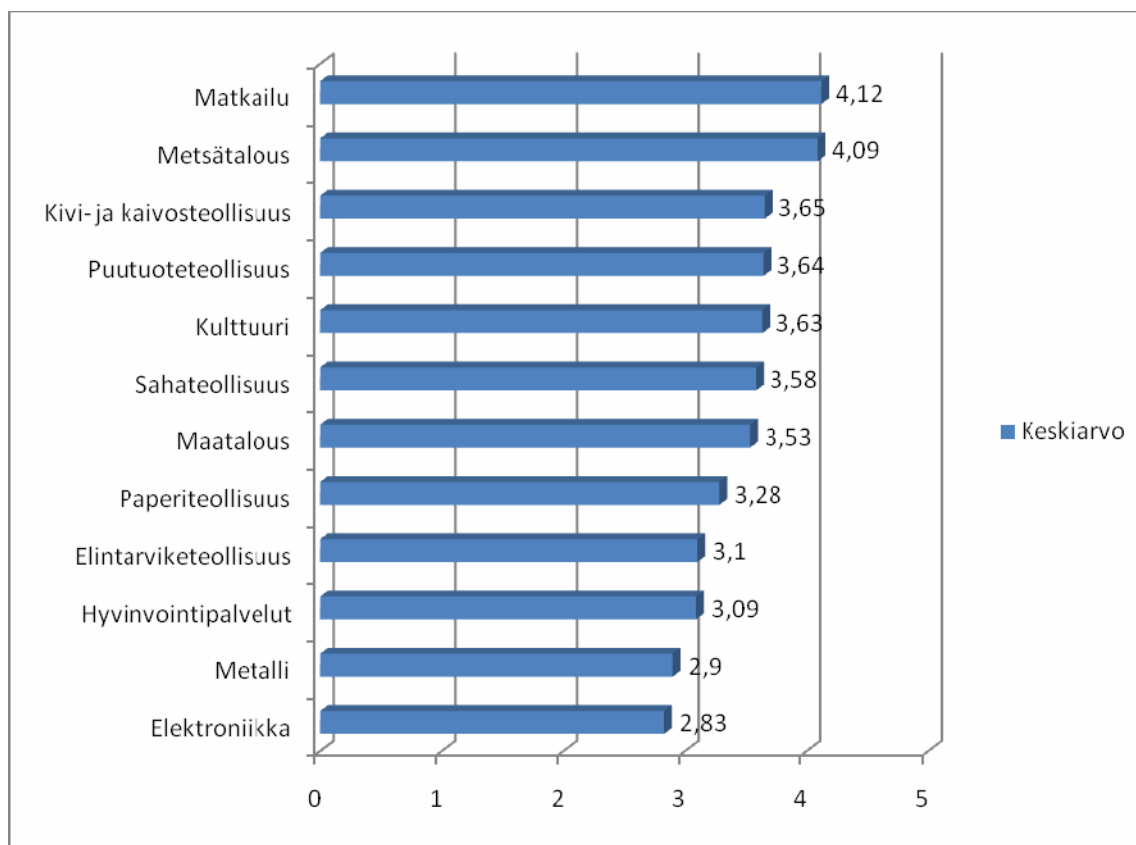

Kuvio 16. Mitkä ominaisuudet kuvaavat kainuulaista ihmistä; asuinpaikan mukaiset keskiarvot

Vapaissa luonnehdinnoissa kainuulaisia arvioitiin erityisesti kahdella tavalla. Ensinnäkin heitä pidettiin ystävällisinä, avoimina ja sosiaalisina. Lähes yhtä vahvasti kainuulaiseen ihmiseen yhdistettiin sitkeys, sisukkuus ja sopeutuvuus. Negatiivisia kommentteja ei ollut monta. Yleisin negatiivinen luonnehdinta oli sisäänpäin lämpiävä. On hyvä huomata, että nämä ominaisuudet ovat pitkälti linjassa ihmisiin liittyneiden spontaanien mielikuvien kanssa.

4.5. Merkittävimmät toimialat

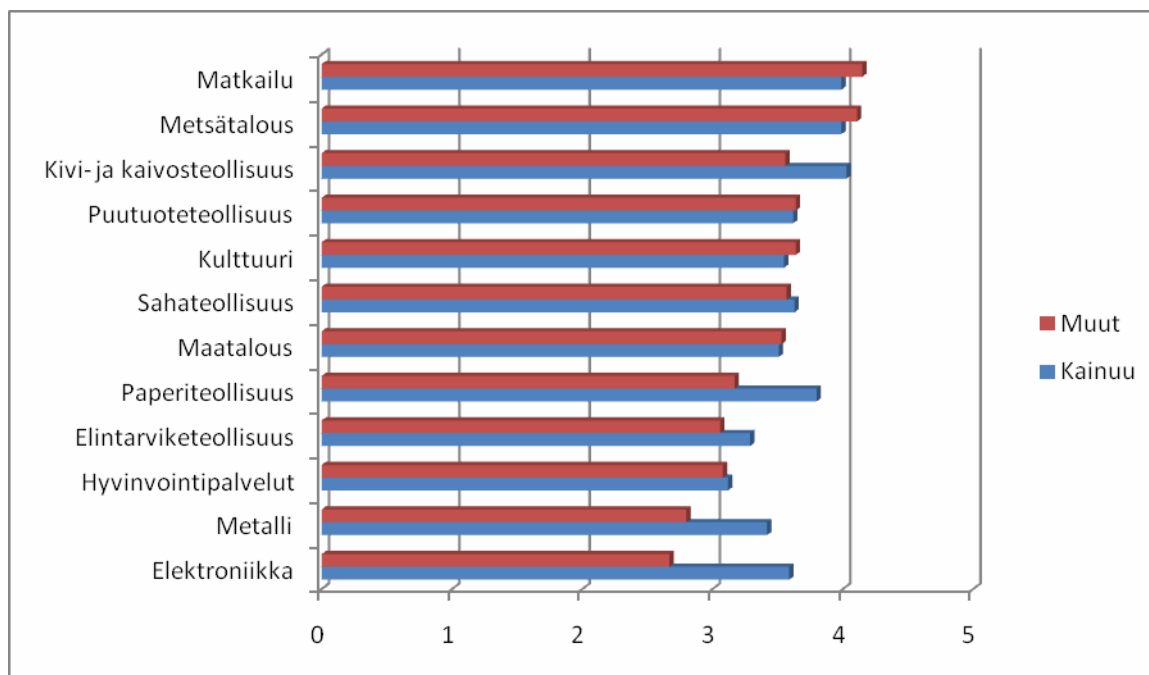
Vastaajia pyydettiin arvioimaan yhdentoista toimialan merkittävyyttä Kainuun maakunnalle asteikolla 1 – 5. Mielikuvissa tärkeimmiksi aloiksi nousivat *matkailu* ja *metsätalous*, jotka ylsivät ainoina toimialoina yli neljän keskiarvoon (merkittävä tai erittäin merkittävä). Luettelossa vähiten merkittäviksi, joskaan ei merkityksettömiksi, koettiin *elektroniikka* ja *metalli*. Suurimman nousun vuoden 2004 tutkimukseen verrattuna on tehnyt kivi- ja kaivosteollisuus. Täytyy tosin huomata, että vuosien 2000 ja 2004 tutkimuksissa luokka oli nimetty pelkästään kiviteollisuudeksi. Talvivaaran kaivoksen vaikutus mielikuviin on jo nyt nähtävillä *kivi- ja kaivosteollisuuden* nousussa mielikuvissa kolmanneksi merkittävämmäksi toimialaksi. Vuoden 2008 kyselyssä uutena toimialana mukaan on otettu *hyvinvointipalvelut*. Luokka on asettunut analyysissa kolmanneksi vähäisimmäksi merkitykseltään.

Kuvio 17. Mitkä seuraavista toimialoista ovat merkittäviä Kainuussa; kaikkien vastaajien keskiarvot

Kainuulaiset arvioivat useankin toimialan olevan omalle maakunnalleen huomattavasti tärkeämpiä kuin mitä ei-kainuulaisten vastauksista voisi päätellä. Kainuulaiset nostivat esiin elektroniikka-, metalli-, paperi- sekä kivi- ja kaivosteollisuuden. Ei-kainuulaiset arvioivat matkailu- ja metsäalan olevan Kainuulle hieman tärkeämpiä kuin miten kainuulaiset itse asiaan suhtautuivat. Erityistä

huomiota voidaan kiinnittää siihen, että kainuulaisten mielikuvissa kivi- ja kaivosteollisuus nousee jo nyt Kainuun merkittävimmäksi toimialaksi. Kuten on jo todettu, ajankohtainen Talvivaaran kaivoshanke on selvästi vaikuttanut vastauksiin.

Kuvio 18. Mitkä seuraavista toimialoista ovat merkittäviä Kainuussa; asuinpaikan mukaiset keskiarvot

Verrattuna edellisiin vuosiin, sahateollisuuden merkityksen on katsottu laskeneen. Vuoden 2008 kyselyssä sahateollisuus on tiputtanut kuudennelle sijalle, kun se vuonna 2000 ja 2004 oli vielä listan kolmas.

4.6. Maakuntakuvan kannalta tärkeät asiat

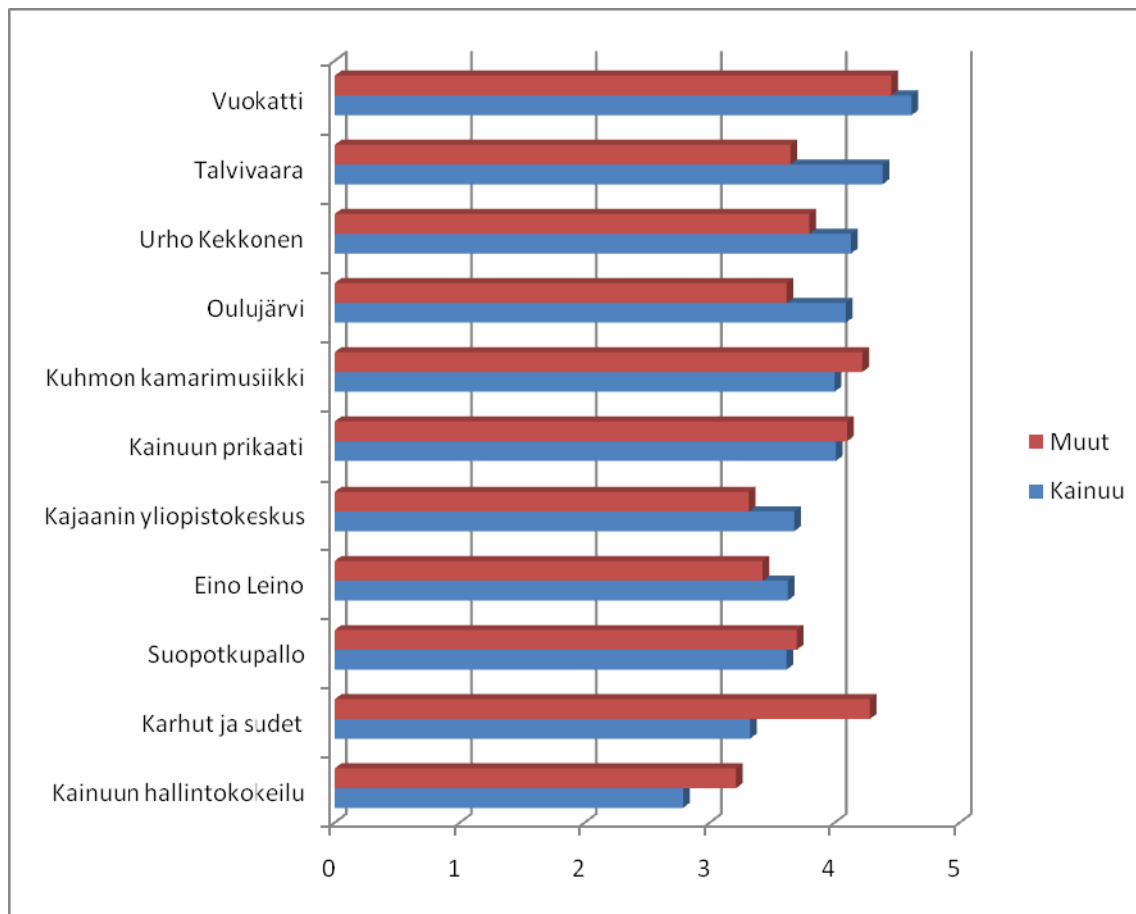
Kainuulaisia vastaajia pyydettiin arvioimaan yhdentoista Kainuuseen liitettävän asian merkittävyyttä Kainuun maakuntakuvulle. Ei-kainuulaisilta sen sijaan tiedusteltiin, kuinka hyvin he mieltävät samat asiat Kainuun kanssa yhteenkuuluviksi. Vuoden 2008 kyselyyn oli lisätty kaksi uutta asiaa: *Urho Kekkonen* ja *Talvivaaran kaivos*.

Kainuulaiset pitivät tärkeimpinä Kainuun mielikuvaan vaikuttavina asioina *Vuokattia*, *Talvivaaran kaivosta* ja *Urho Kekkosta*. Ei-kainuulaiset taas mielsivät parhaiten Kainuuseen liittyviksi asioiksi *Vuokatin*, *Karhut ja sudet* sekä *Kuhmon kamarimusiikkijuhlat*.

Kainuulaisten parissa Kainuun mielikuvaan kaikkein vähiten ajateltiin vaikuttavan ilmiönä *Kainuun hallintokokeilu*, *karhut ja sudet* sekä *Eino Leino*. Muut suomalaiset mielsivät kaikkein vähiten Kainuuseen liittyviksi asioiksi *Kainuun hallintokokeilun*, *Kajaanin yliopistokeskuksen* ja *Eino Leinon*.

Ei-kainuulaisille erityisesti karhut ja sudet näyttäisivät olevan tärkeä Kainuuseen liittyvä asia, jonka vaikuttavuutta Kainuun mielikuvaan kainuulaiset itse eivät kokeneet kovinkaan merkittäväksi. Sama epäsuhta oli havaittavissa myös vuoden 2000 tutkimuksessa. Kainuun hallintokokeilulle annettu merkitys ei myöskään näyttäisi lisääntyneen neljässä vuodessa. Päinvastoin, kainuulaisten

keskuudessa sille annettu merkitys tuntuu vähentyneen – ainakin tämän tutkimuksen muihin kategorioihin verrattuna. Suopotkupallo taas on vahvistanut asemiaan kainuulaisten ja ei-kainuulaisten mielissä verrattuna aikaisempiin tutkimuksiin. Erityisen selväksi tämä käy, kun verrataan vuoden 2008 ja 2000 tuloksia toisiinsa. Vuokatti taas on ollut ylivoimainen ykkönen sekä vuonna 2008 että vuonna 2004.

Kuvio 19. Miten tärkeitä asioita Kainuulle / Miten hyvin asiat mielletään Kainuuseen; kainuulaisten ja muuta Suomea edustavien keskiarvot

Osion lopussa kainuulaisia vastaajia pyydettiin arvioimaan vapaasti jotain muuta Kainuun mielikuvan rakentumisen kannalta merkittävää asiaa. Ei-kainuulaiset saivat omalta osaltaan vapaasti kommentoida jotain asiaa, jonka he mieltävät vahvasti osaksi Kainuuta. Kainuulaisten (12 %) vastauksissa ei noussut esille selvää suosikkia. Kajaanin kaupunginteatterin kautta siirryttiin sujuvasti pesäpalloon ja yritysmaailmaan. Kainuulaisten nimeämistä asioista ainoastaan Elias Lönnrot mainittiin useammin kuin kerran.

Avovastauksen antaneet muualla Suomessa asuvat ihmiset (11 %) olivat vastauksissaan yhdenmukaisempia kuin kainuulaiset. Ei-kainuulaiset nostivat esiin etenkin Ilmari Kiannon. Myös pesäpallo liitettiin vahvasti Kainuuseen. Muitakin urheilumainintoja esiintyi.

4.7. Vapaa sana

Kyselyn loppuksi vastaajat saivat kommentoida vapaasti Kainuun mielikuvaa tai viestintää. 25 kainuulaista (16 %) käytti mahdollisuuden hyväkseen. Osa kainuulaisista vastaajista peräänkuulutti

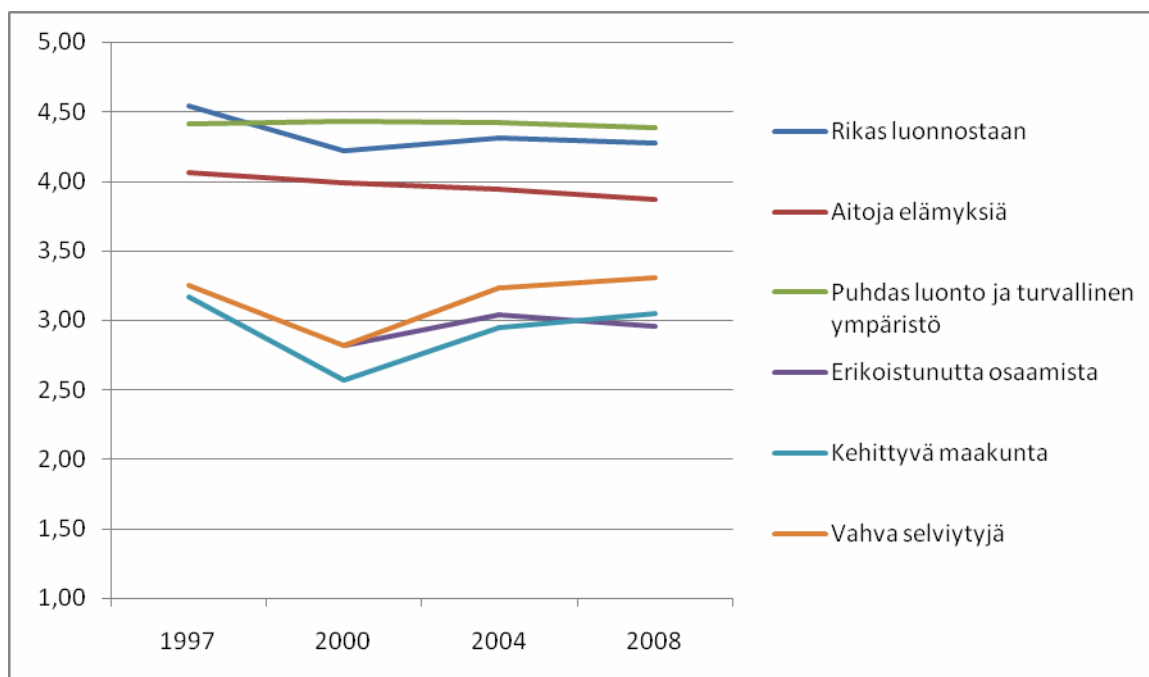
kehitystä ja positiivista asennetta. Vastauksista poimittuja ehdotuksia kehittämiskohteiksi ovat matkailualan kasvattaminen, panostaminen kulttuuriin, maakunnan sisäisen yhteistyökyvyn kehittäminen ja kainuulaisen lehdistön elvyttäminen. Ryysyranta-ajattelusta halutaan päästä edelleenkin eroon. Sama toive esitettiin myös edellisessä, vuoden 2004 tutkimuksessa. Jonkin verran kainuulaiset kritisoivat maakunnan hallintokoikeilua ja terveydenhuollon tilaa.

Muun Suomen edustajista vain 37 (5 %) antoi loppukommentin. Kommenteissa nousivat esiin Kainuun mahdollisuudet matkailukohteena. Ihmiset toivoivat lisää esitteitä ja tietoa Kainuun matkailumahdollisuuksista. Useat vastaukset nostivat esiin Kainuun kauniin luonnon. Eräs vastaaja toivoi lisää matkailuyhteistyötä Kainuun, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon välillä. Toinen taas pyysi pitämään hyvää huolta kalavesistä. Kaiken kaikkiaan näyttäisi siltä, että ihmiset mieltävät Kainuun vahvasti matkailun kautta ja pitävätkin maakuntaa aitona ja ihmisläheisenä kohteena.

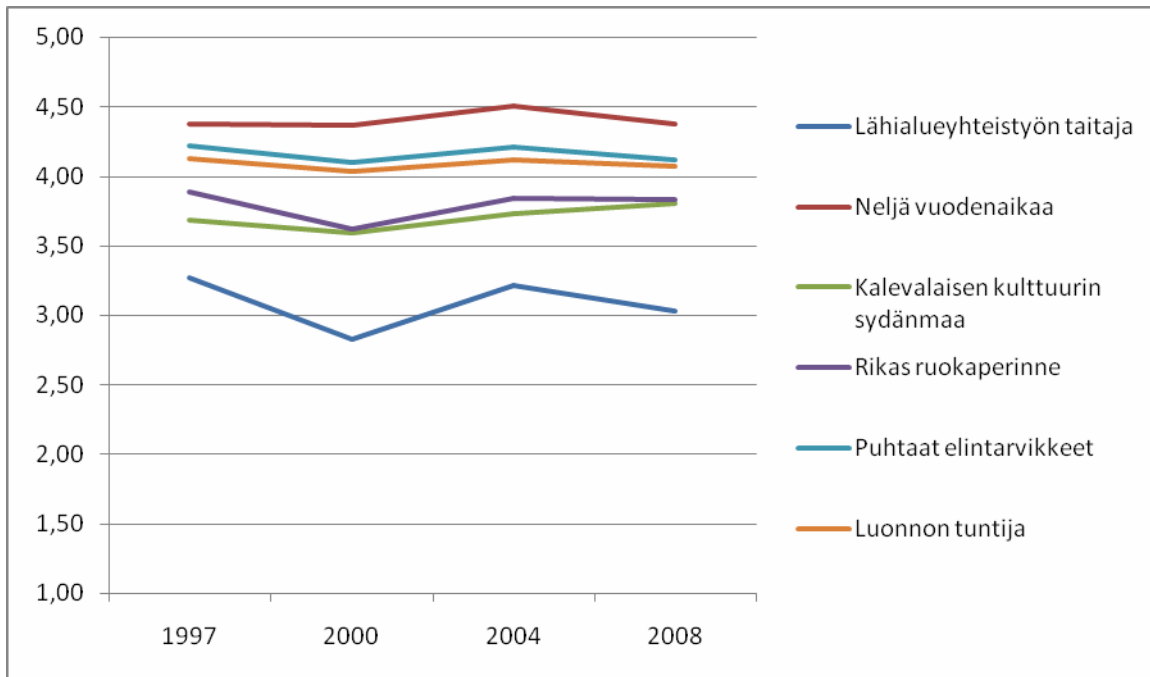
5. Vertailu yli ajan

Mielikuvien vahvuutta yli ajan on mahdollista seurata vertaamalla vuosien 1997, 2000, 2004 ja 2008 tuloksia toisiinsa. Vertailu voidaan suorittaa maakunnan perusviestien, asioiden hoidon, ihmisten ominaisuuksien ja toimialojen arvioinnin suhteen. Kaiken kaikkiaan voidaan todeta, ettei mielikuvissa ole tapahtunut vuosien saatossa erityisen mainittavia muutoksia. Vain vuonna 2000 vastaajat vaikuttavat olleen hieman pessimistisempiä tai negatiivisempia kuin muina vuosina.

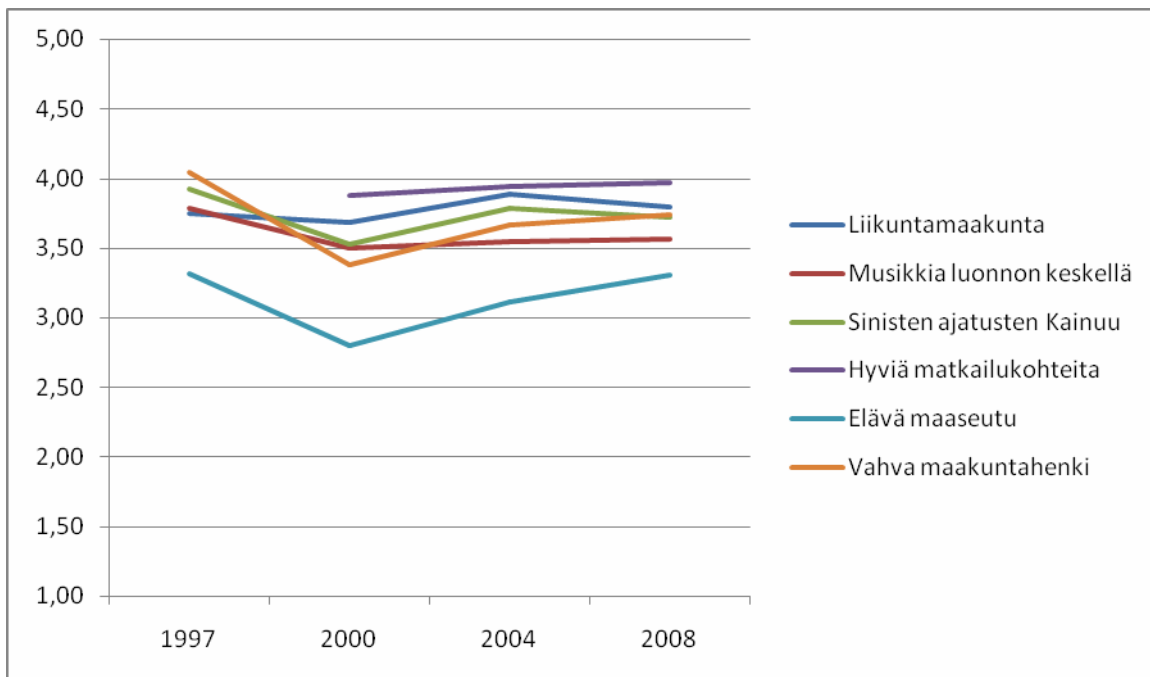
Maakunnan perusviesteistä ei nouse esiin väitettä, jonka asema olisi sitten vuoden 1997 joko vahvistunut tai heikentynyt selvästi. Vuoden 2000 notkahdusta lukuun ottamatta Kainuun maakuntaan liitetyt mielikuvat tuntuvat nauttivan samanlaista kannatusta niin vuosina 1997, 2000, 2004 kuin 2008:kin. Muutokset väittämien osuvuuden arvioinneissa ovat erittäin pieniä.

Kuvio 20. Maakunnan perusviestit, keskiarvo 1997, 2000, 2004, 2008 (osa 1)

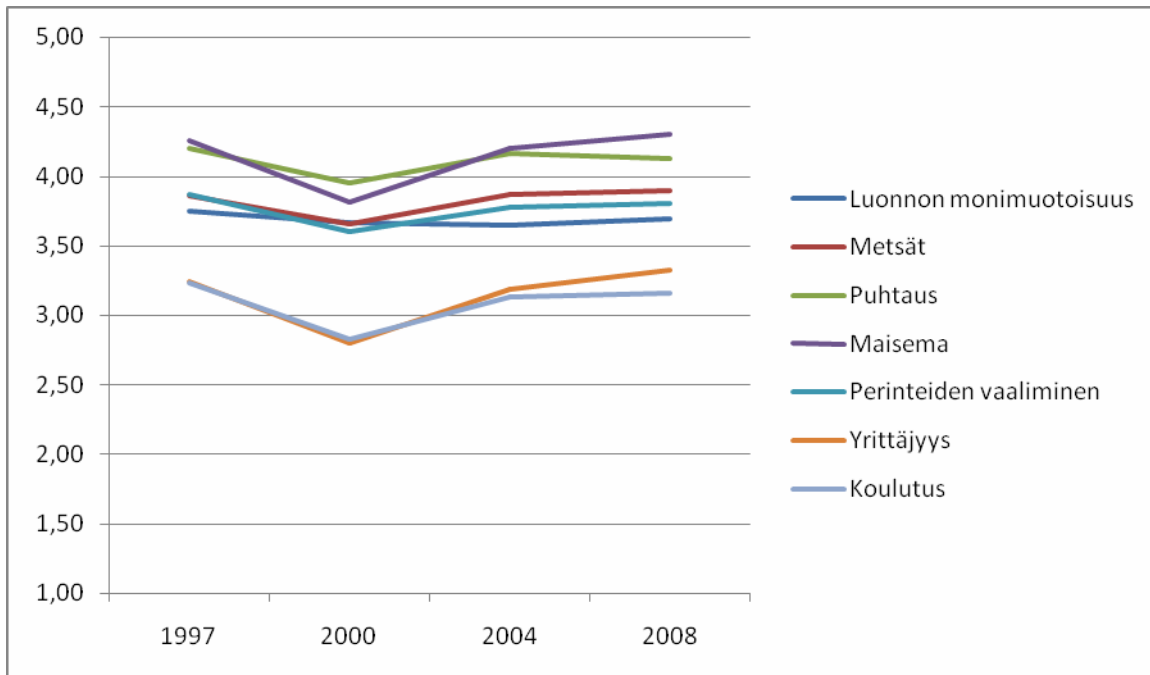
Kuvio 21. Maakunnan perusviestit, keskiarvo 1997, 2000, 2004, 2008 (osa 2)

Kuvio 22. Maakunnan perusviestit, keskiarvo 1997, 2000, 2004, 2008 (osa 3)

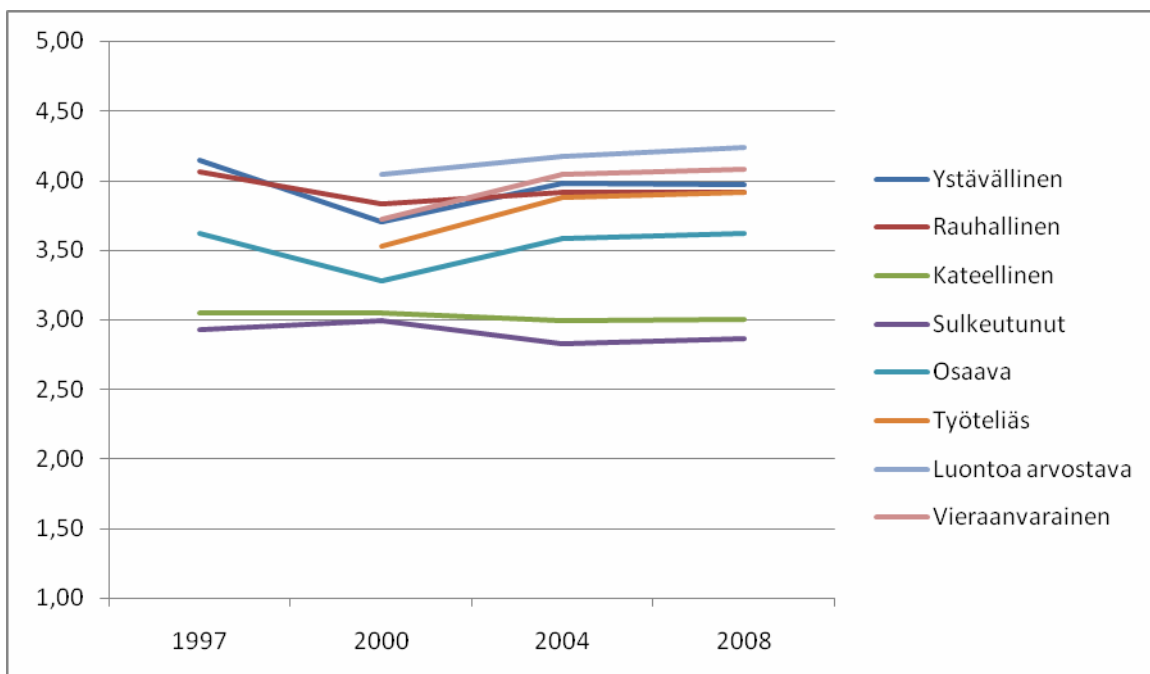
Selkeintä nousua vuodesta 2000 ja edelleen 2004 näyttäisi tekevä väite elävästä maaseudusta, mutta tässäkin tapauksessa lukumääräinen muutos on pieni.

Tasaisena ovat pysyneet myös arviot maakunnan tavasta hoitaa asioitaan. Koulutus ja yrittäjyys ovat olleet eniten liikkeessä johtuen vuoden 2000 notkahduksesta.

Kuvio 23. Miten asioita on hoidettu Kainuussa, keskiarvot 1997, 2000, 2004 ja 2008

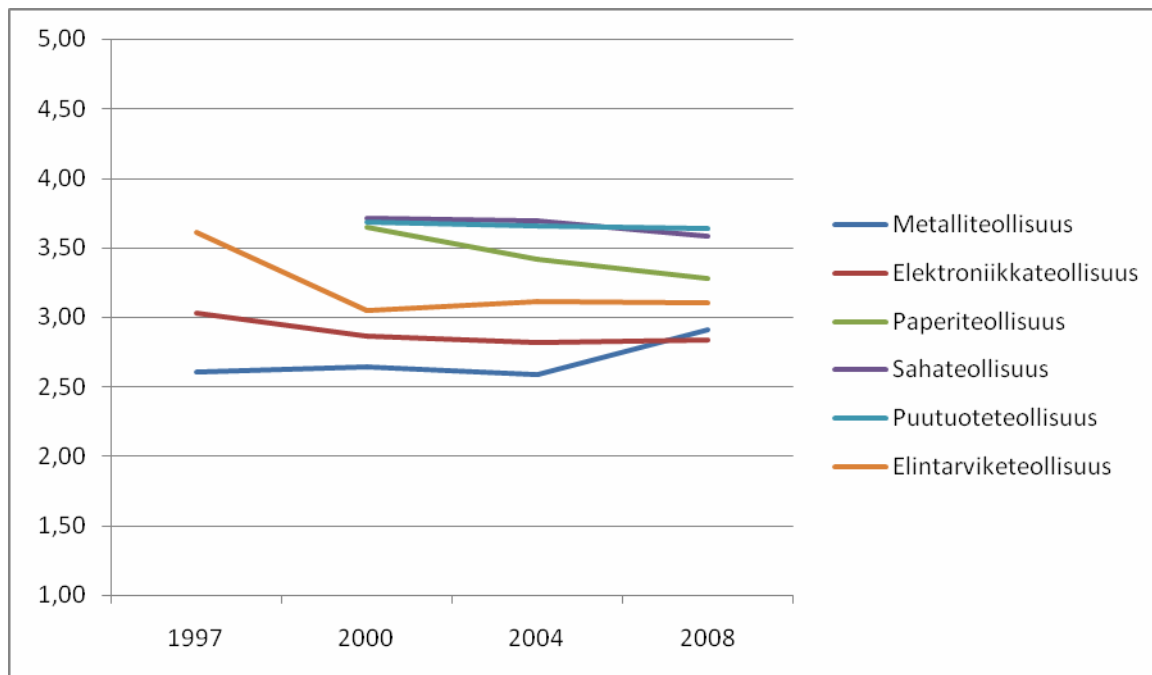
Kysymykseen ”mitkä ominaisuudet kuvaavat kainuulaista ihmistä” on vastattu kaikkina tutkimusvuosina myös hyvin samankaltaisesti. Kainuulaisten kyky arvostaa luontoa ja vieraanvaraisuus näyttäisivät olevan pienessä nousussa. Kainuulaisten pitäminen sulkeutuneina taas näyttäisi hieman vähentyneen vuosien saatossa. Näkemys kainuulaisten kateellisuudesta on sama kuin vuonna 1997.

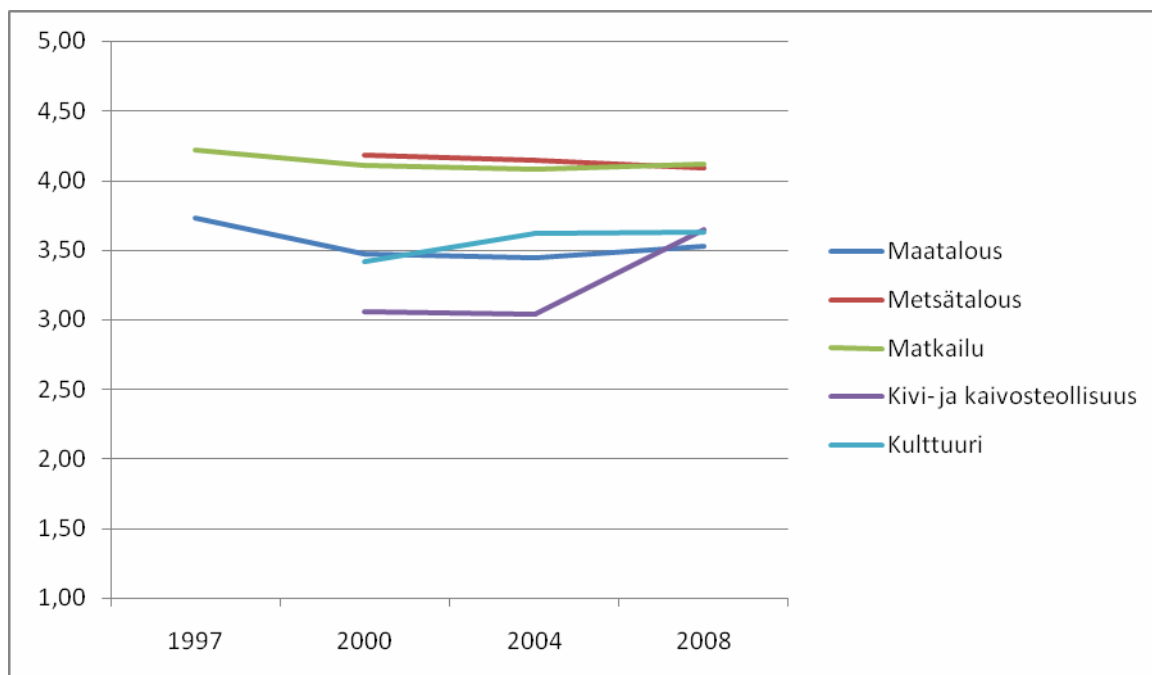
Kuvio 24. Mitkä ominaisuudet kuvaavat kainuulaista ihmistä, keskiarvot 1997, 2000, 2004, 2008

Mielenkiintoisimmat muutokset ovat tapahtuneet mielikuvissa miten tärkeitä eri toimialat Kainuulle ovat. Paperiteollisuuden merkityksen on arvioitu tippuneen vuoteen 2008 mennessä jonkin verran,

kun taas näkemykset metalliteollisuuden merkityksestä ovat alkaneet vahvistua. Kaikkein selvin muutos on kuitenkin kivi- ja kaivosteollisuuden pitämisessä merkityksellisenä. Tässä yhteydessä on tosin muistettava, että aikaisemmissa tutkimuksissa toimialaa on kutsuttu ainoastaan kiviteollisuudeksi. Voidaan suurella varmuudella sanoa, että Talvivaaran kaivoshankkeen uutisointi ja monien vastaajien omakohtaiset kokemukset paikasta ovat vaikuttaneet positiivisesti toimialan merkityksen arviointiin.

Kuvio 25. Merkittävät toimialat Kainuun kannalta, keskiarvot 1997, 2000, 2004, 2008 (osa 1)

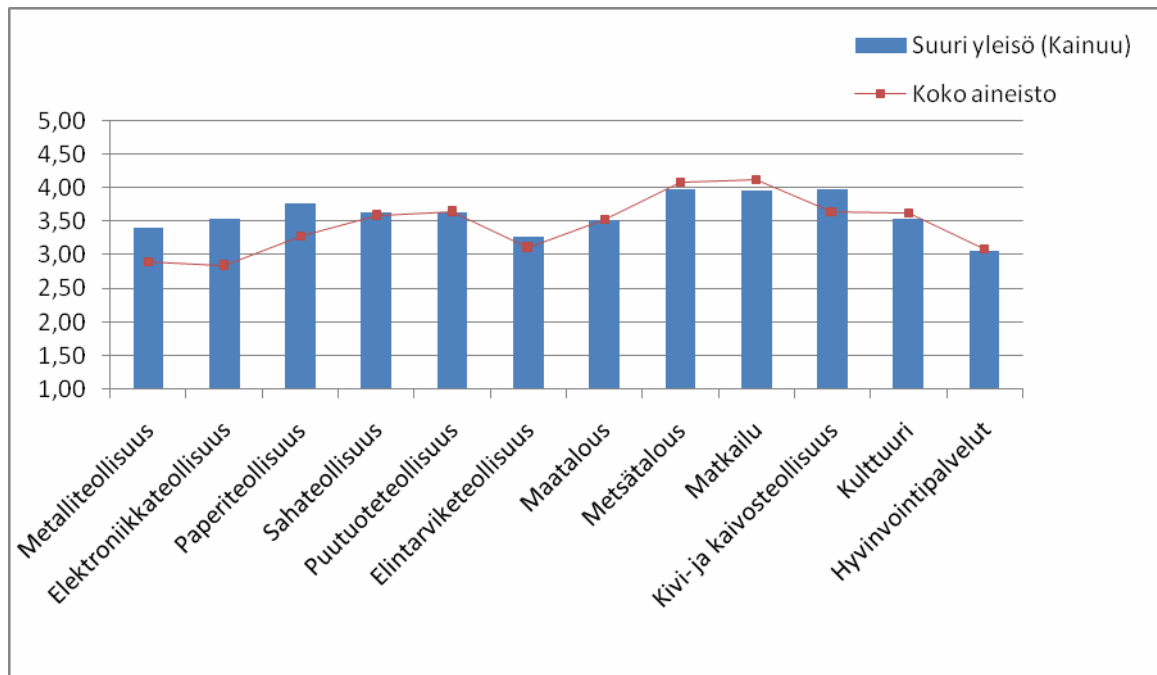
Kuvio 26. Merkittävät toimialat Kainuun kannalta, keskiarvot 1997, 2000, 2004, 2008 (osa 2)

6. Ryhmittäinen vertailu

Mielikuvatutkimuksen tuloksia on mahdollista tarkastella myös otoksessa eroteltujen ryhmien ja keskeisten taustamuuttujien näkökulmasta. Ryhmittäinen vertailu on suoritettu vertaamalla ryhmäkeskiarvoa koko aineiston keskiarvoon. Samalla tavalla on menetelty myös vuosien 1997, 2000 ja 2004 tutkimuksissa. Tarkasteluun on otettu mukaan kysymykset maakunnan perusviesteistä, maakunnan tavasta hoitaa omia asioita ja eri toimialojen merkityksestä Kainuulle. Ryhmittäiset erot ovat harvoin suuria, mutta kaikki keskeiset poikkeamat on nostettu tekstissä esiin. Osa tuloksista on esitelty kuvioiden avulla – kaikkien ryhmien tulokset ja taulukot löytyvät liitteenä.

Suuri yleisö, Kainuu

Kainuulaiset eroavat koko joukon keskiarvosta tietyissä kysymyksissä selkeästi. Perusviesteistä keskiarvoa enemmän tukea saavat Kainuu liikuntamaakuntana ja ennen kaikkea Kainuu erikoistuneen osaamisen paikkana. Kainuulaiset arvioivat oman ammattitaitonsa paremmaksi kuin miten sen näyttäytyy muiden suomalaisten mielikuvissa. Toimialojen merkitystä tarkasteltaessa huomataan, että paikallistuntemuksen määrä vaikuttaa tuloksiin. Kainuulaiset arvioivat metalliteollisuuden, elektroniikkateollisuuden, paperiteollisuuden sekä kivi- ja kaivosteollisuuden selkeästi tärkeämmiksi Kainuulle kuin koko aineiston perusteella voisi päätellä. Erot olisivat vieläkin selvempiä, jos tilannetta verrattaisiin muualta Suomesta kotoisin olevien vastaajien keskiarvoon eikä kaikkien vastaajien tuloksiin.

Kuvio 27. Maakunnan perusviestit / suuri yleisö, Kainuu

Kainuulaiset ovat hitusen kriittisempiä kuin muut suomalaiset arvioissaan Kainuun maakunnan tavasta hoitaa yhteisiä asioita. Toisaalta kainuulaiset arvostavat selkeästi keskiarvoa enemmän maakunnan tapaa järjestää koulutusasioita. Maakunnan perusviesteistä alle keskiarvon kainuulaiset tunnistavat omakseen väitteet kalevalaisen kulttuurin sydänmaasta ja vahvasta maakuntahengestä.

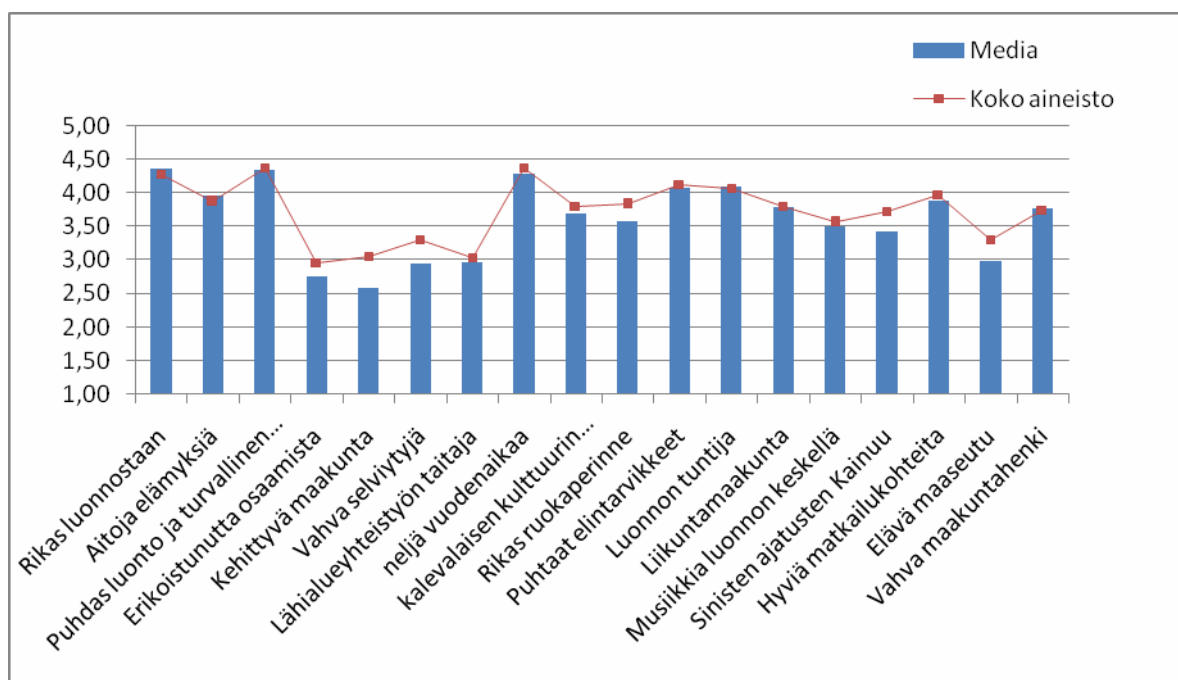
Ilmeisesti muualla Suomessa Kainuusta on vallallaan hitusen romanttisempi kuva kuin kainuulaisten itsensä keskuudessa.

Suuri yleisö, muu Suomi

Suuren yleisön muuta Suomea edustavat vastaajat muodostivat suurimman yksittäisen vastaajaryhmän, minkä vuoksi heidän näkemyksensä seurailevat pitkälle koko aineiston keskiarvoa. Selvimät erot tulevat esiin elinkeinoelämän eri toimialoja tarkasteltaessa. Siinä missä Kainuulaiset arvioivat metalli-, elektroniikka- ja paperiteollisuuden merkityksen yli keskiarvon, arvioivat muualta Suomesta olevat vastaajat näiden toimialojen merkityksen alle keskiarvon. Samoin muualta Suomesta kotoisin oleva ryhmä ei nähnyt Kainuuta samalla tavalla erikoistuneen osaamisen paikkana kuin kainuulaiset itse.

Media

Median edustajat ovat ryhmänä mielenkiintoinen, sillä he näkevät kauttaaltaan lähes kaikki esitetyt väitteet negatiivisemmin kuin muut vastaajat. Maakunnan perusviestien keskiarvosta eroavat eniten väitteet kehittyvästä maakunnasta, vahvasta selviytyjästä ja elävästä maaseudusta.

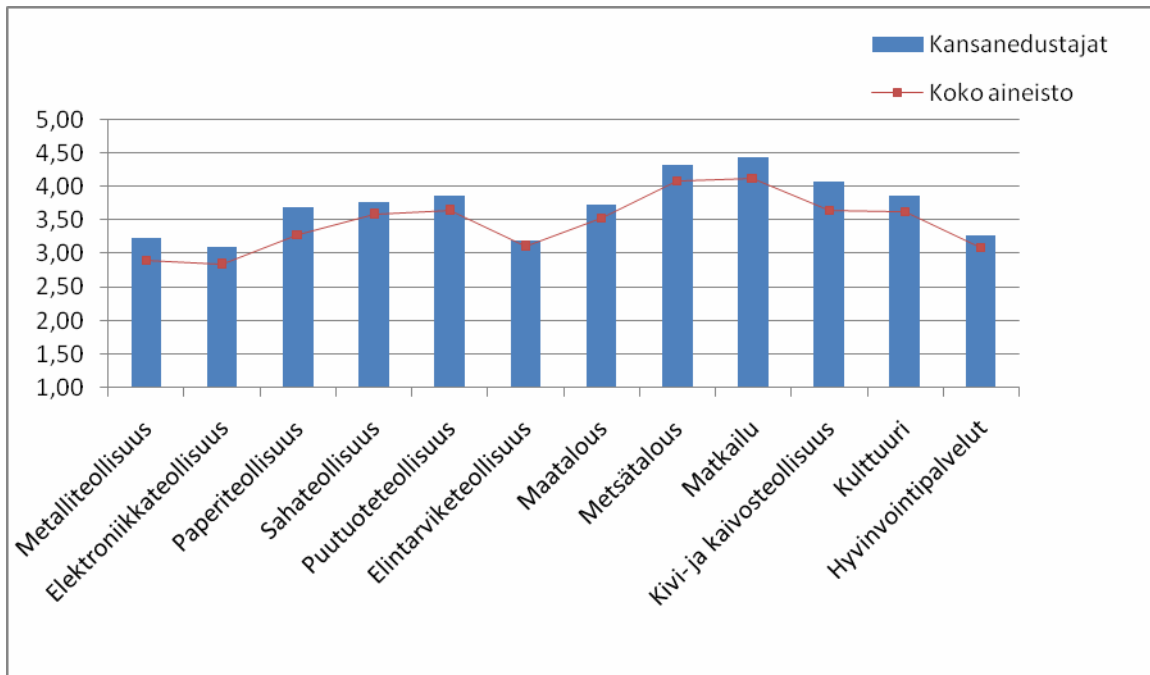

Kuvio 28. Maakunnan perusviestit / Media

Median edustajat näkevät Kainuun tavan hoitaa asioitaan kriittisemmin kuin muut vastaajat. Samoin he ovat arvioineet usean toimialan merkityksen hieman alle keskiarvon.

Kansanedustajat

Kansanedustajat taas ovat ryhmänä kaikessa hivenen keskiarvoa positiivisempia. Erityisesti tämä näkyy heidän arvioissaan eri toimialojen merkityksestä Kainuun maakunnalle. Kaikkien toimialojen kohdalla kansanedustajien arviot ovat keskiarvon yläpuolella.

Kuvio 29. Kainuun keskeiset toimialat / *Kansanedustajat*

Myös Kainuun tapaan hoitaa omia asioitaan ja maakunnan perusviesteihin kansanedustajat suhtautuvat hivenen keskiarvoa positiivisemmin.

Viranomaiset

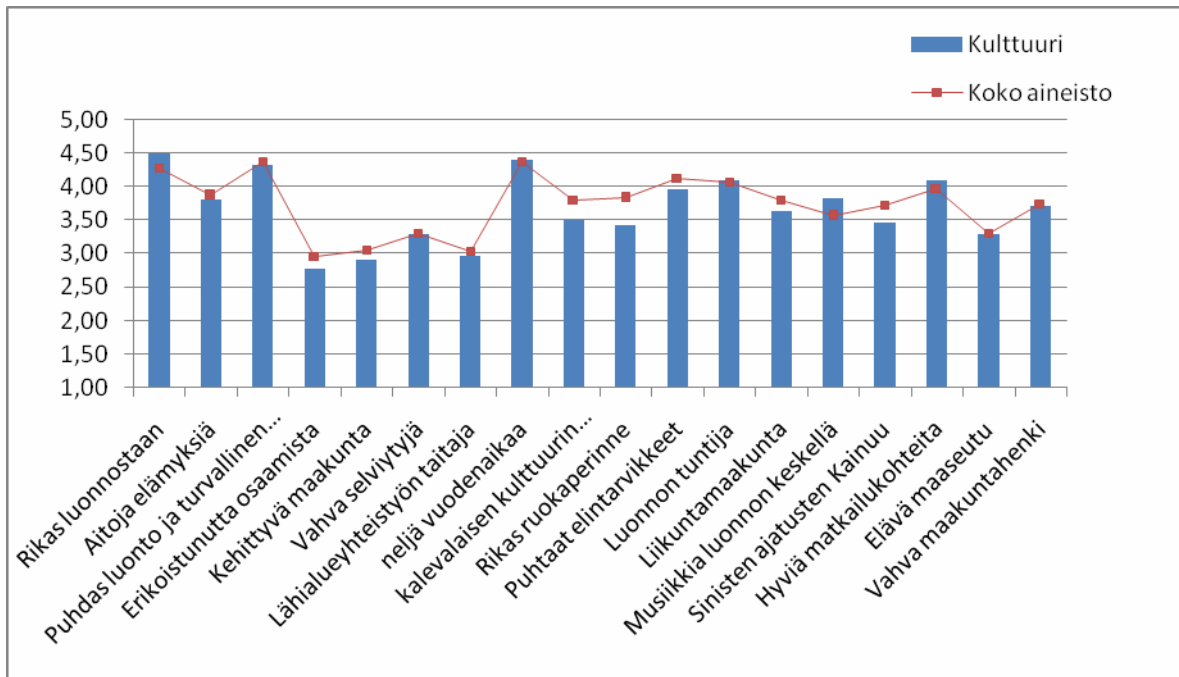
Viranomaiset ovat median edustajien tapaan keskimääräistä negatiivisemmin suhtautuva ryhmä, erityisesti mitä tulee maakunnan perusviesteihin. Sama pätee pitkälle viranomaisten näkemyksiin Kainuun tavasta hoitaa maakunnan asioita ja eri toimialojen merkityksestä Kainuun maakunnalle.

Matkailu ja elämystuotanto

Elämystuotannon ja matkailun parissa työskentelevät vastaajat arvostivat Kainuun perusviesteistä keskimääräistä enemmän luonnon rikkautta. Jännittävästi tosin matkailun parissa työskentelevät ihmiset arvioivat matkailu-, hyvinvointi- ja kulttuurialan merkityksen Kainuun maakunnalle hieman alle keskiarvon. Muuten elämystuotannon kanssa työskentelevät olivat mielikuvissaan hyvin lähellä keskiarvoa.

Kulttuuri

Kulttuurialalla työskentelevät ihmiset eivät koe maakunnan kulttuuriin liittyviä mielikuvia niin vahvoiksi kuin vastaajat keskimäärin. Arvioit väitteistä Kainuusta kalevalaisen kulttuurin synnyinmaana ja maakunnan rikkaasta ruokaperinteestä jäivät kulttuuri-ihmisillä keskiarvon alapuolelle. Väite hyvistä matkailukohteista sen sijaan herättää kulttuurialalla enemmän positiivisia ajatuksia kuin keskimäärin.

Kuvio 30. Maakunnan perusviestit / Kulttuuri

Kulttuurialalla työskentelevät näkevät Kainuun tavan hoitaa asioita hieman positiivisemmin kuin keskimäärin. Näin on erityisesti luontoon liittyvien asiakokonaisuuksien kohdalla. Kainuulle tärkeistä toimialoista kulttuuri-ihmiset nostavat matkailun keskiarvon yläpuolelle.

Metsäteollisuus

Metsäteollisuuden osalta kiinnostavin havainto liittyy vastaajien näkemyksiin Kainuun maakunnan tavasta hoitaa metsiään. Metsäteollisuudessa työskentelevien ihmisten näkemykset metsien hoitoon liittyen ovat jonkin verran keskimääräistä kriittisemmät. Keskeisistä toimialoista metsäteollisuuden työntekijät pitävät keskiarvoa merkityksellisempinä useita toimialoja, etunenässä paperi- ja sahateollisuutta.

Metalliteollisuus

Maakunnan perusviestien suhteen metalliteollisuutta edustavat vastaajat ovat hieman keskiarvoa negatiivisempia. Samoin metalliteollisuuden edustajat kokevat monien toimialojen merkityksen vähäisemmäksi kuin kaikki vastaajat yhdessä. Mm. metalli-, elektroniikka- sekä kivi- ja kaivosteollisuuden merkitys nähdään metallialalla selvästi keskiarvoa vähäisemmäksi. On myös hyvä huomata, että metalliteollisuuden parissa työskentelevät vastaajat kokevat selvästi keskiarvoa paremmaksi Kainuun tavan hoitaa ihmisten hyvinvointiin liittyviä asioita.

Elintarvikeala

Elintarvikealalla työskentelevät ihmiset ovat astetta negatiivisempia, kun heidän näkemyksiään vertaa kaikkien vastaajien keskiarvoon. Elintarvikeala kokee monet toimialat Kainuulle keskimääräistä vähemmän merkittäviksi, myös itse elintarvikealan. Toisaalta he näyttävät suhtautuvan hyvin maakunnan tapaan hoitaa erityisesti luontoon liittyviä asioita. Koulutukseen,

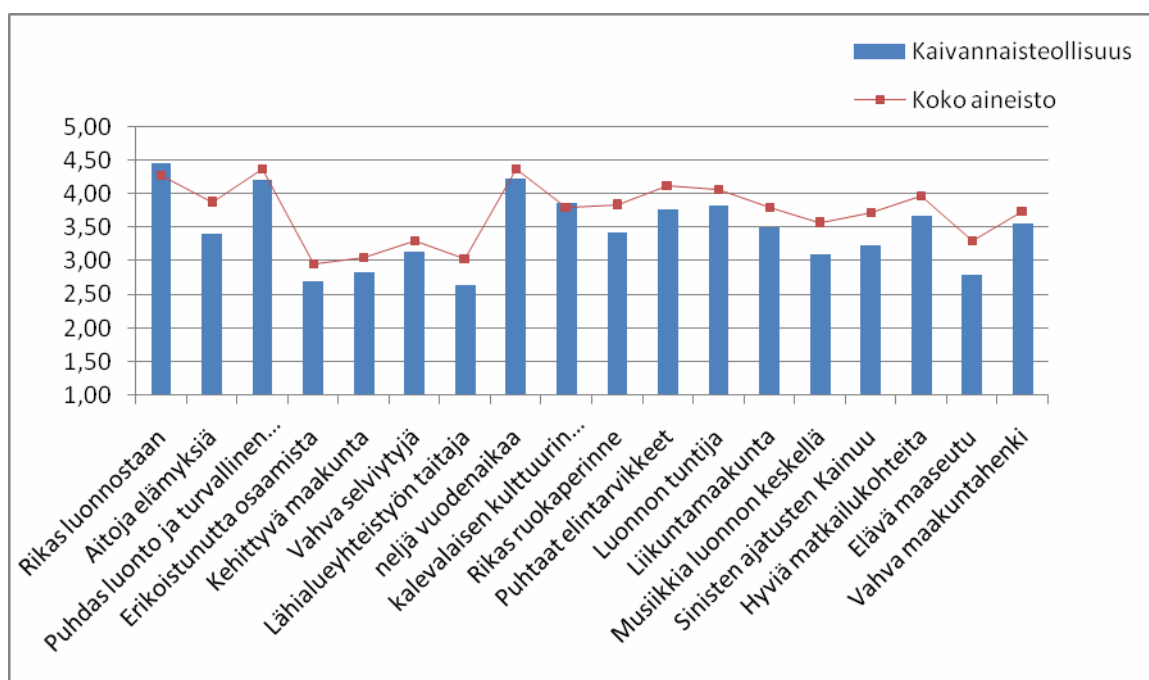
ihmisten hyvinvointiin ja yrittäjyyteen liittyvät asiat sen sijaan katsotaan tulleen hoidetuksi alle keskiarvon.

Elektroniikka- ja tietotekniikkateollisuus

Maakunnan perusviesteistä elektroniikka- ja tietoteollisuuden parissa työskentelevät vastaajat vierastavat keskimääräistä enemmän väitettävä erikoistuneesta osaamisesta ja sinisten ajatusten Kainuusta. Muutenkin tämän ryhmän ajatukset ovat ehkä hitusen keskiarvoa alempana.

Kaivannaisteollisuus

Kaivannaisteollisuuden edustajat vierastavat myös maakunnan perusviestejä keskimääräistä enemmän. Kuvaava tosin on, että väite rikkaasta luonnosta kerää kaivosmiesten keskuudessa keskimääräistä enemmän kannatusta.

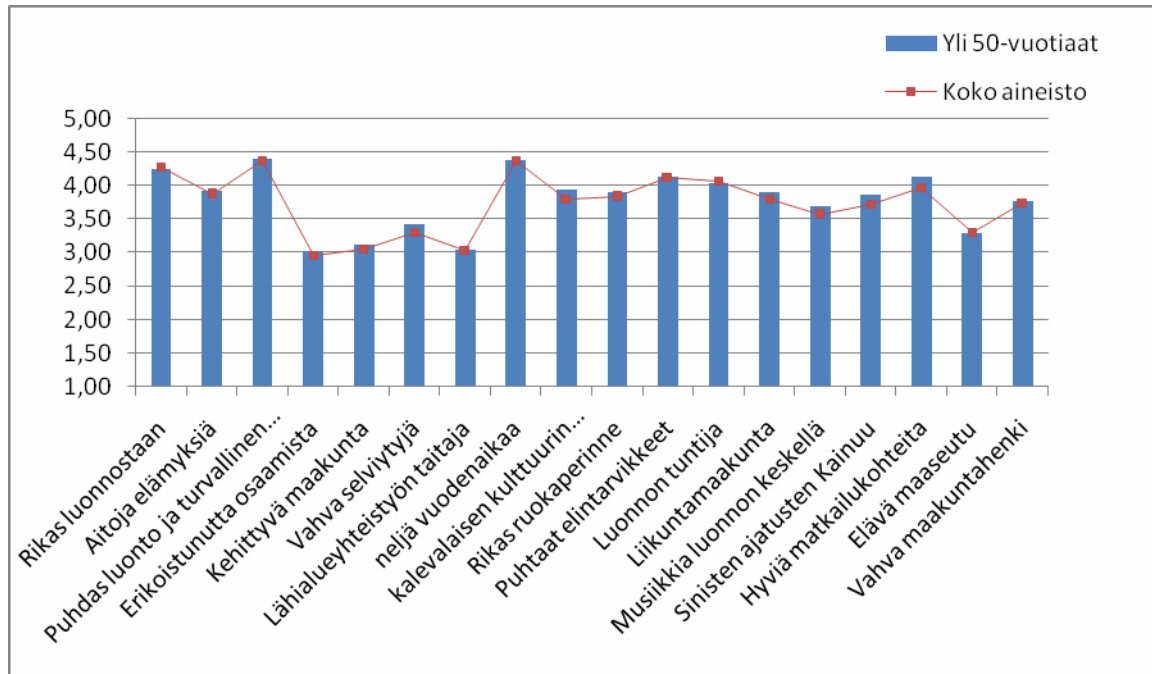
Kuvio 31. Maakunnan perusviestit / kaivannaisteollisuus

Maakunnan asioiden hoitoon kaivannaisteollisuuden parissa työskentelevät vastaajat suhtautuivat keskimääräistä negatiivisemmin. Oman alansa merkityksen Kainuulle kaivosmiehet arvioivat yli keskiarvon. Kulttuuri- ja hyvinvointipalveluille he antoivat taas selvästi keskimääräistä pienemmän merkityksen.

Ikä

Alle 25-vuotiaat eroavat eräässä seikassa erittäin selvästi muista vastaajista. Perusviesti hyvistä matkailukohteista uppoaa heihin huomattavasti koko aineiston keskiarvoa heikommin. Samoin nuoret arvioivat matkailualan merkityksen keskiarvoa vähäisemmäksi. 25–34 vuotiaiden ikäryhmässä

perusviestien väitteet nähdään hitusen keskiarvoa negatiivisemmin. Vanhemmat ikäryhmät ovat erittäin lähellä keskiarvoa. Kaikkein positiivisimman viestin välittävät yli 50-vuotiaat vastaajat, joita myös oli eniten tutkimukseen vastanneiden joukossa. Yli 50-vuotiaiden vastaukset ovatkin lähestulkoon täysin linjassa koko aineiston keskiarvon kanssa.

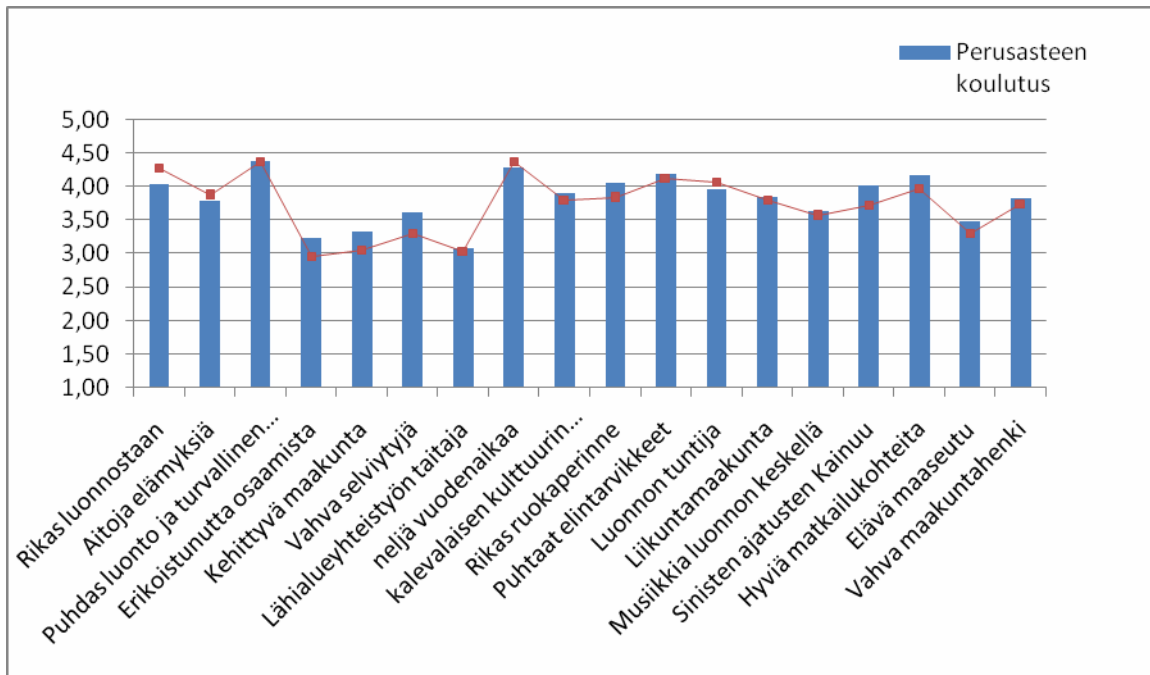
Kuvio 32. Maakunnan perusviestit / yli 50-vuotiaat

Sukupuoli

Miesten ja naisten välisissä vastauksissa ei ole suuria eroja toisiinsa tai yleiseen keskiarvoon nähden. Naiset ovat hitusen keskiarvoa positiivisempia perusviestien arvioinnissa.

Koulutus

Keskiasteen koulutuksen hankkineet vastaajat noudattavat tiukasti koko aineiston keskiarvoa. Sen sijaan peruskoulun käyneiden ja korkeasti koulutettujen näkemyksissä on eroja. Perusasteeseen koulunkäyntinsä jättäneet suhtautuvat keskiarvoa positiivisemmin väitteisiin Kainuusta kehittyvänä maakunta, vahvana selviytyjänä ja erikoistuneen osaamisen paikkana. Samoin Kainuu näyttäytyy heille hyvänä matkailukohteena, jossa on rikas ruokaperinne.

Kuvio 26. Maakunnan perusviestit / Perusasteen koulutus

Korkeakoulutetut vastaajat taas suhtautuvat keskimääräistä negatiivisemmin maakunnan perusviesteihin ja tapaan hoitaa asioita. Erityisesti väittämät kehittyvästä maakunnasta, vahvasta selviytyjästä ja erikoistuneesta osaamisesta koetaan keskiarvoa vähemmän osuviksi. Tässä suhteessa perusasteen ja korkea-asteen koulutuksen saaneiden ihmiset mielipiteet eroavat selkeästi.

7. Yhteenveto

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on ollut selvittää, millainen on Kainuun maakuntakuva vuonna 2008. Samanlainen tutkimus on suoritettu vuosina 1997, 2000 ja 2004. Vertaamalla näitä neljää tutkimusta keskenään, on ollut mahdollista havainnollistaa Kainuuseen liitettyjen mielikuvien luonnetta myös yli ajan. Tutkimus toteutettiin vuonna 2008 pitkälti samalla tavalla kuin kolmella aikaisemmalla kerralla: haastateltiin puhelimitse 870 ihmistä, joiden kanssa käytiin läpi pitkälti valmiiksi jäsennetty kyselylomake (ks. liite). Otos oli ennalta määritelty kohdistumaan tiettyihin ryhmiin. Kainuulaisen ja ei-kainuulaisen suuren yleisön lisäksi haastatteluilla tavoiteltiin kansanedustajia, viranomaisia, mediaihmisiä ja Kainuun maakunnalle tärkeiden elinkeinoalojen edustajia. Vastaajissa oli enemmän miehiä kuin naisia, ja enemmän yli 50-vuotiaita kuin muihin ikäryhmiin kuuluvia.

Kainuuseen liitettyjä mielikuvien osuvuutta testattiin sekä avoimilla kysymyksillä että ennalta rakennettujen väittämien avulla. Kyselylomakkeeseen tehtiin vuonna 2008 muutamia ajankohtaisia uudistuksia. Tulokset ovat hyvin vertailukelpoisia aikaisempien selvitysten kanssa – mielikuvien pitempiaikainen jatkuvuus tulee hyvin esille.

Haastattelulomakkeen kärkeen oli sijoitettu Kainuuseen liitetty spontaani mielikuva ja arviot maakunnan perusviestien osuvuudesta. Vastaajilta tiedusteltiin myös heidän näkemystään siitä, miten Kainuussa on hoidettu maakunnan yhteisiä asioita. Samoin heitä pyydettiin arvioimaan tiettyjen elinkeinoalojen merkitystä maakunnalle. Myös mielikuvia kainuulaisista ihmisistä

kartoitettiin. Osa kysymyksistä oli suunnattu vain kainuulaisille ja osa muille vastaajille, siten että kun kainuulaisia pyydettiin arvioimaan tiettyjen asioiden keskeisyyttä Kainuun maakuntakuvan kannalta, pääsivät muualla Suomessa asuvat pohtimaan samojen asioiden yhdistettävyyttä Kainuuseen.

Kuten jo todettiin, vastaajien keskuudessa painottuvat miehet ja yli 50-vuotiaat. Miesvaltaisuus selittyy sillä, että otokseen poimituista eri toimialojen edustajista 80 % oli miehiä. Korkeakoulututkinto oli 28 %:lla vastaajista. Vastaajista 35 % asui joko Kainuussa tai Uudellamaalla. Vastaajilta tiedusteltiin myös, ovatko he vierailleet tai asuneet Kainuussa. Ainostaan 18 % muualla kuin Kainuussa asuvista vastaajista ei ollut vierailut Kainuussa lainkaan. 39 % vierailuista oli tehty viimeisen vuoden sisällä. Vuokatti on jäänyt vierailupaikoista selkeästi eniten ihmisten mieleen.

Mielikuvan muodostumiseen on vastaajien oman arvion mukaan vaikuttanut eniten seuraavat kolme asiaa: omakohtainen kokemus, lehtijutut ja tapahtumat. Vähiten merkitystä on arvioitu olleen messuilla, esitteillä ja yritys- tai asiakaskontakteilla. Kainuu.fi – sivustolla ilmoitti käyneensä 21 % vastaajista ainakin kerran viimeisen kahden vuoden aikana.

Mielikuva Kainuusta rakentuu vahvasti luonnon ympärille. Tulos on sama kuin vuosien 1997, 2000 ja 2004 tutkimuksissa. Spontaaneja mielikuvia tarkasteltaessa huomataan, että lähes puolessa kaikista vastauksista on mukana jokin luontoon liittyvä mielikuva. Kainuulaiset mainitsevat useimmiten luonnon kauneuden tai yleisesti jonkin omaa asuinympäristöään kuvaavan piirteen, kuten metsät tai järvet. Muualla Suomessa asuville vastaajille kainuulainen luonto edustaa myös korpia, vaaroja ja erämaita. Luonto on myös vahvasti läsnä, kun vastaajia pyydetään arvioimaan Kainuun maakunnan perusviestien osuvuutta. Väitteet *neljästä vuodenajasta, puhtaasta luonnosta, rikas luonnostaan ja luonnon tuntija* nousevat neljäksi parhaiten Kainuuta kuvaavaksi väitteeksi ja ainoiksi neljän keskiarvon ylittäväksi ajatukseksi (asteikolla 1 – 5). Samat väittämät ovat olleet kärkisijoilla myös aikaisemmissa tutkimuksissa. Luontokuvan vahvuutta kuvaa myös se, että vastaajien mielestä Kainuussa on parhaiten hoidettu maisemaan, puhtauteen ja metsiin liittyviä asioita. Kainuulaista ihmistä on katsottu parhaiten kuvaavan ominaisuus *luontoa arvostava*. Voidaankin todeta, että luonto ja siihen liittyvät yksityiskohtaisemmat mielikuvat ovat Kainuun vahvin tavaramerkki.

Spontaaneista mielikuvista nousee esiin vahvasti myös sijaintiin liittyviä mainintoja. Kainuulaisille oma maakunta on luonnollisesti koti ja hyvä paikka asua. Muille Kainuu sen sijaan näyttäytyy kaukaisena, syrjäisenä ja itäisenä paikkana. Kainuusta nousevat vahvasti mieleen Kajaani ja Sotkamo. Jonkin verran mainintoja saavat myös paikat, jotka eivät ollenkaan kuulu Kainuuseen, kuten Kuusamo ja Koli. Ihmisiin liittyviä spontaaneja mielikuvia ei juurikaan esiinny. Jos spontaanit mielikuvat laitetaan järjestykseen mielikuvan vahvuuden perusteella, pääsee kymmenen suosituimman maininnan listalle luontoon ja sijaintiin liittyvien asioiden lisäksi myös muutama negatiivisemmän sävyn omaava miellelyhtymä. Kainuuseen liitetään niin Kainuussa kuin muuallakin Suomessa jonkin verran köyhyyttä, kurjuutta ja työttömyyttä. Tämän lisäksi on jännittävä huomata, että Ilmari Kianto ja hänen sanoittamansa Kainuun maakuntalaulu herättävät vieläkin vahvoja Kainuuseen liittyviä mielikuvia. Näin on sekä muualla Suomessa että Kainuussa.

Jos kaikkein vahvimmat maakunnan perusviesteistä yhdistettiin luontoon, löytyvät heikoimman arvosanan saaneet yhteiskunnan tasolta. Viestit Kainuun erikoistuneesta osaamisesta, hyvästä lähialueyhteistyöstä, maakunnan kehityksestä ja elävästä maaseudusta jäävät listan hännille. Niiden ei katsota olevan Kainuun kuvaamisessa yhtä osuvia kuin esimerkiksi luontoon liittyvien väitteiden. Kainuulaiset itse tosin nostavat monet äskeisistä väitteistä osuvuudessa muita suomalaisia

korkeammalle. Etenkin näin on väitteen *erikoistunutta osaamista* kohdalla. Sama toistuu, kun tarkastellaan vastaajien mielipidettä asioiden hoidosta. Luontoon liittyvä toimintaa on edellä, yrittäjyyteen, koulutukseen ja ihmisiin liittyvät toiminnot taas listan pohjalla. Maakunnan koulutusmahdollisuuksia kainuulaiset tosin osaavat ja tietävät arvostaa enemmän kuin muut suomalaiset.

Kainuun kannalta keskeisten toimialojen arvostuksessa on paljon tuttua edellisten tutkimusten tuloksista, mutta myös mielenkiintoinen uusi nousija. Eniten merkitystä arvellaan olevan matkailulla ja metsäteollisuudella. Näin on ollut kaikkina tutkittuina vuosina. Sen sijaan vuonna 2008 kivi- ja kaivosteollisuus on tehnyt selkeän ja pirteän nousun kolmanneksi merkityksellisemmäksi miellettyksi toimialaksi. Tämä korostuu erityisesti kainuulaisten omissa mielikuvissa. Heidän keskuudessaan kivi- ja kaivosteollisuus nähdään jopa maakunnan tärkeimpänä toimialana. Talvivaaran kaivoshankkeen vaikutus näkyy tässä selvästi. Talvivaara nousi esiin myös spontaaneissa mielikuvissa, vierailukohteissa ja Kainuun maakuntakuvan kannalta tärkeissä asioissa, joihin se myös oli vuoden 2008 tutkimuksen osalta lisätty.

Kainuulaisten arvioit Kainuun maakuntakuvan kannalta keskeisistä asioista ja ei-kainuulaisten mielipiteet asioiden liitettävyydestä Kainuuseen ovat pitkälti samansuuntaiset. Ei-kainuulaiset liittävät maakuntaan vahvasti Vuokatin. Myös kainuulaiset pitävät Vuokattia maakuntakuvan kannalta tärkeänä kohteena. Eniten eroja syntyy Talvivaaran kaivoksen kohdalla, jota kainuulaiset pitävät maakuntakuvan kannalta enemmän merkityksellisenä kuin ei-kainuulaiset. Toisin päin tilanne on karhujen ja susien kohdalla, joita ei-kainuulaiset pitävät erittäin kainuulaisina asioina.

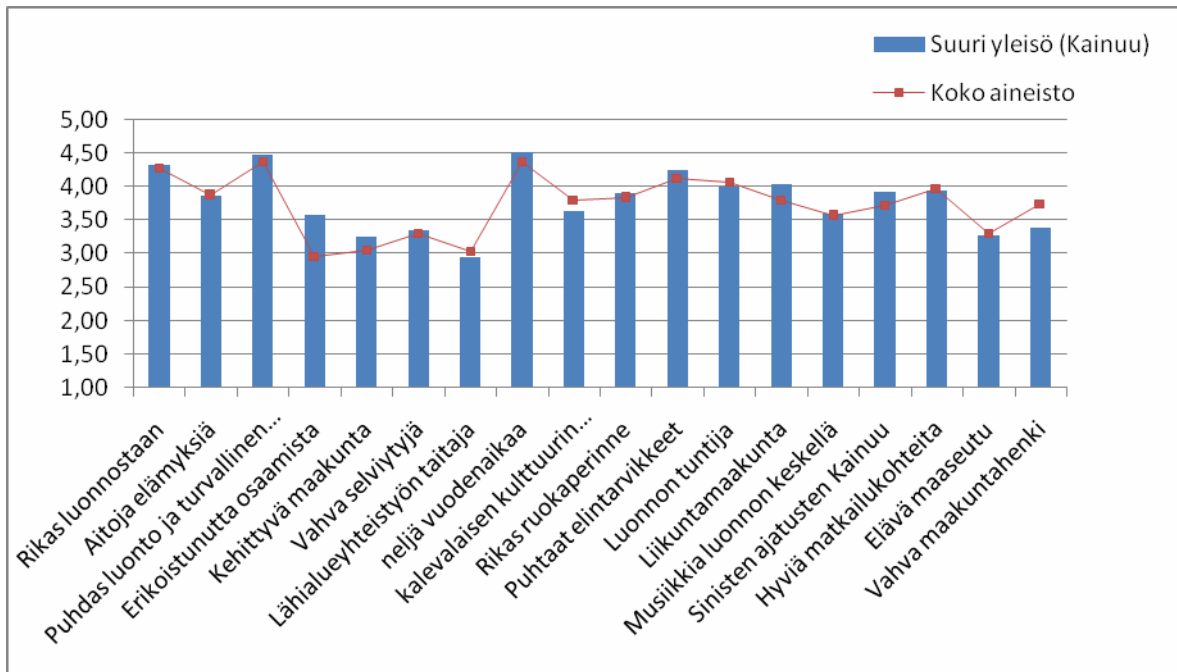
Vuoden 2004 tutkimuksessa spekulointiin hallintokokeilun näkyvän vahvasti myöhemmin tehtävissä maakuntakuvakartoituksissa. Vuoden 2008 tutkimuksen perusteella näin ei kuitenkaan ole: Kainuun hallintokokeilua ei pidetty oleellisena Kainuun maakuntakuvan kannalta. Hallintokokeilu nousi esiin spontaaneissa mielikuvissa, mutta ei kovinkaan vahvasti. Valtaosa asian maininneista vastaajista edusti joko kansanedustajien tai viranomaisten ryhmää. Kourallinen kainuulaisia vastaajia on myös kritisoinut kokeilua avoimissa vastauksissaan.

Kainuun maakuntaan liitettyjen mielikuvien muutokset ovat olleet kaikkiin edellisiin tutkimuksiin verrattuna kovin pieniä. Mielikuvien vahvuuden aste ja keskinäinen tärkeysjärjestys on pysynyt hyvin pitkälti samanlaisena vuosina 1997, 2000, 2004 ja 2008. Selkeimmin joukosta erottuu näkemys kivi- ja kaivosteollisuuden kasvaneesta merkityksellisyydestä Talvivaaran kaivoshankkeen myötä. Otokseen poimittujen eri ryhmien väliset erot tuloksissa olivat myös hyvin vähäisiä. Selkeimmin kriittisyydessään erottuvat median ja joidenkin toimialojen edustajat, kun taas kansanedustajat ovat kaiken suhteen koko aineiston keskiarvoa positiivisempia. Ikäryhmittäin tarkasteltuna kriittisimmin Kainuun mahdollisuuksiin suhtautuivat alle 25-vuotiaat vastaajat.

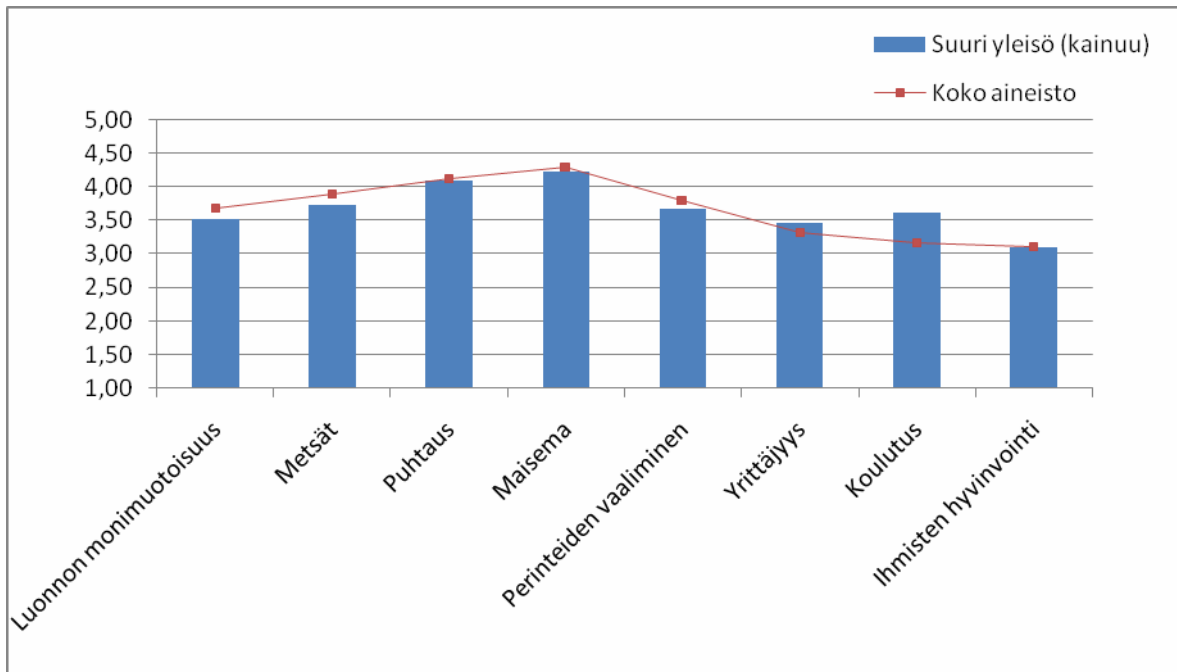
On hyvä ajatus jatkaa Kainuun maakuntakuvan tutkimista tulevaisuudessakin, joskin mielikuvissa tapahtuneiden vähäisten muutosten valossa standardimuotoisten kyselytutkimusten välinen aika voisi olla pidempikin kuin nyt valittu neljä vuotta. Sen sijaan tutkimusmetodia voisi välillä vaihtaa tai vaihdella, että mielikuvien äärelle ja lähteille päästäisiin nykyistä monipuolisemmin. Esimerkiksi pienemmälle kokonaisvastaajajoukolle toteutetut, mutta vuoropuhelua ja toisten esittämiä kommenttien herättämiä mielikuvayhtymiä hyödyntävät ryhmähaastattelut voisivat olla käyttökelpoinen vaihtoehtoinen tarkastelutapa joka toinen kerta kun tutkimus toteutetaan.

LIITETAULUKOT

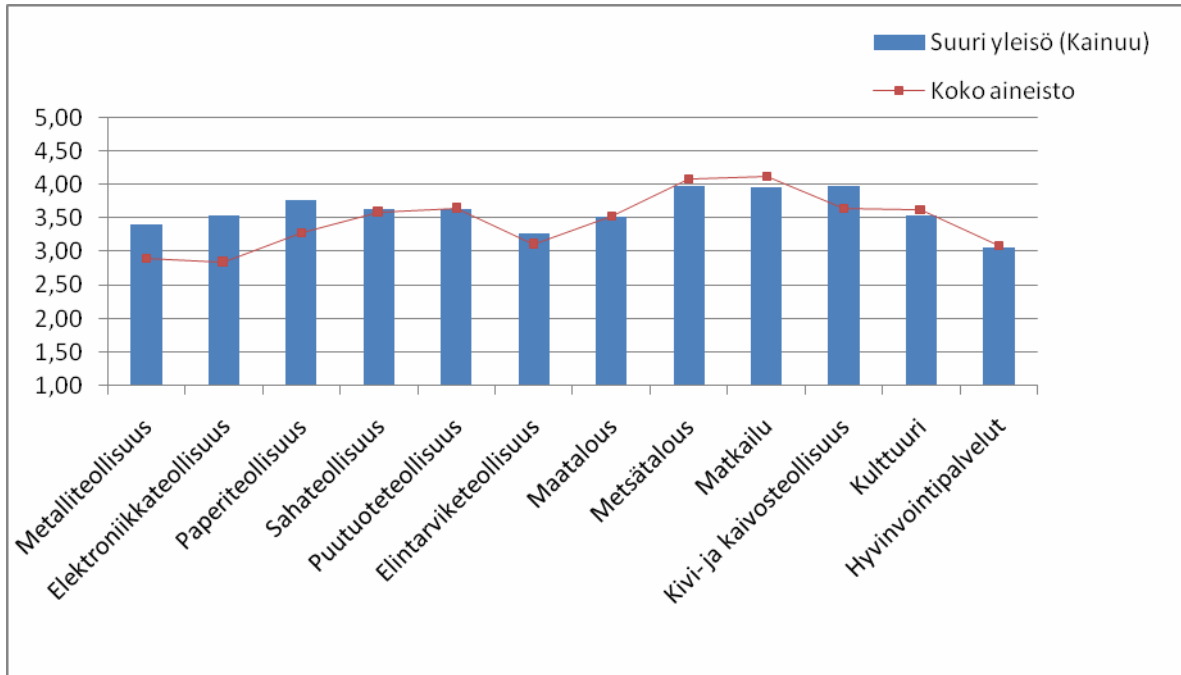
Luku 6: Ryhmittäiset vertailut

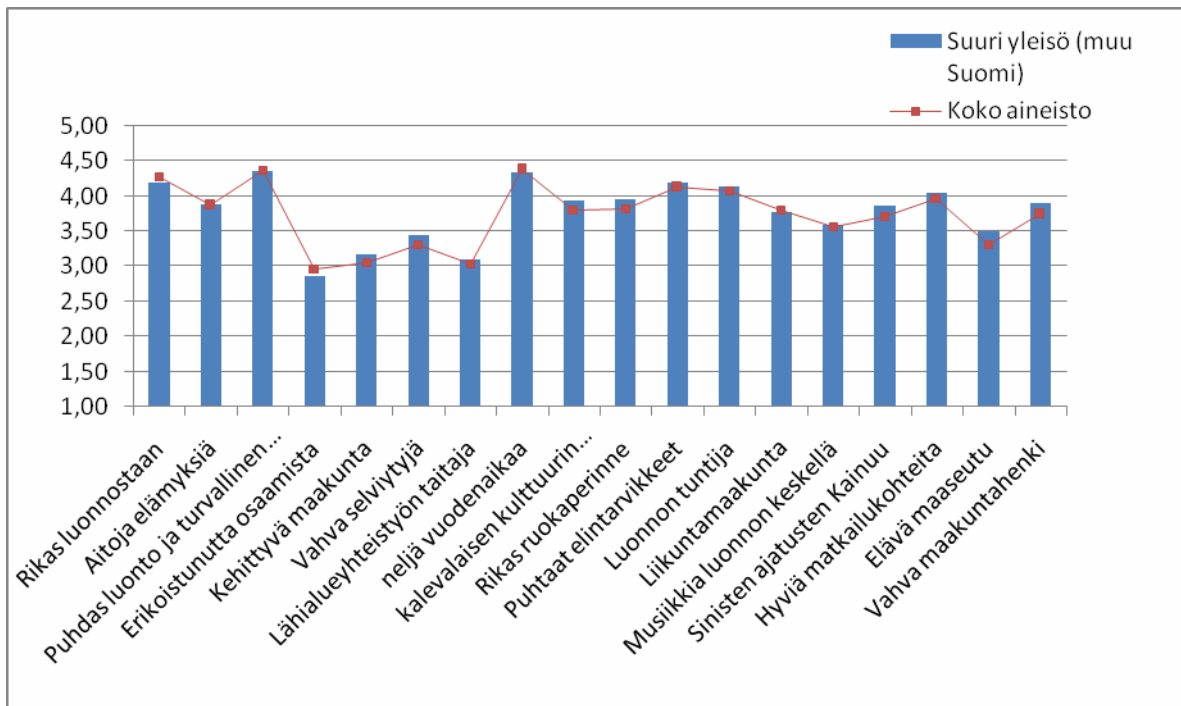
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / Suuri yleisö (Kainuu)

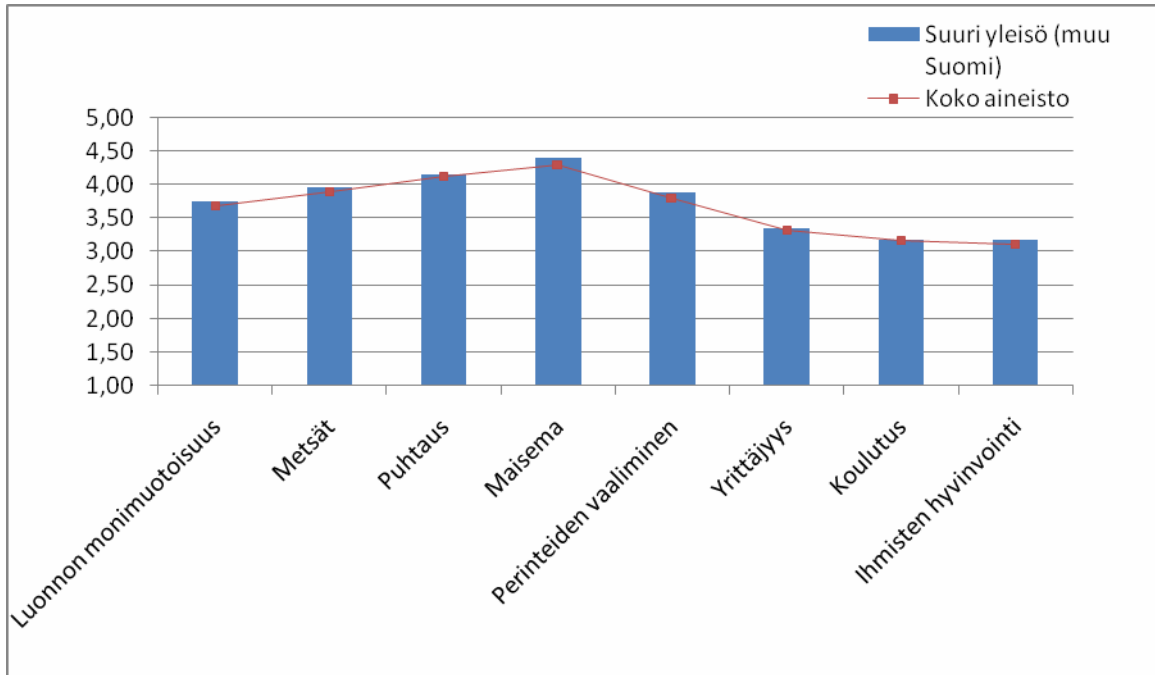
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / Suuri yleisö (Kainuu)

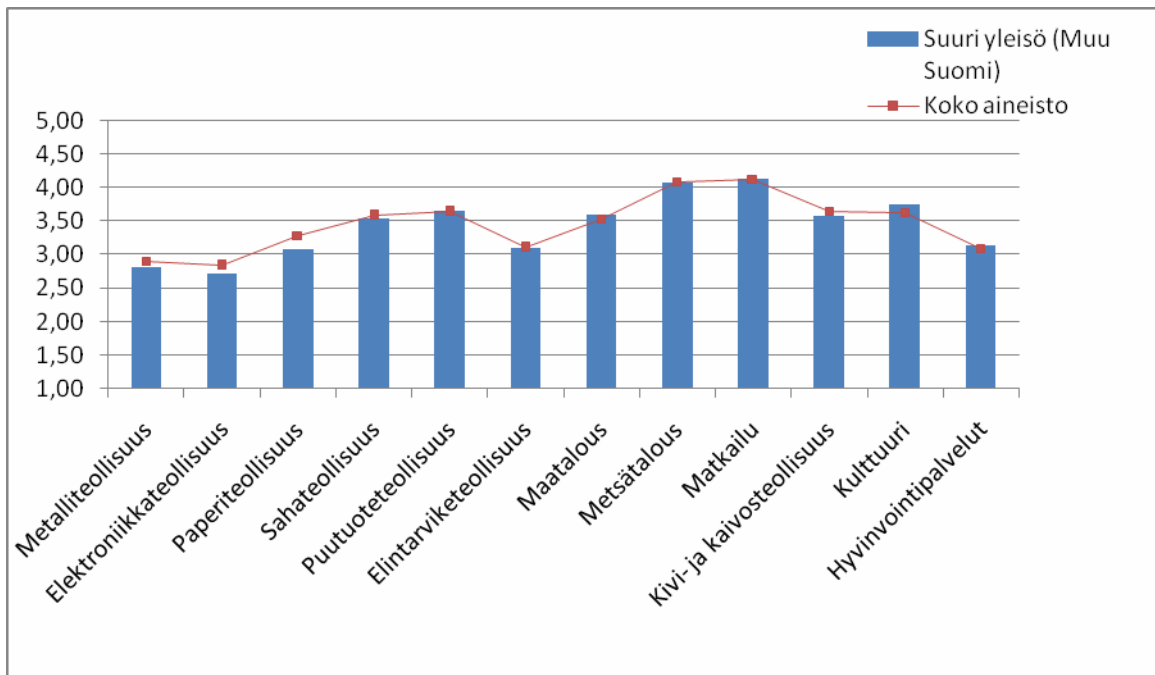
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / Suuri yleisö (Kainuu)

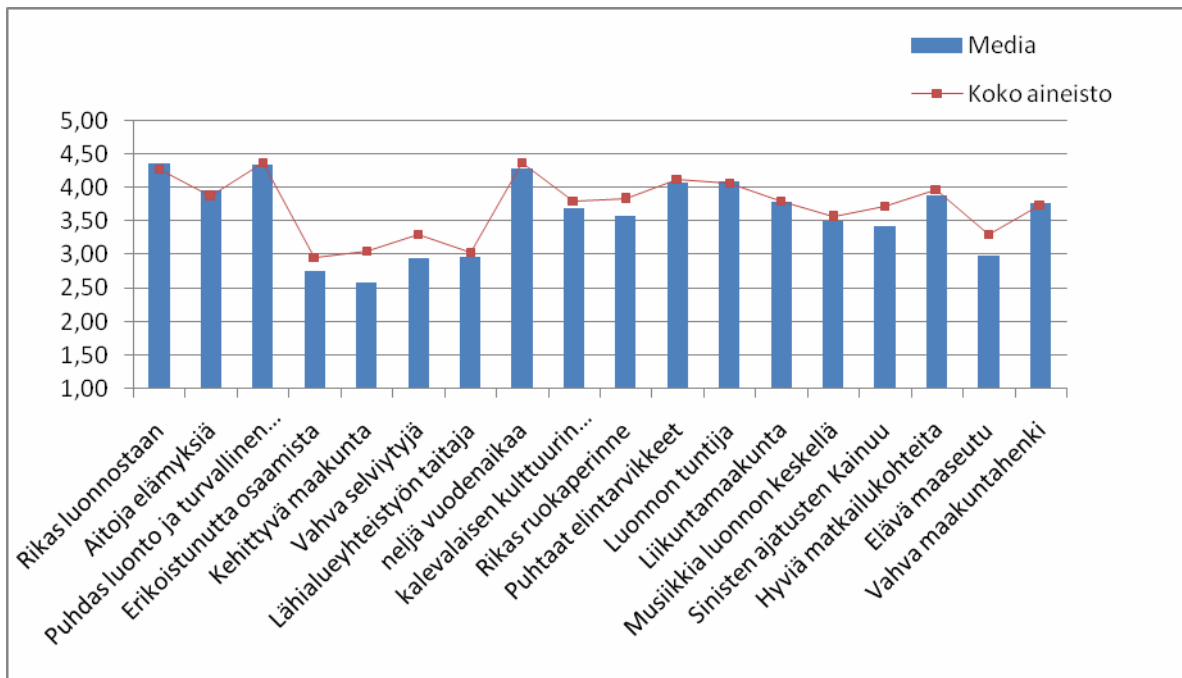
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / Suuri yleisö (muu Suomi)

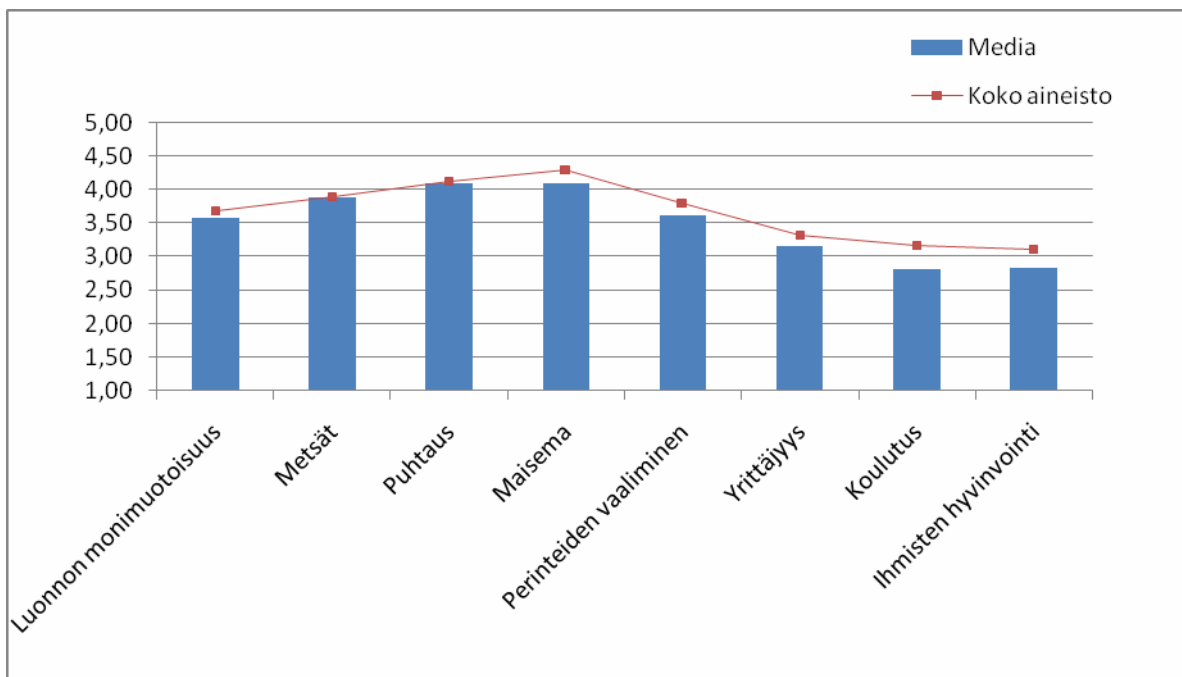
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / Suuri yleisö (muu Suomi)

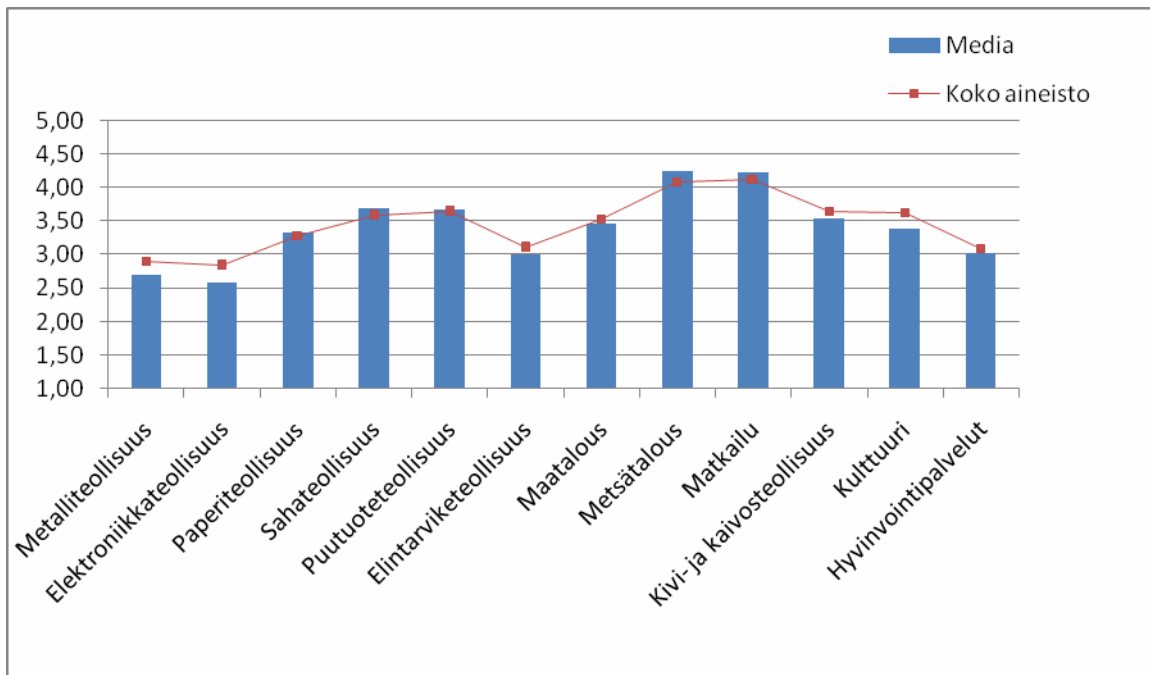
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / Suuri yleisö (muu Suomi)

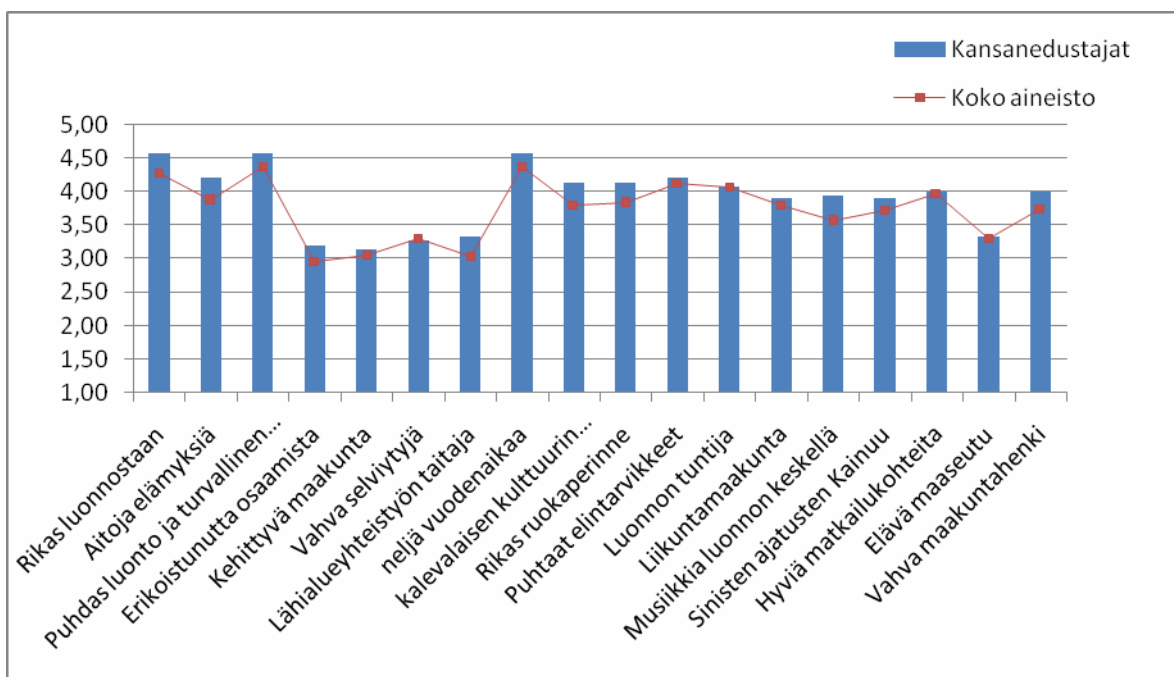
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / Media

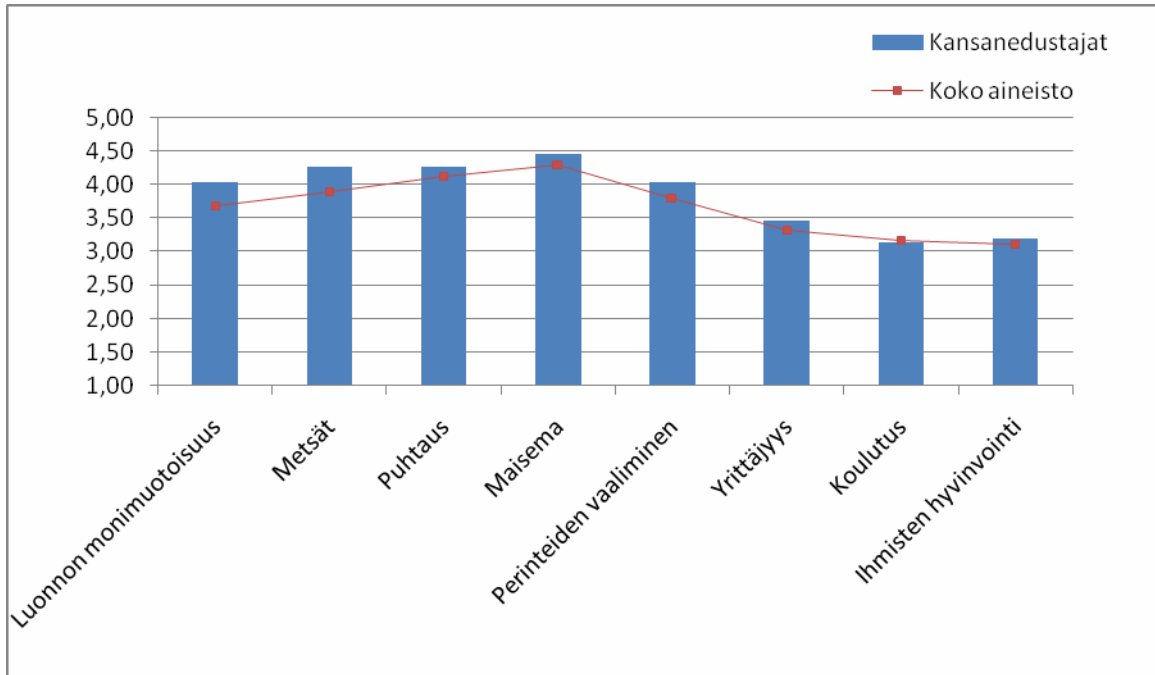
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / Media

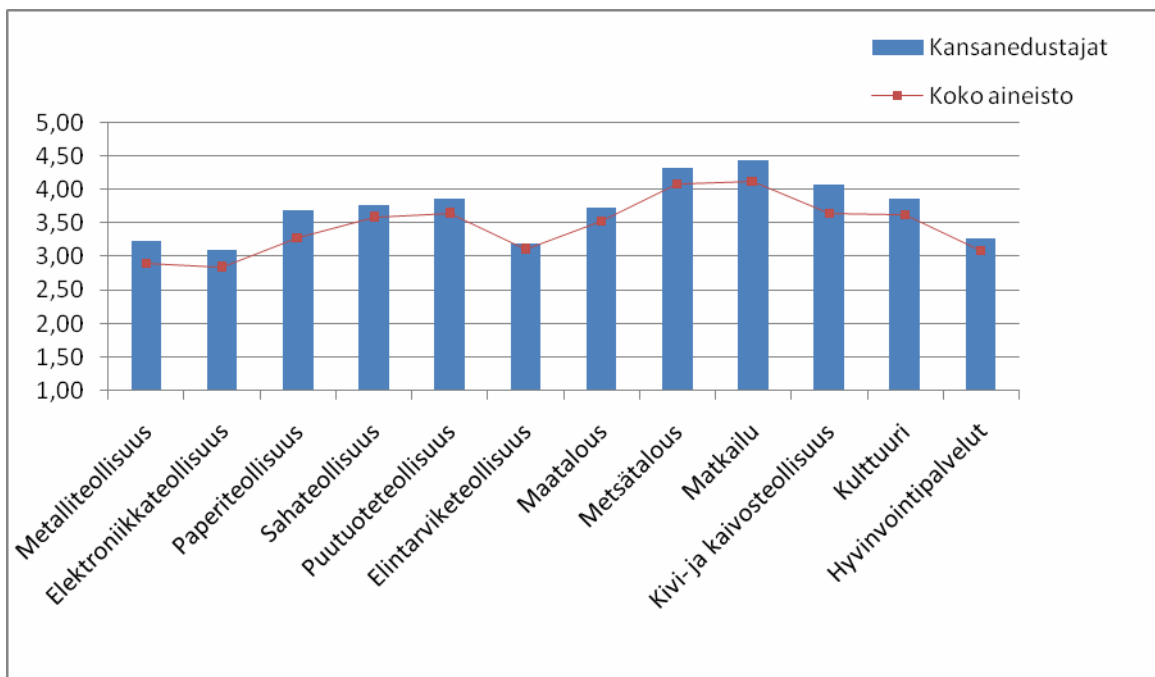
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / Media

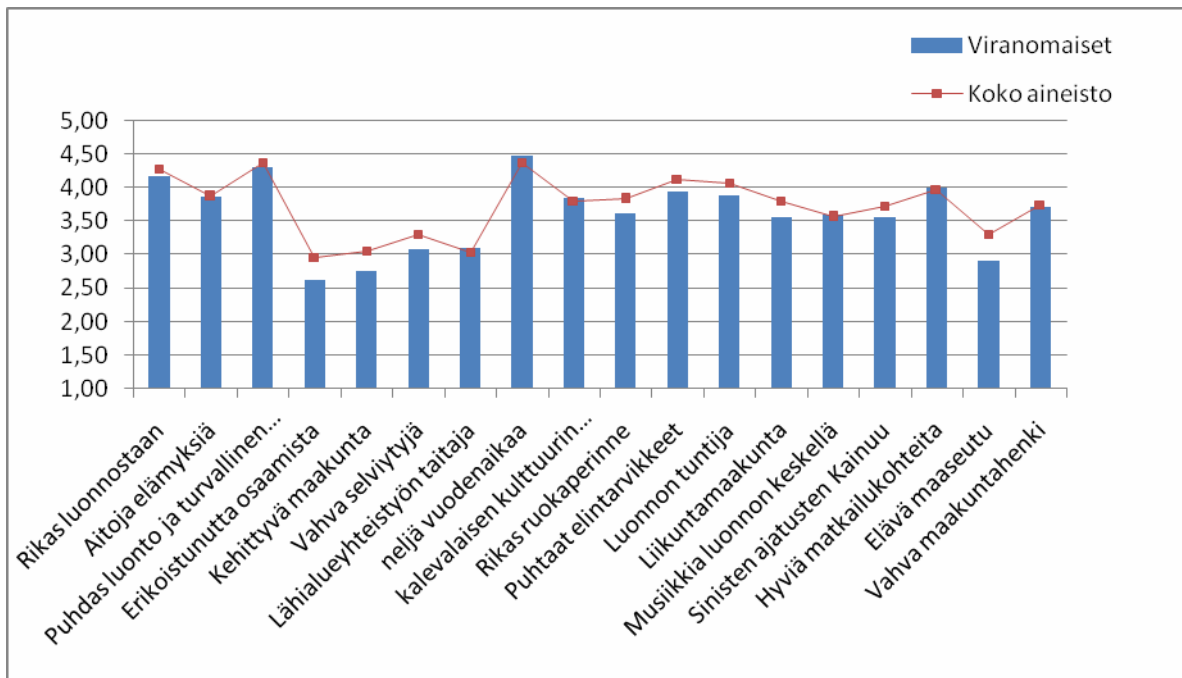
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / Kansanedustajat

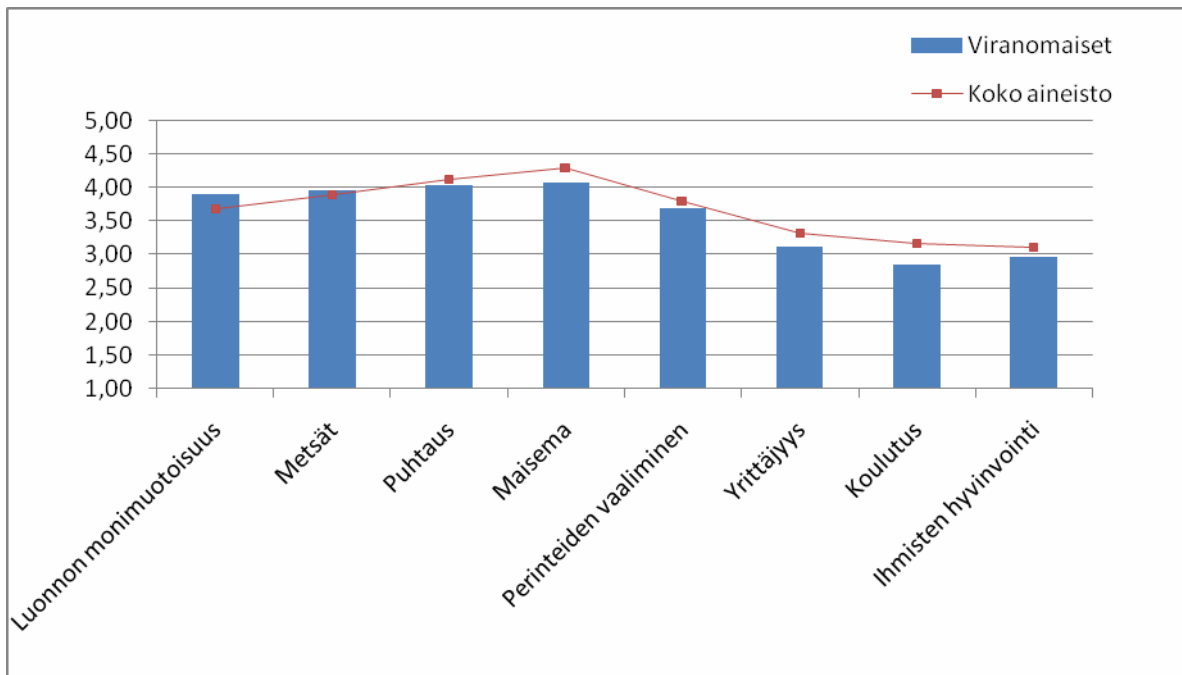
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / Kansanedustajat

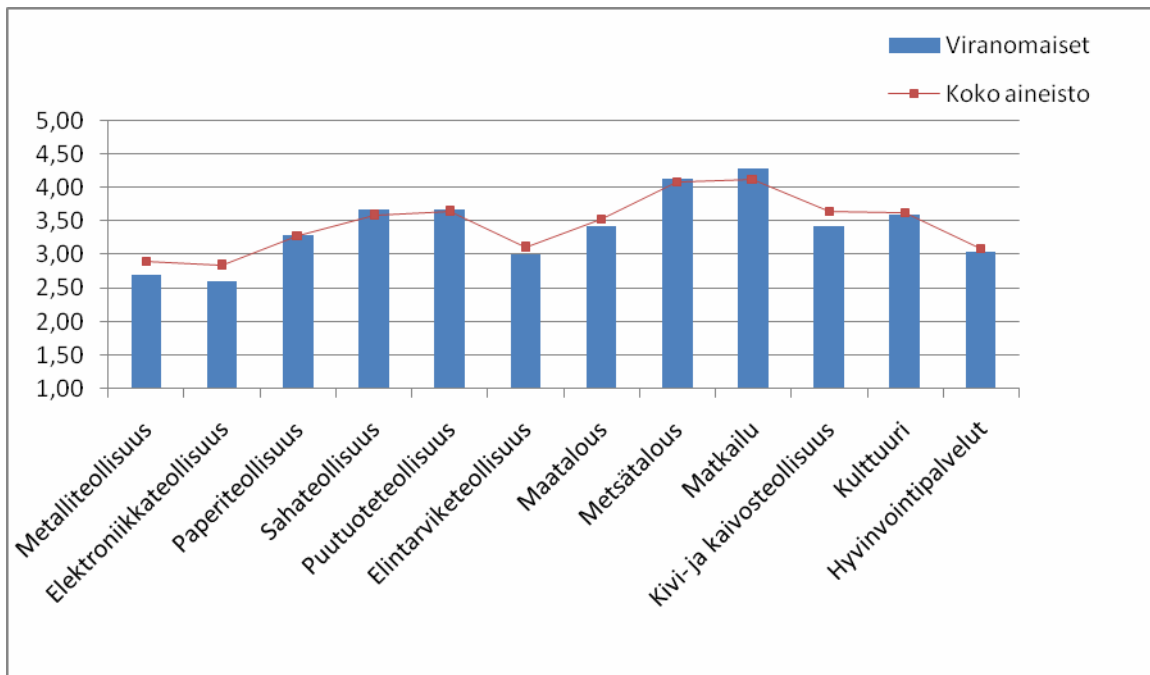
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / Kansanedustajat

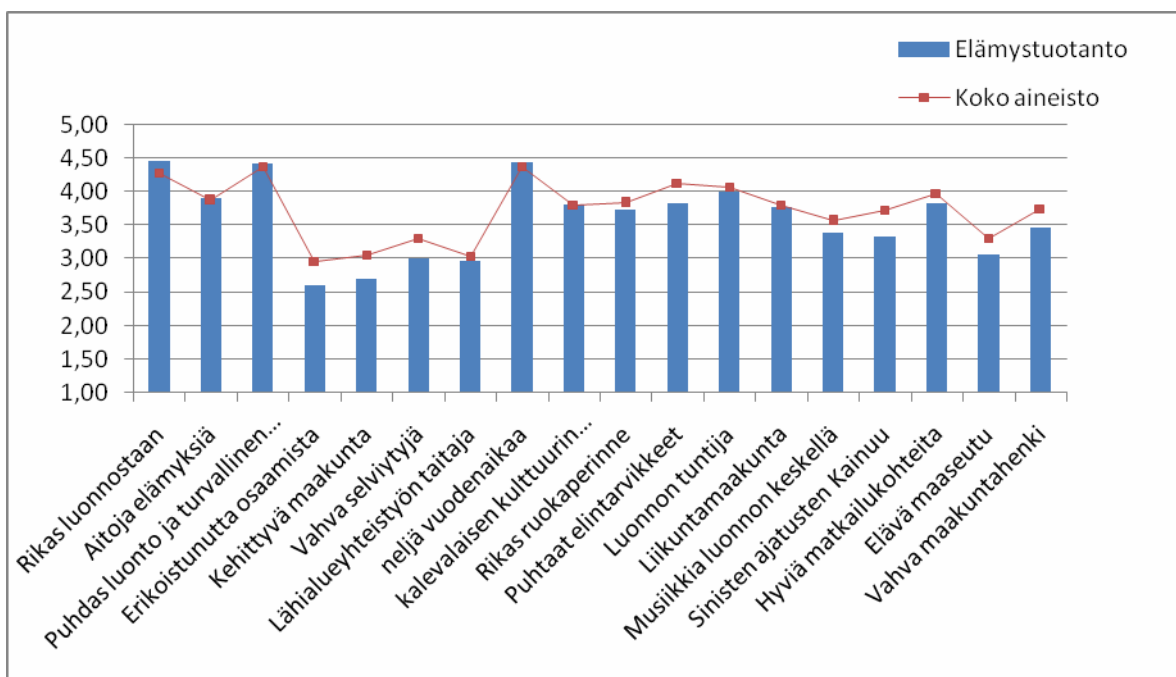
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / Viranomaiset

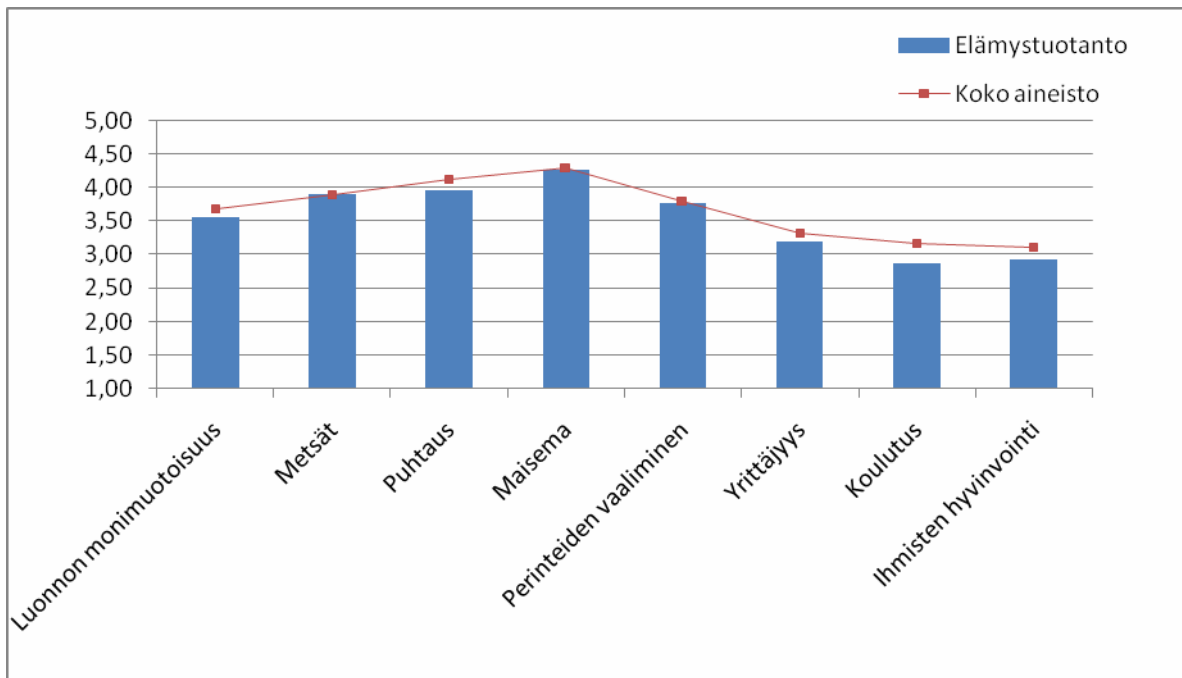
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / Viranomaiset

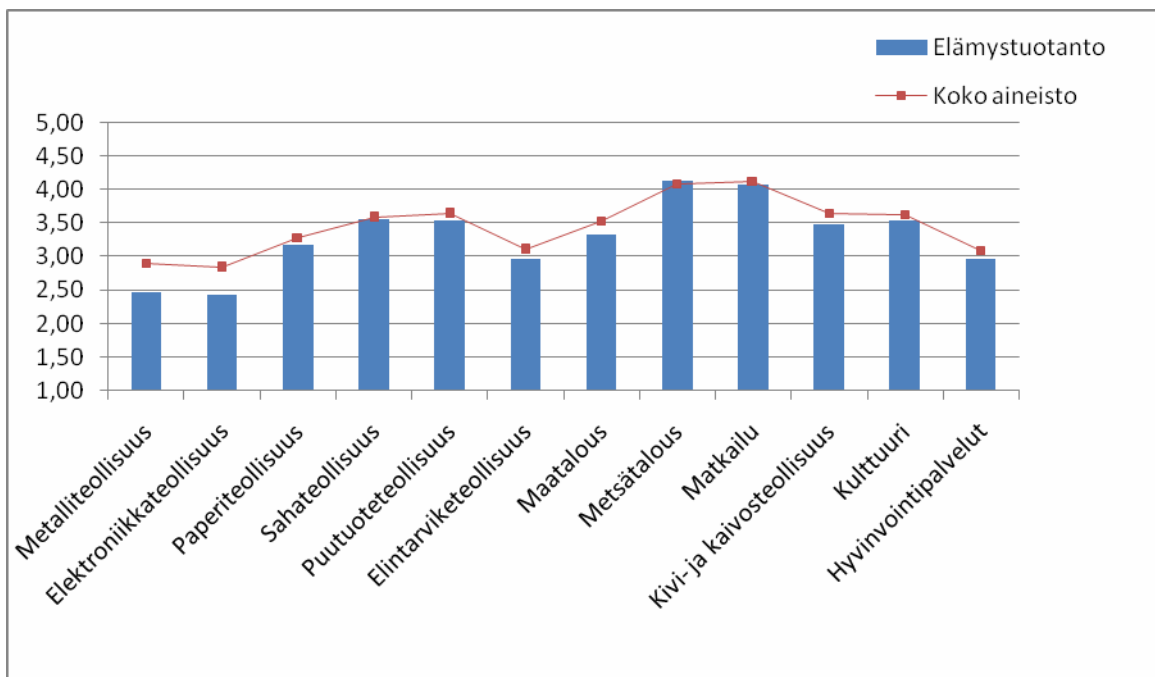
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / Viranomaiset

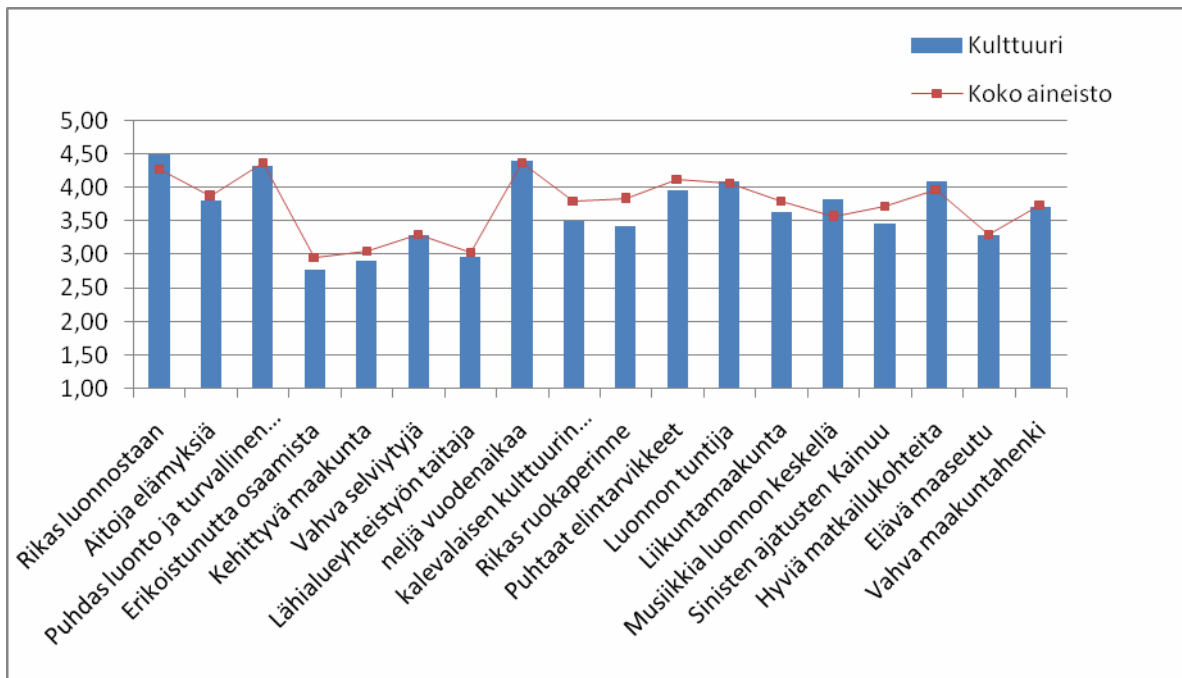
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / Elämystuotanto

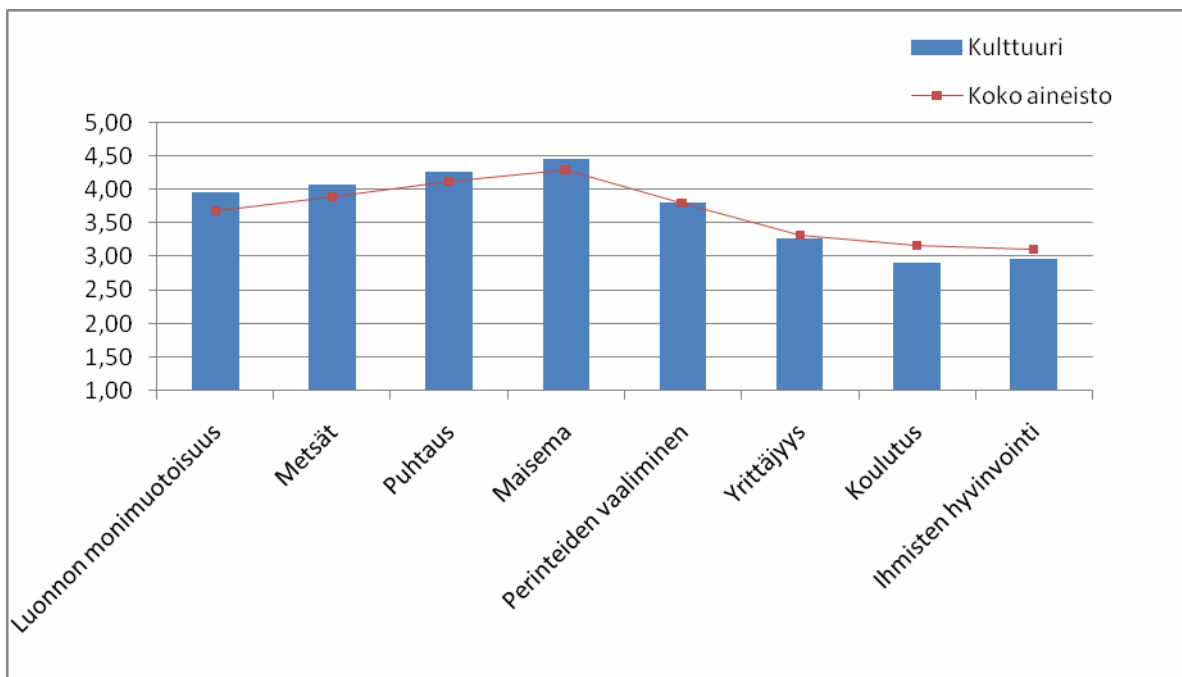
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / Elämystuotanto

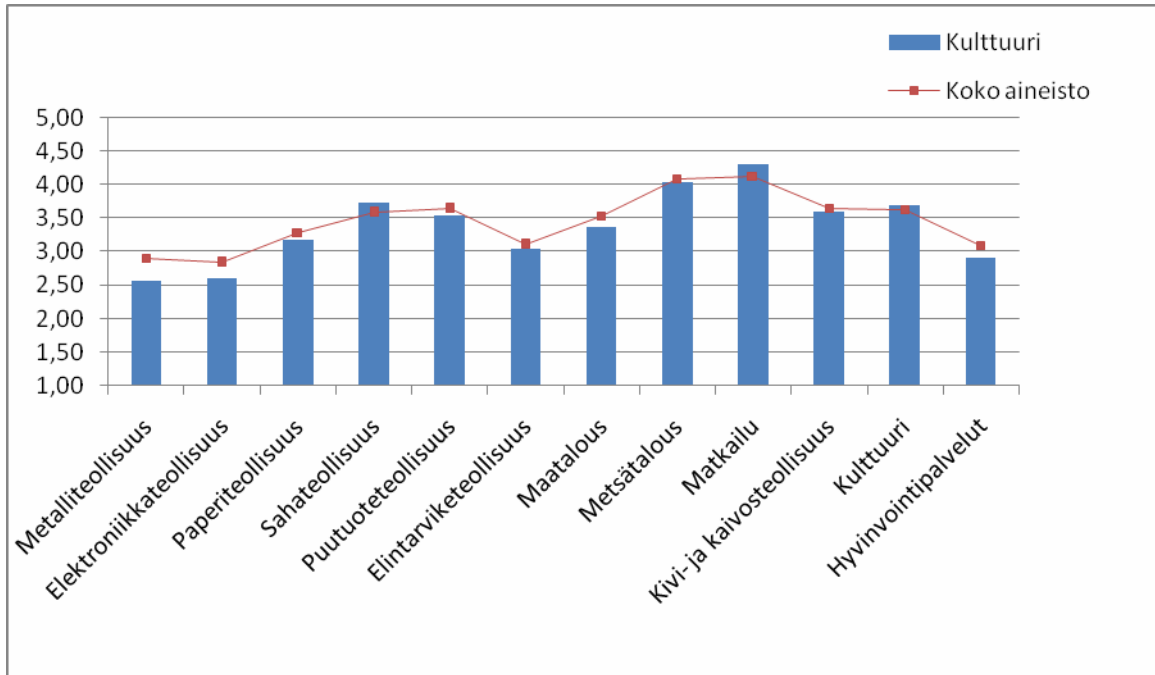
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / Elämystuotanto

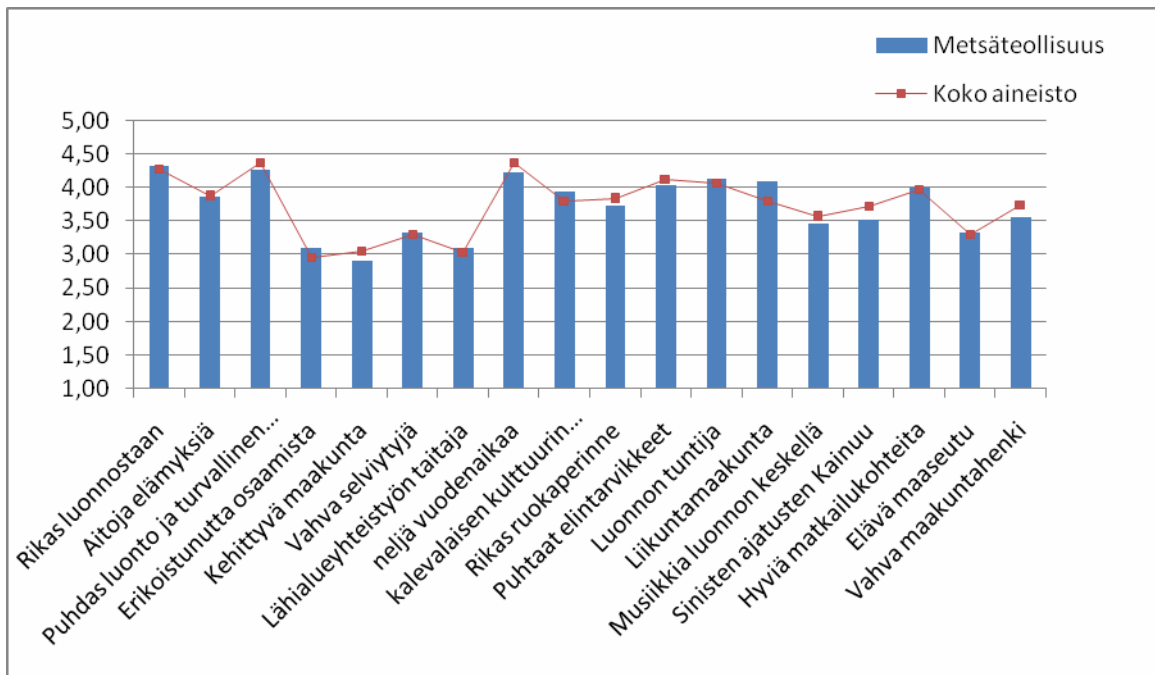
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / Kulttuuri

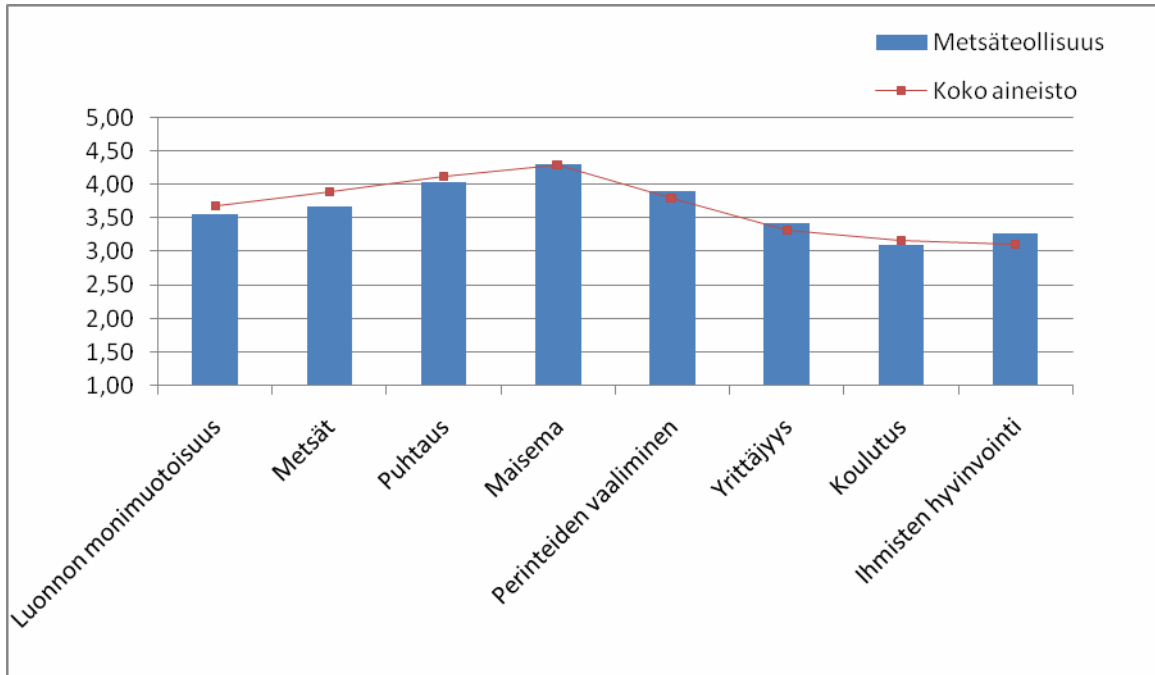
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / Kulttuuri

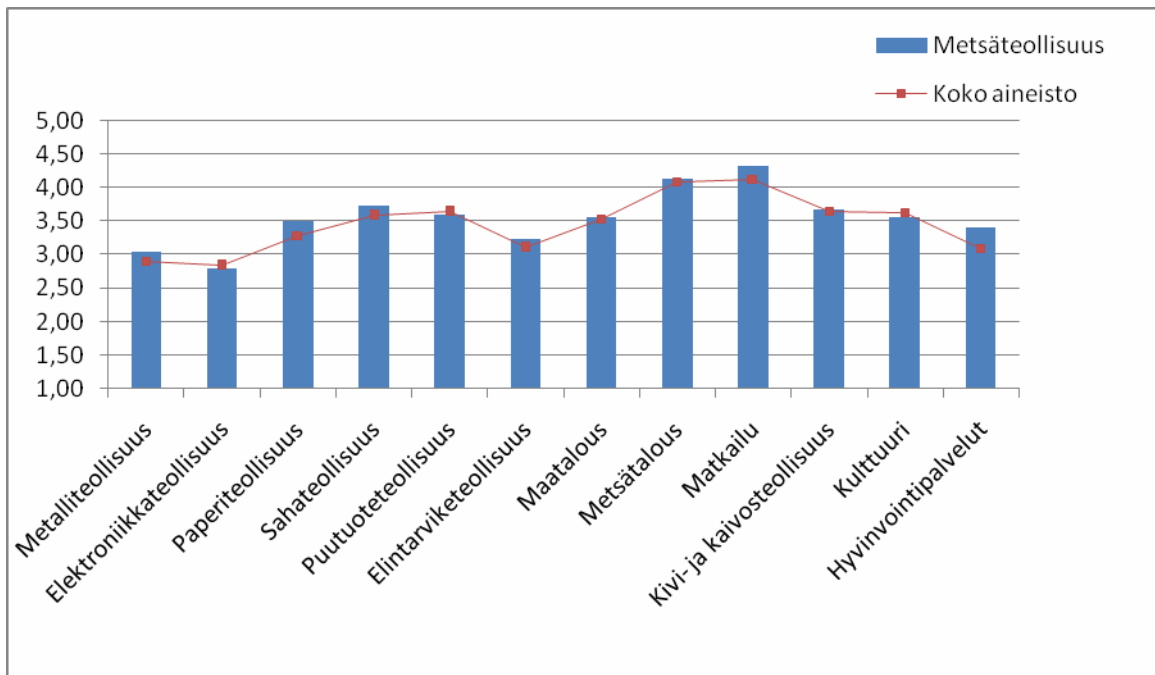
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / Kulttuuri

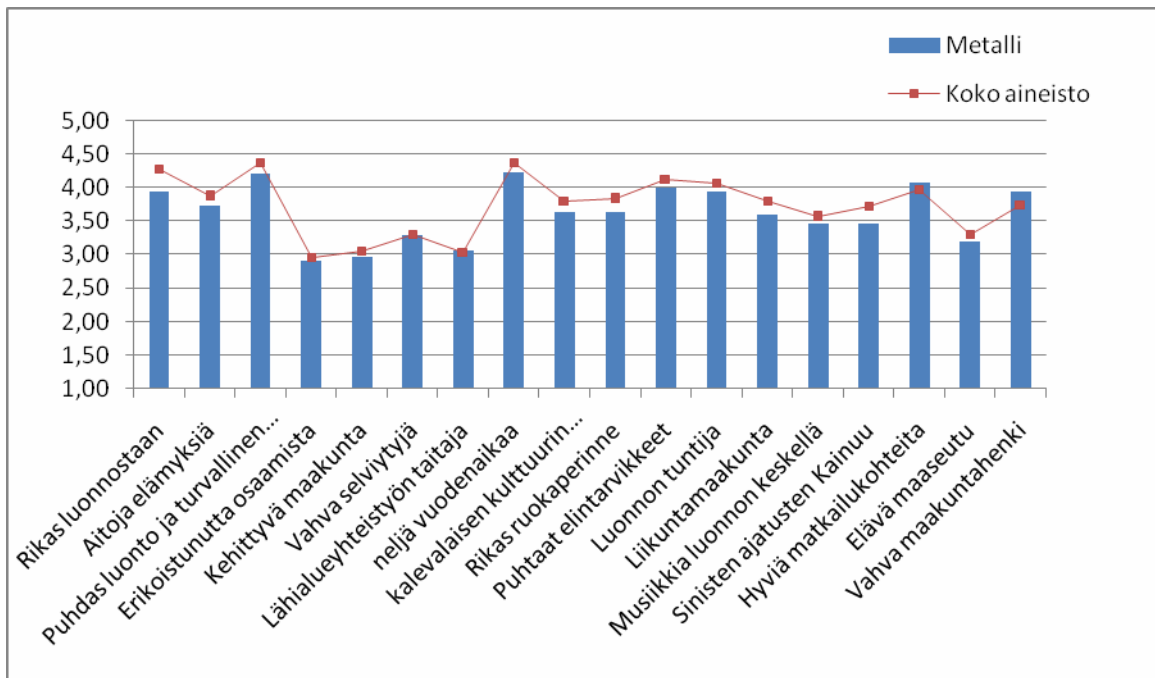
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / Metsäteollisuus

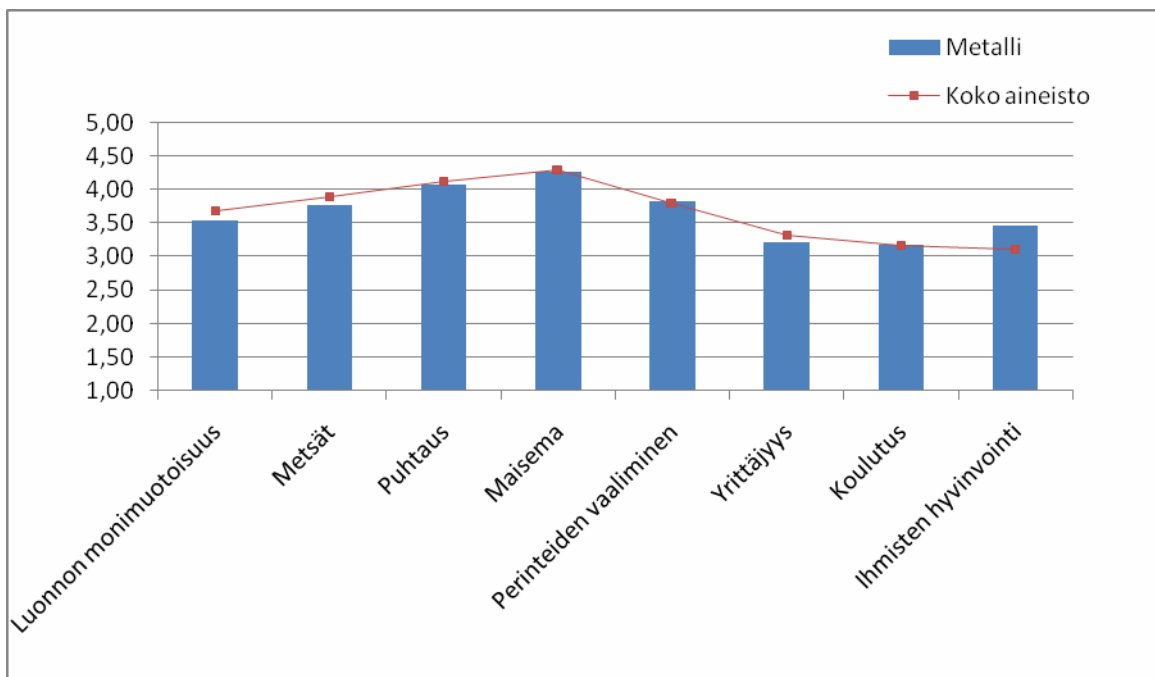
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / Metsäteollisuus

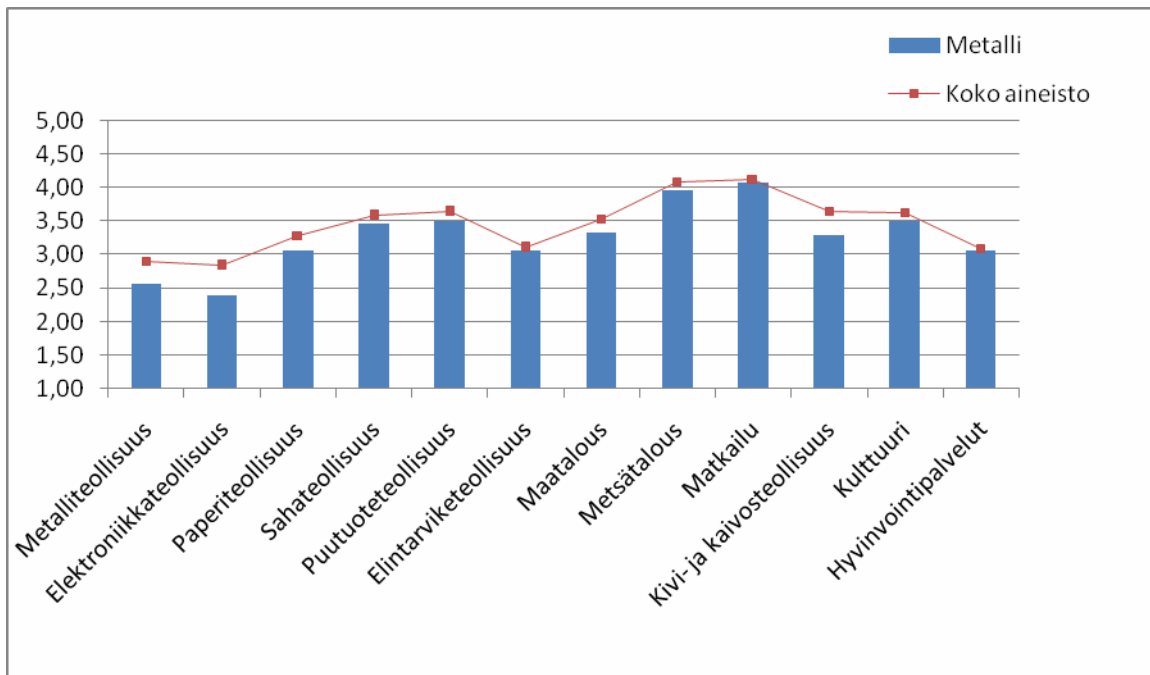
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / Metsäteollisuus

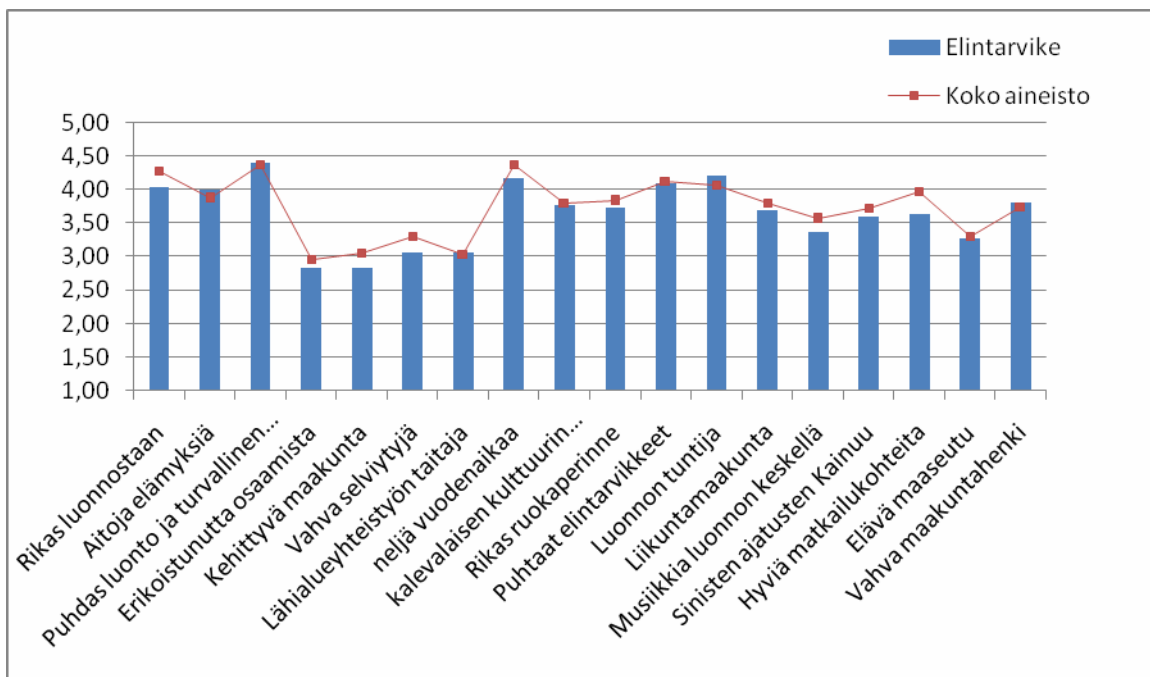
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / Metalli

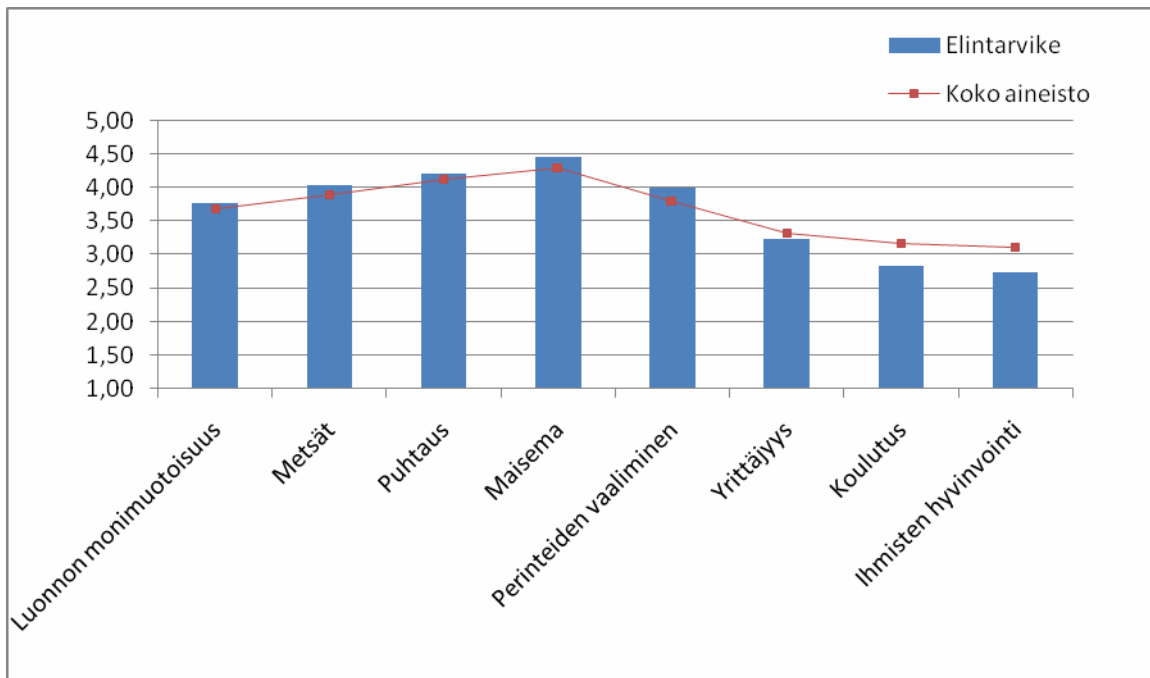
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / Metalli

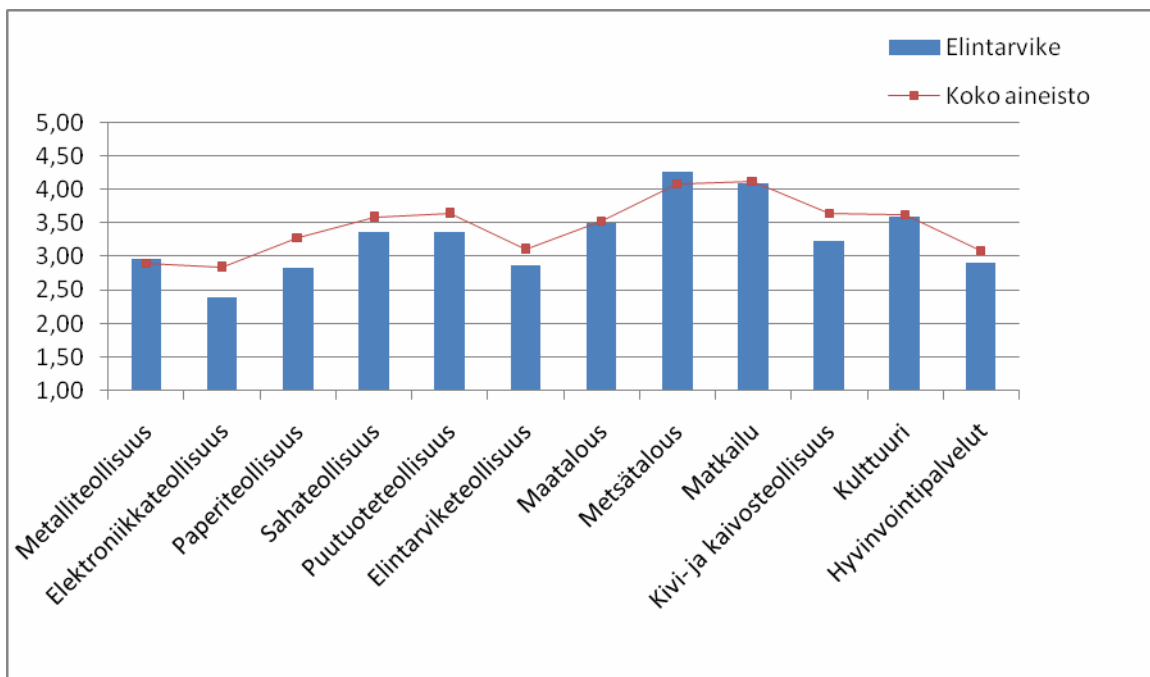
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / Metalli

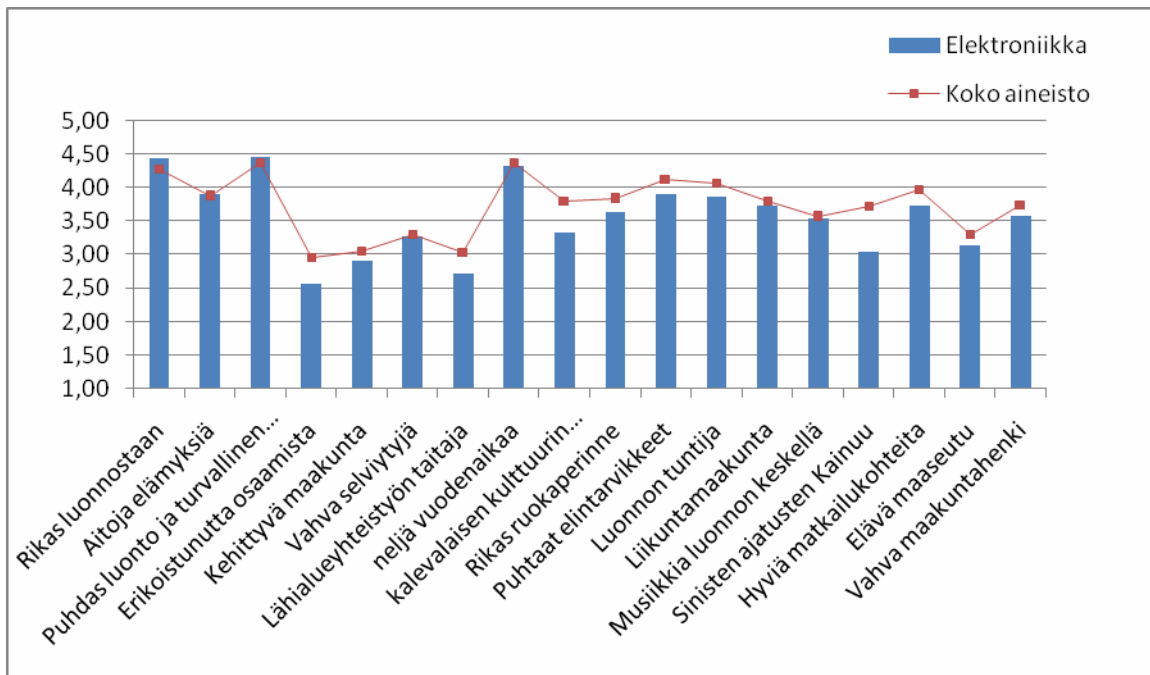
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / Elintarvike

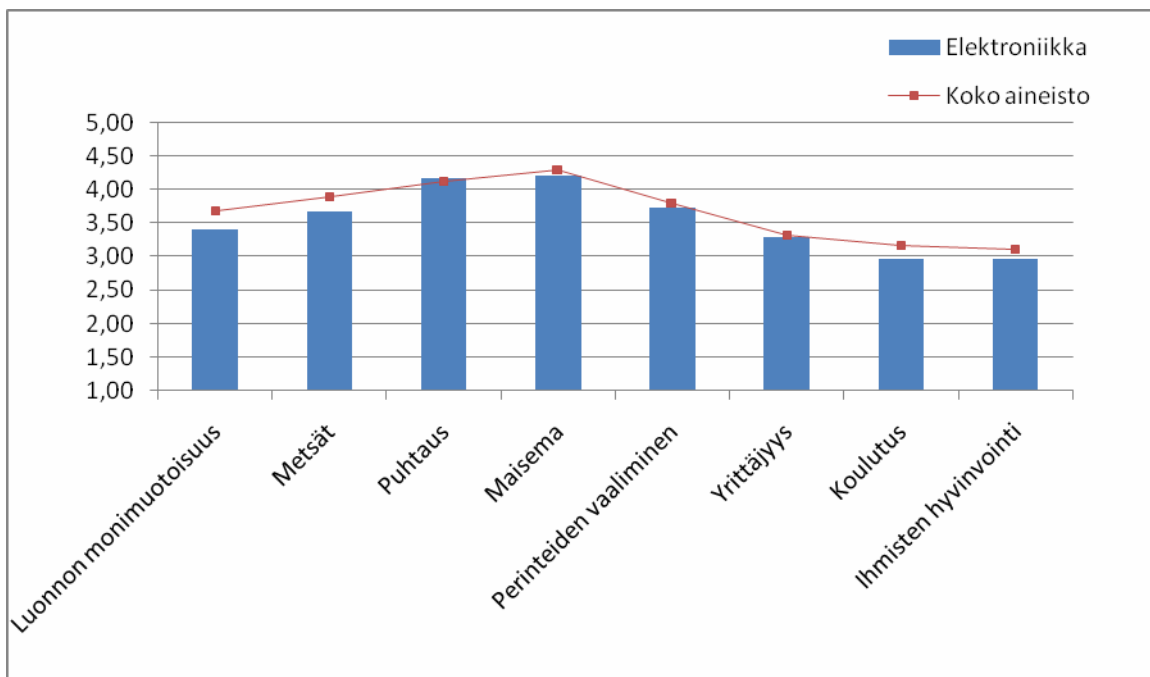
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / Elintarvike

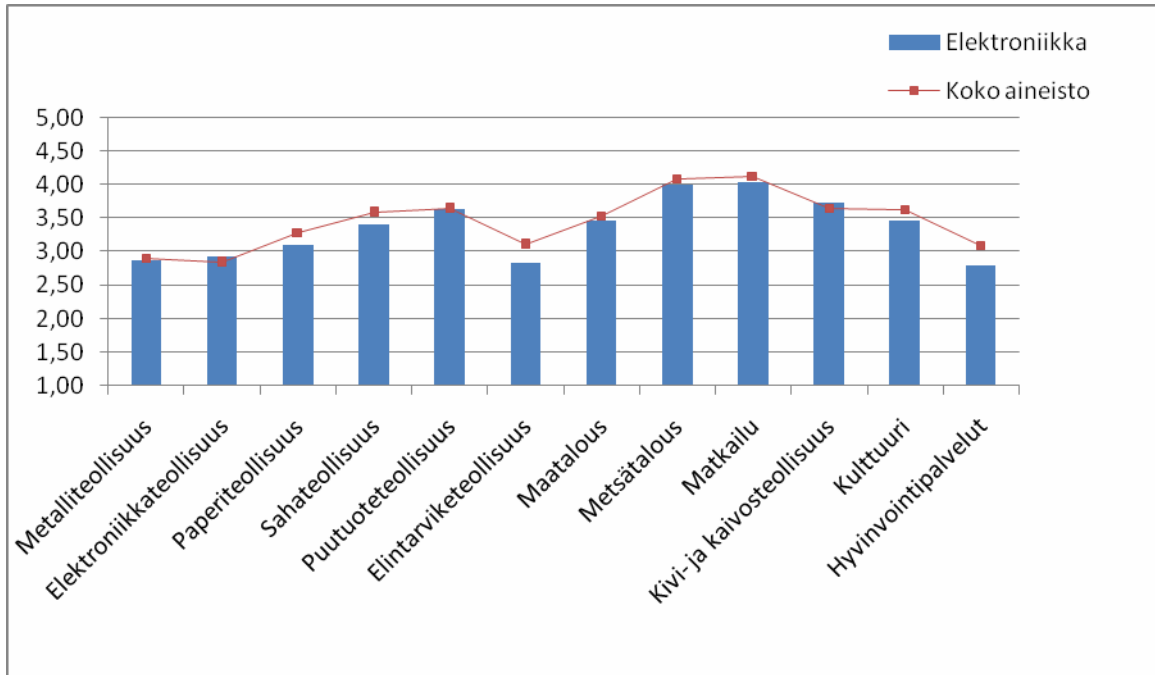
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / Elintarvike

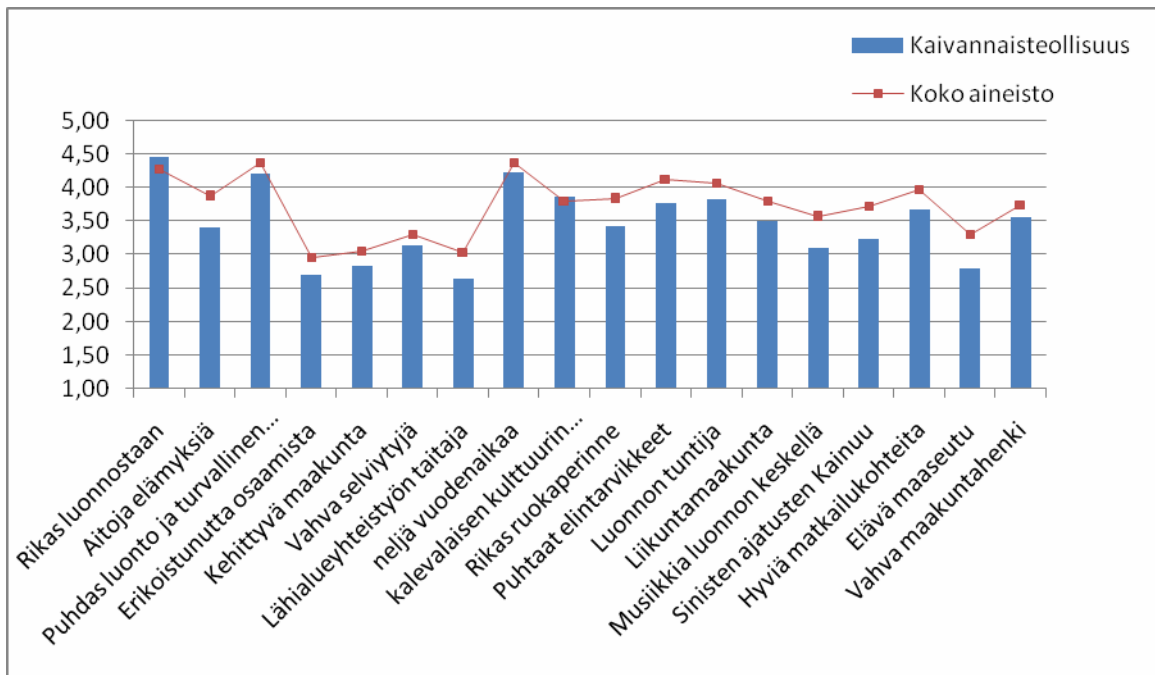
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / Elektroniikka

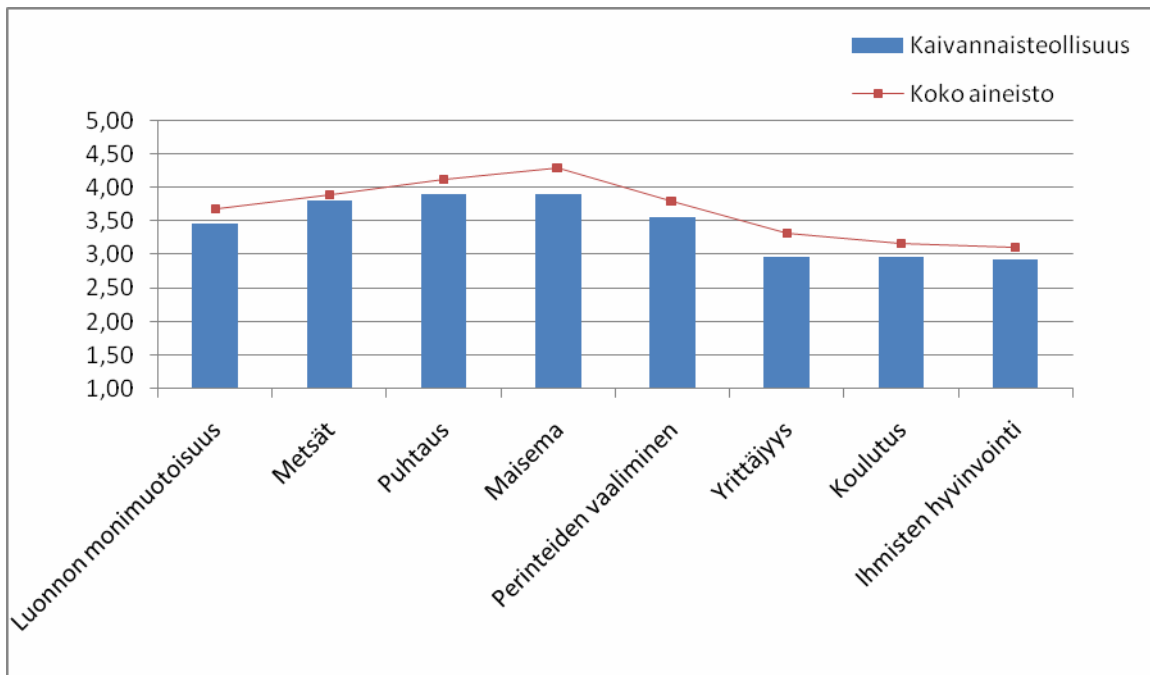
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / Elektroniikka

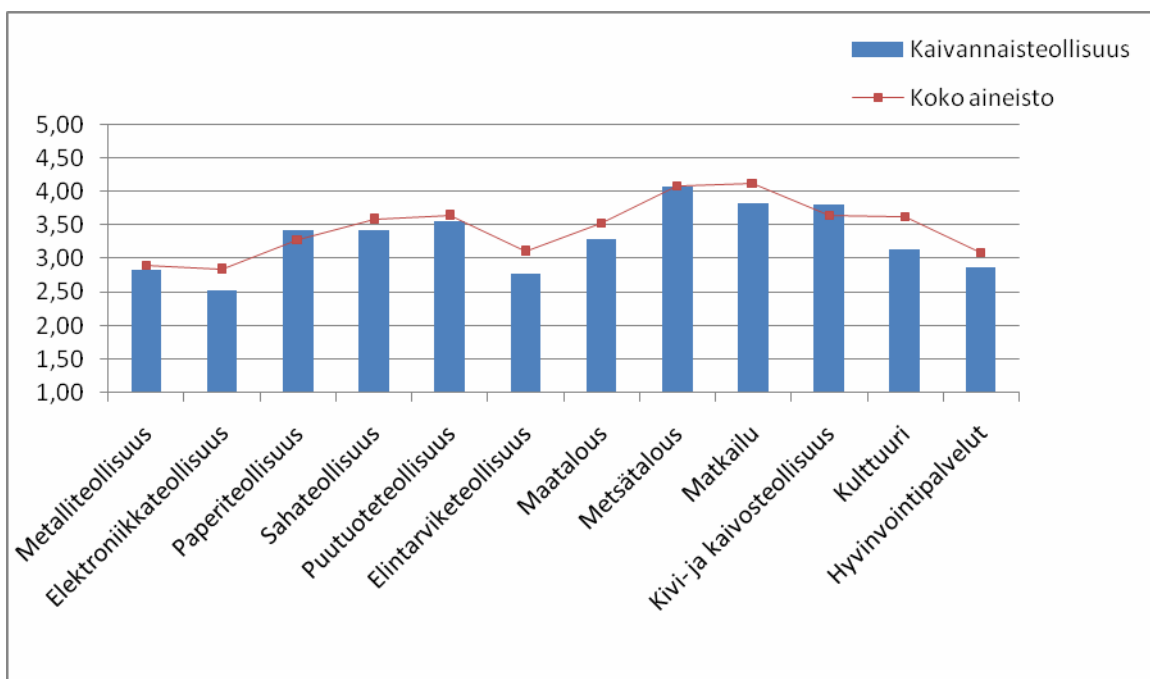
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / Elektroniikka

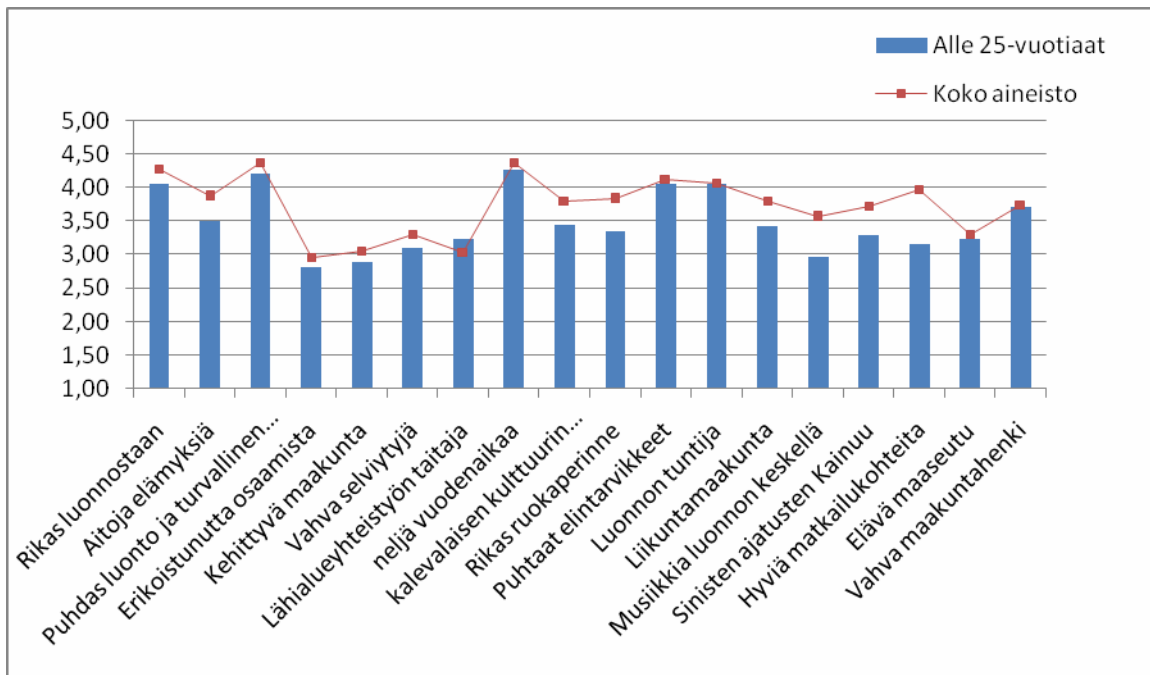
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / Kaivannaisteollisuus

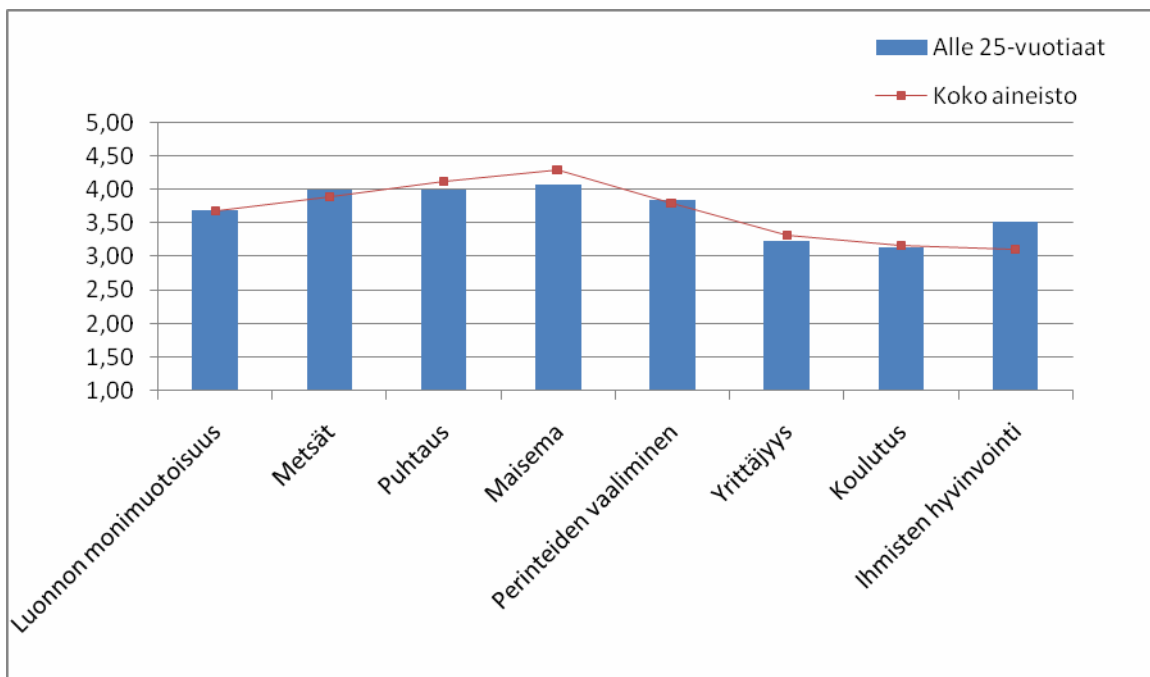
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / Kaivannaisteollisuus

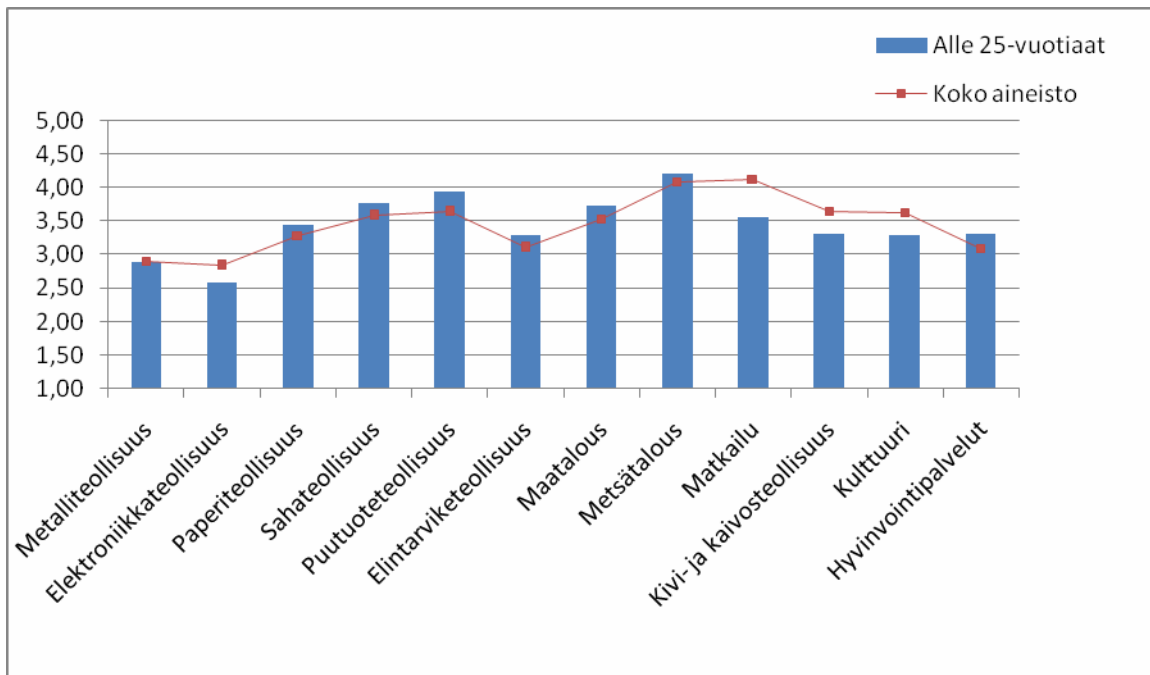
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / Kaivannaisteollisuus

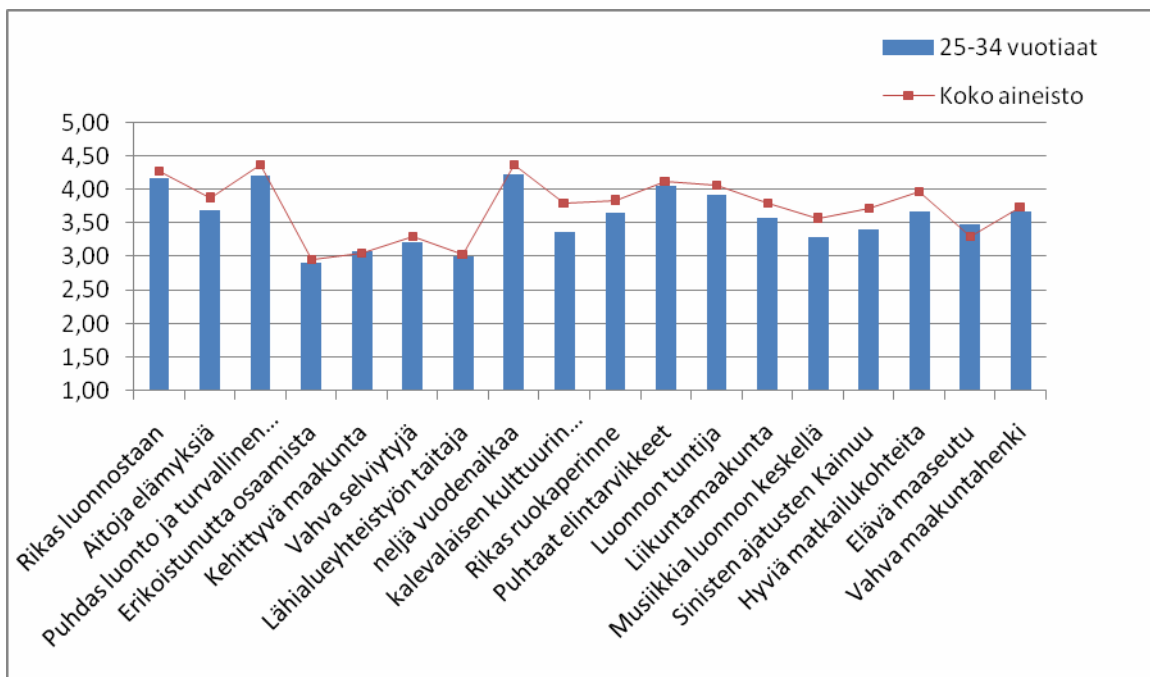
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / Alle 25-vuotiaat

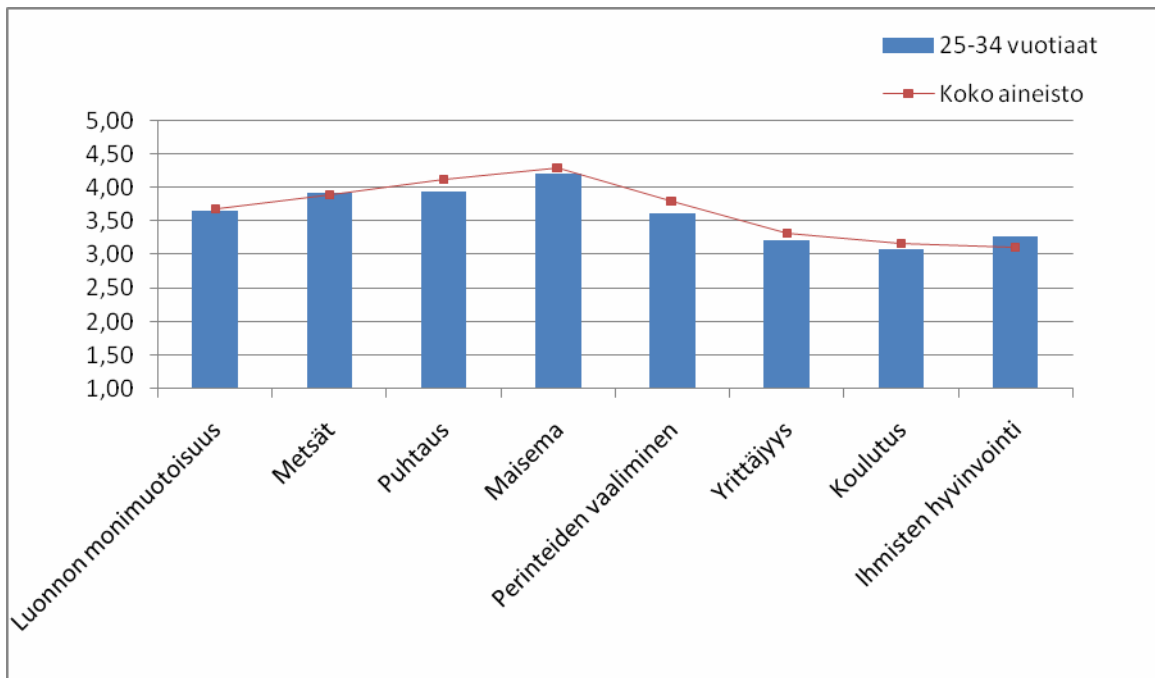
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / Alle 25-vuotiaat

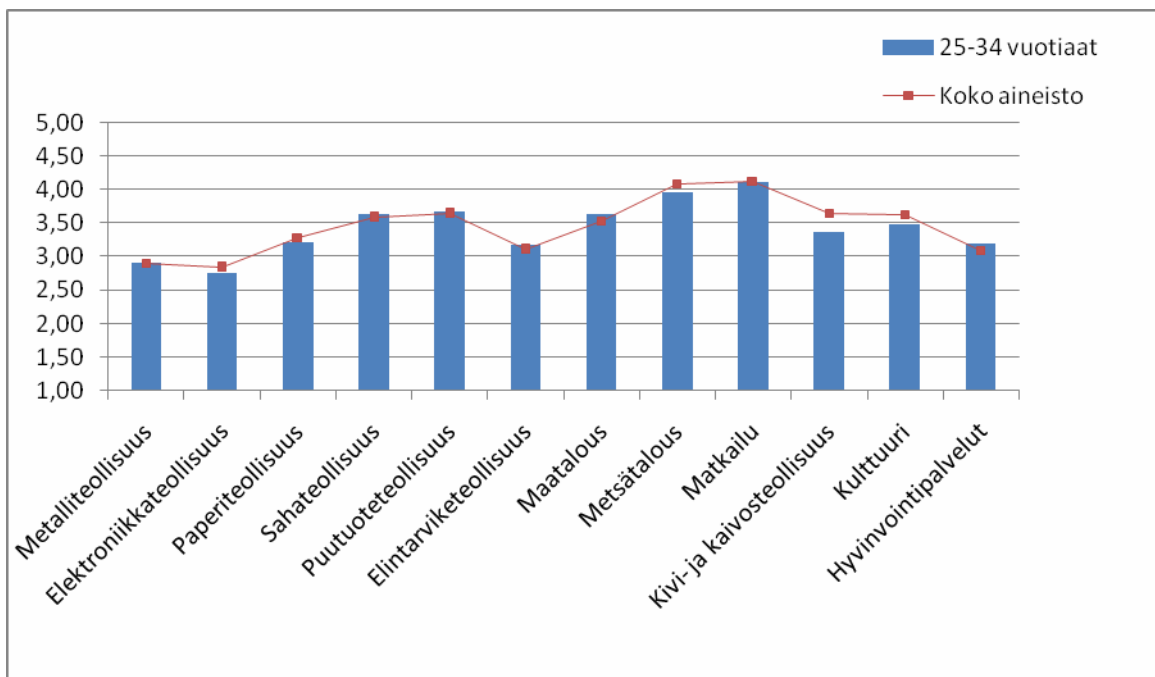
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / Alle 25-vuotiaat

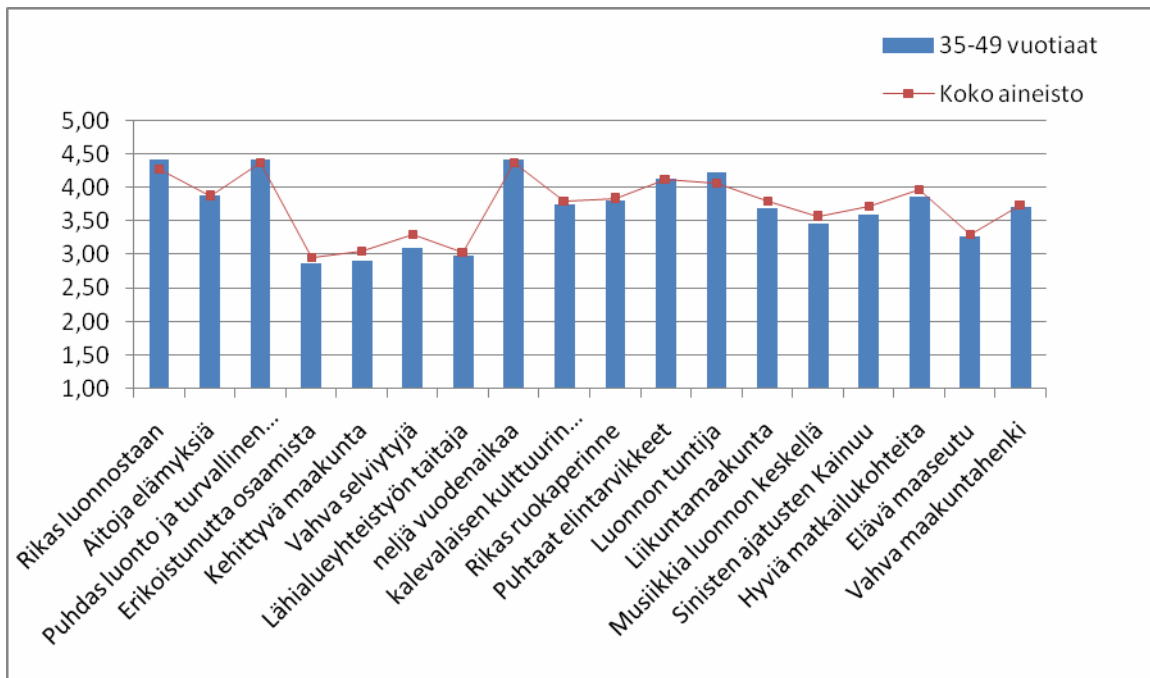
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / 25 - 34 vuotiaat

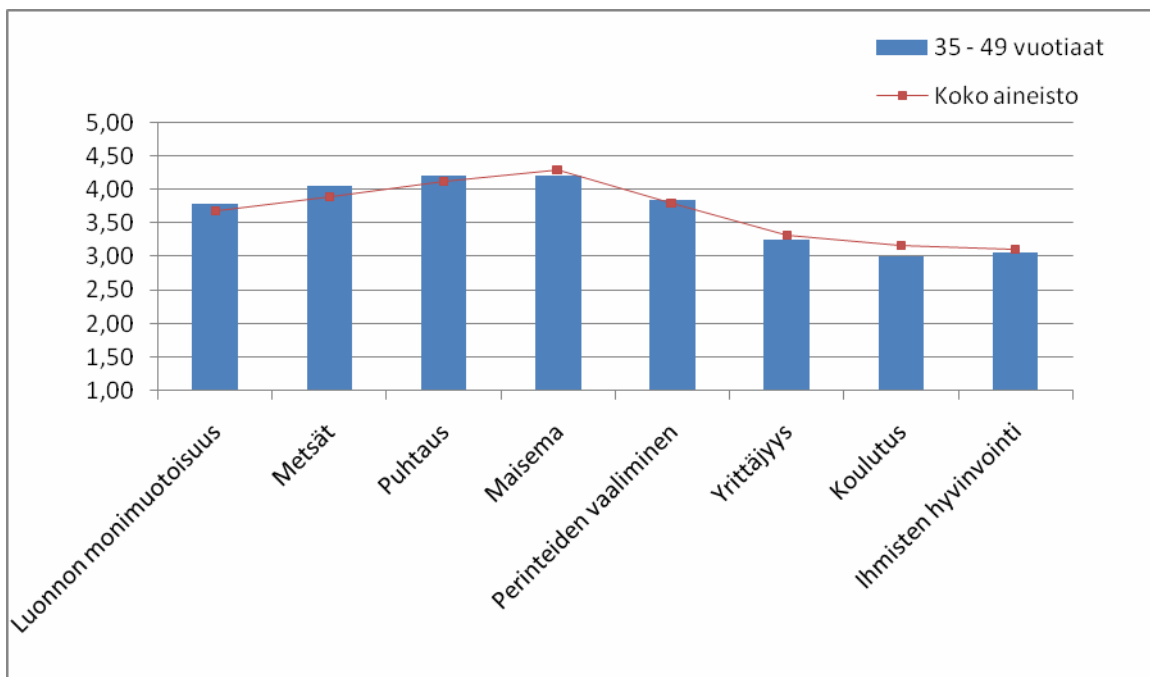
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / 25 - 34 vuotiaat

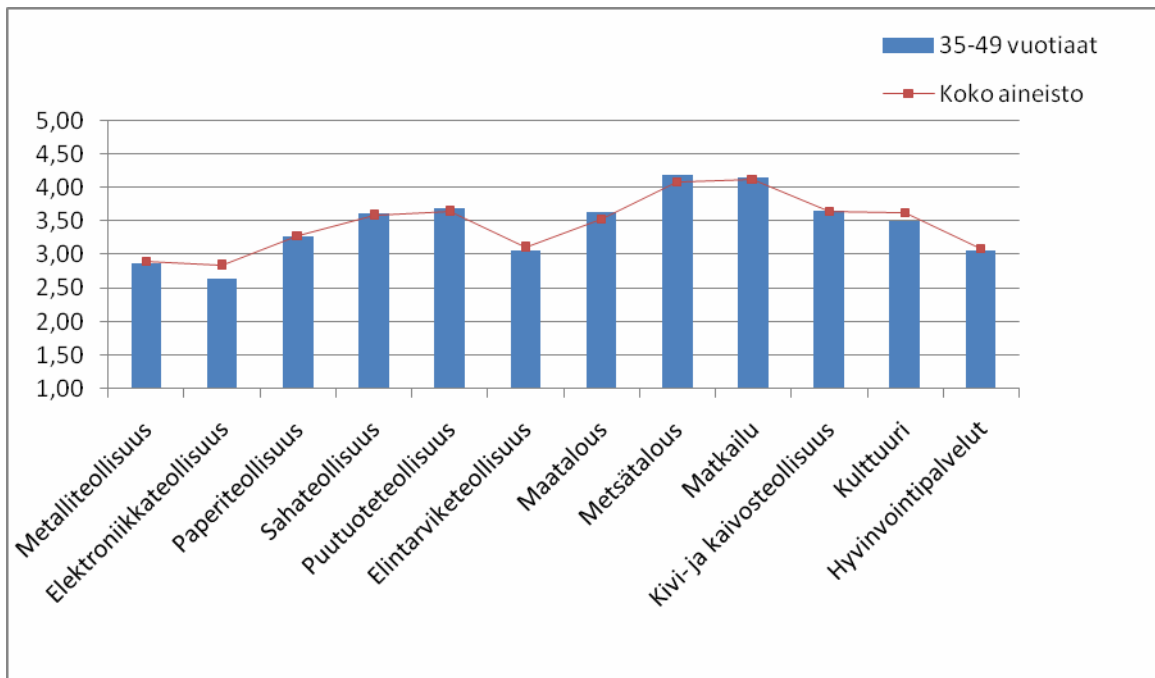
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / 25 - 34 vuotiaat

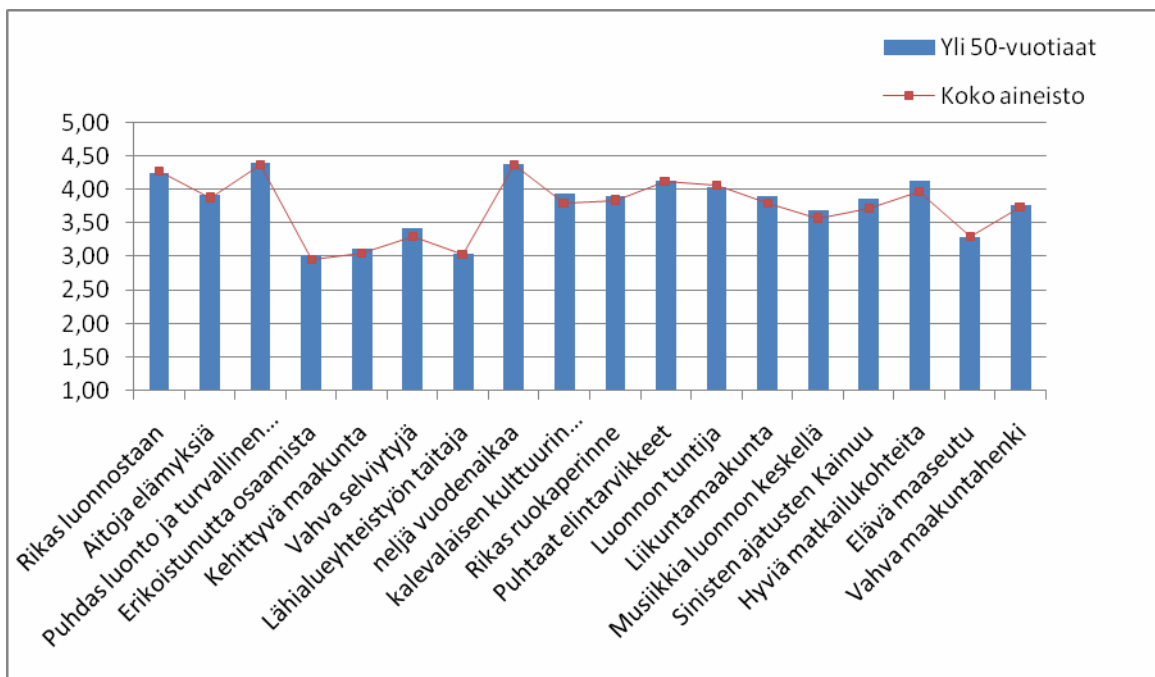
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / 35 – 49 vuotiaat

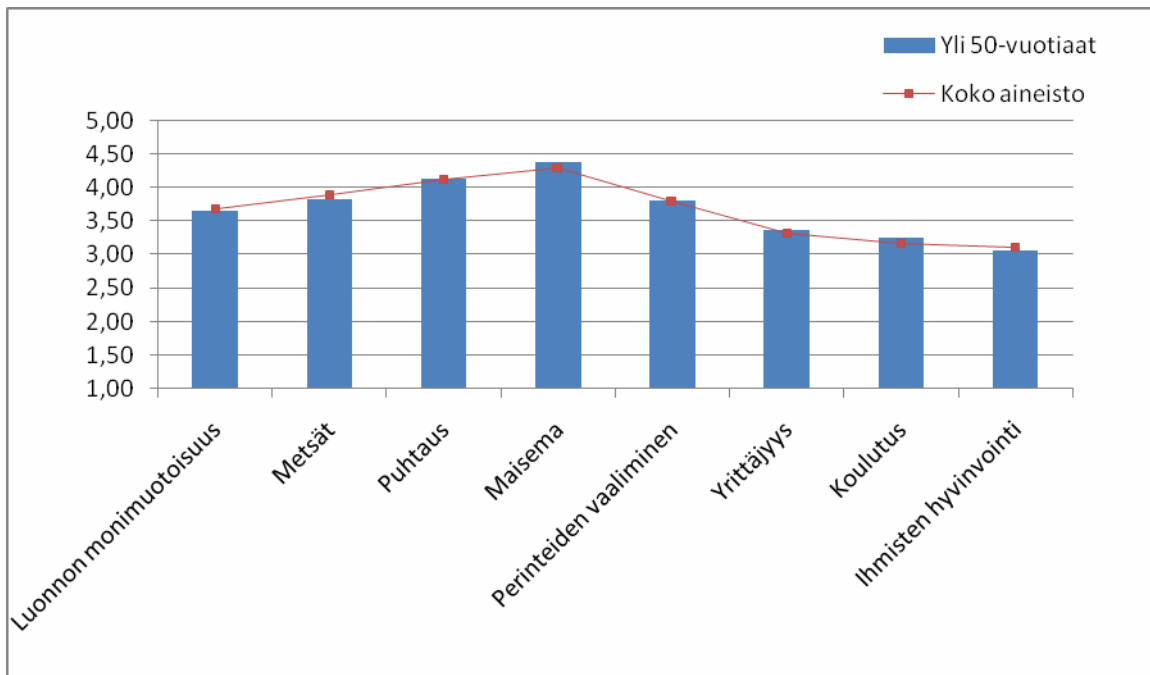
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / 35 – 49 vuotiaat

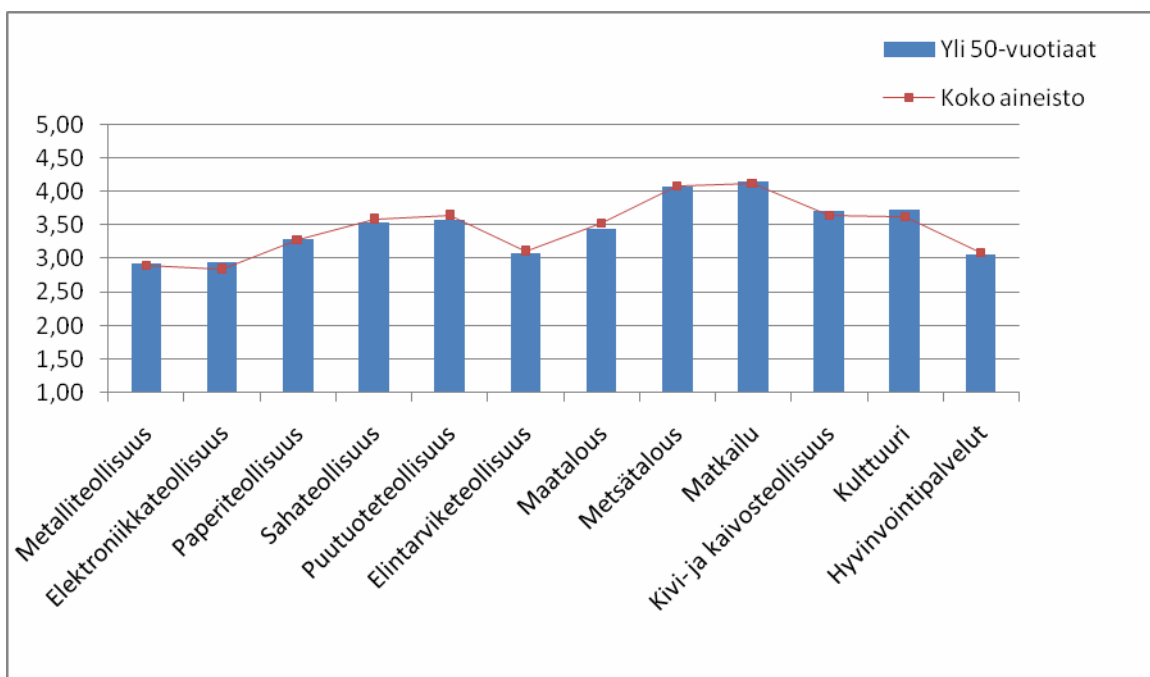
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / 35 – 49 vuotiaat

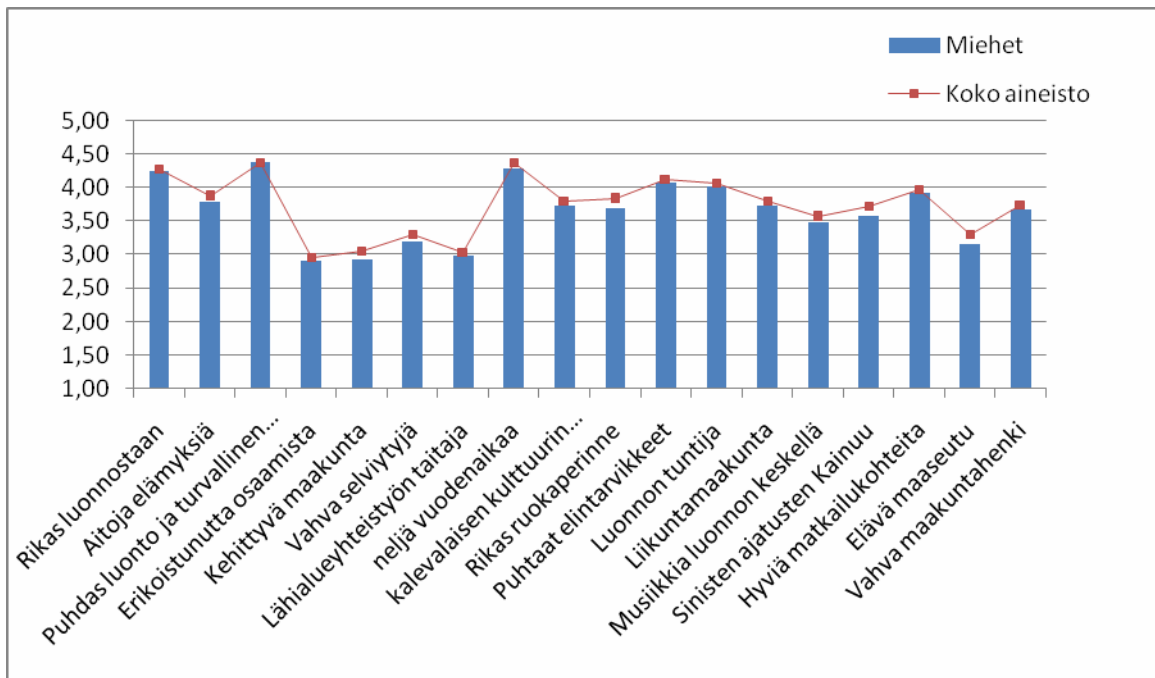
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / Yli 50-vuotiaat

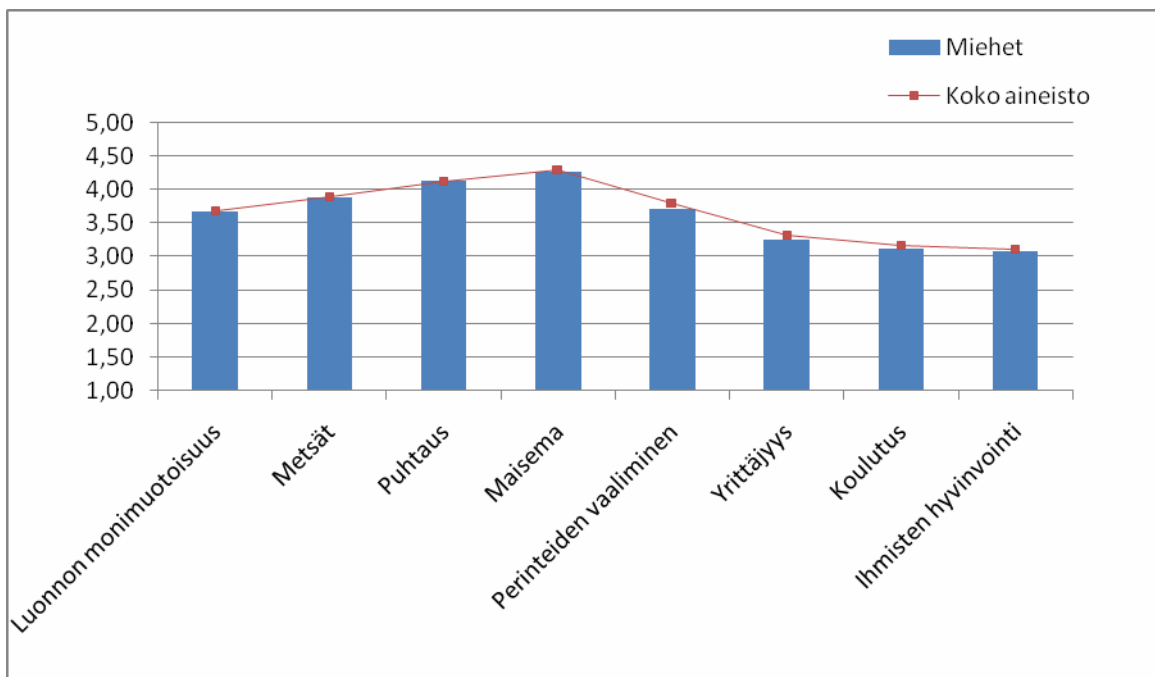
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / Yli 50-vuotiaat

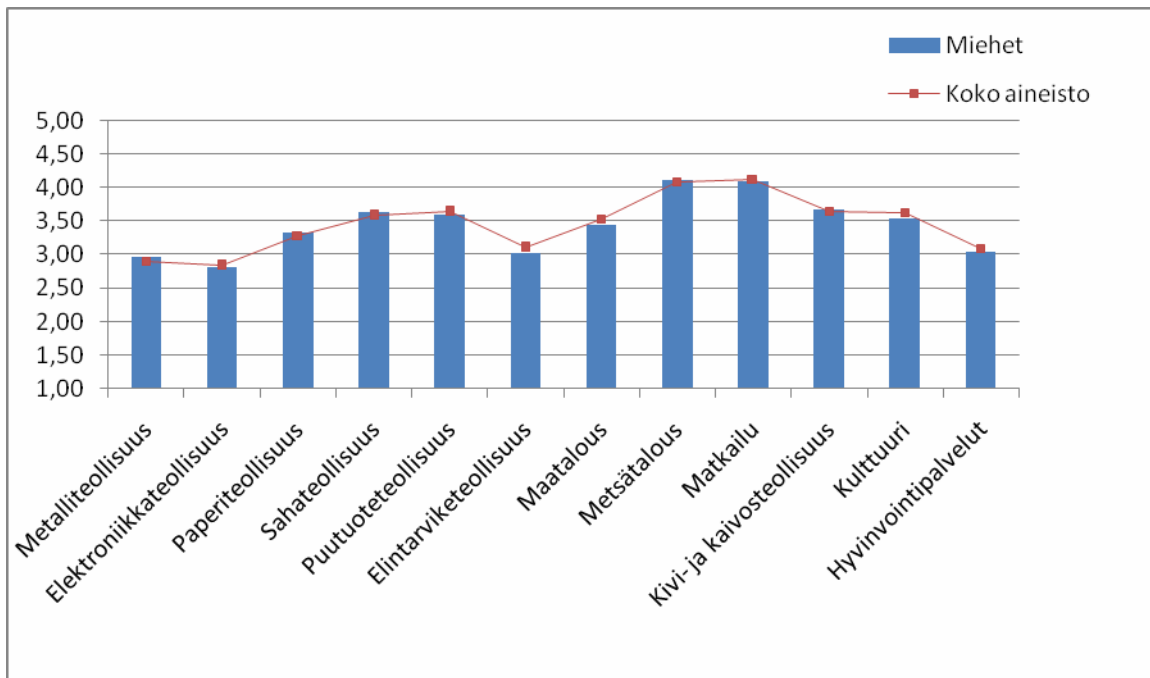
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / Yli 50-vuotiaat

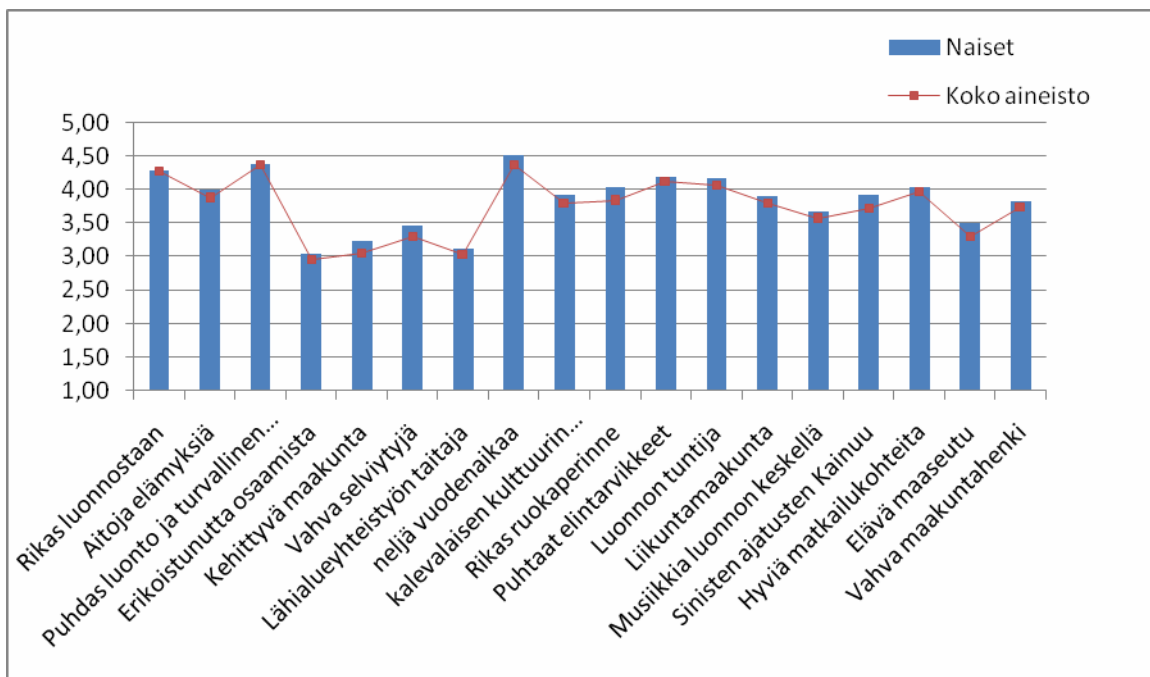
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / Miehet

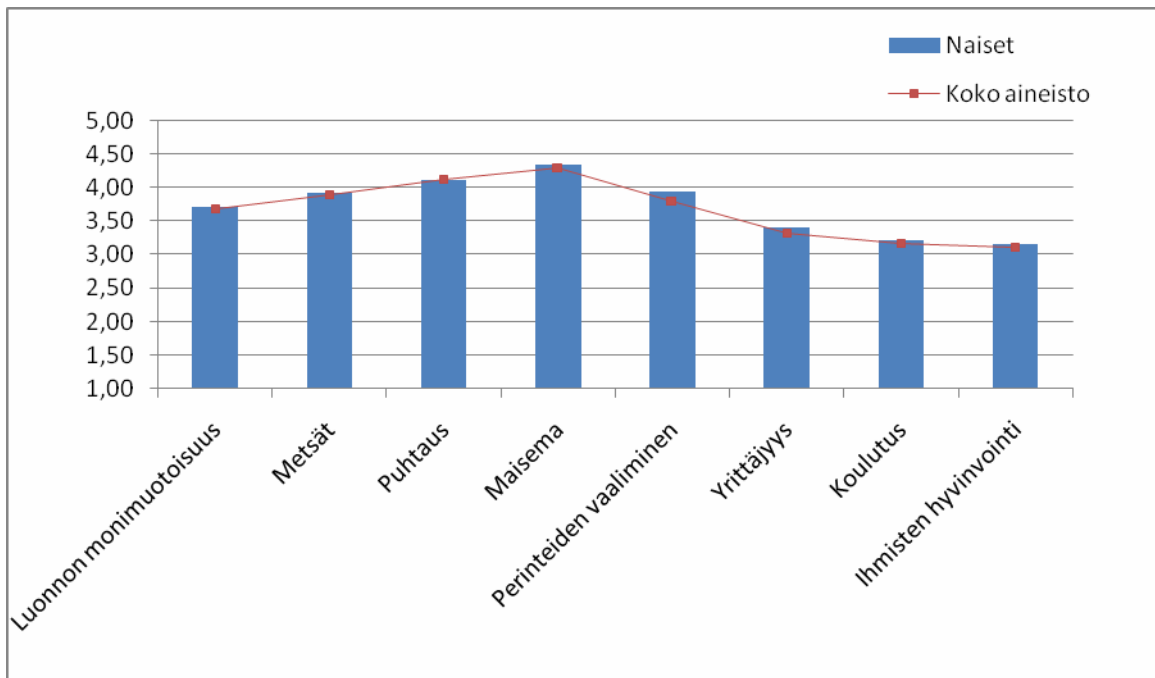
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / Miehet

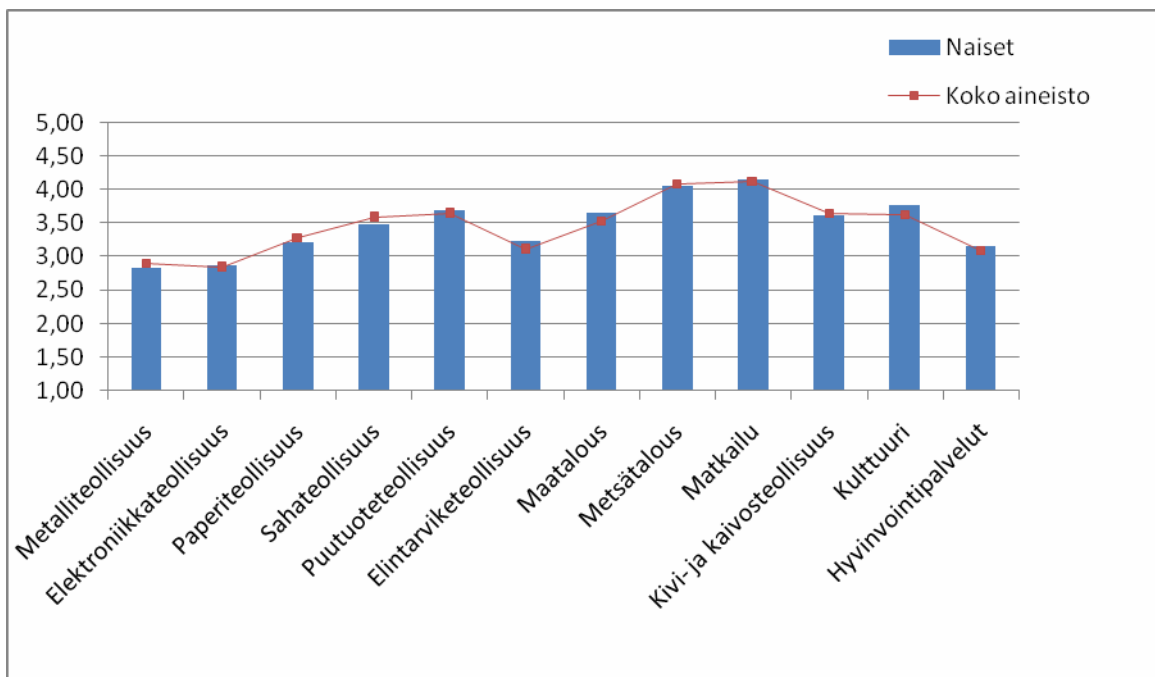
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / Miehet

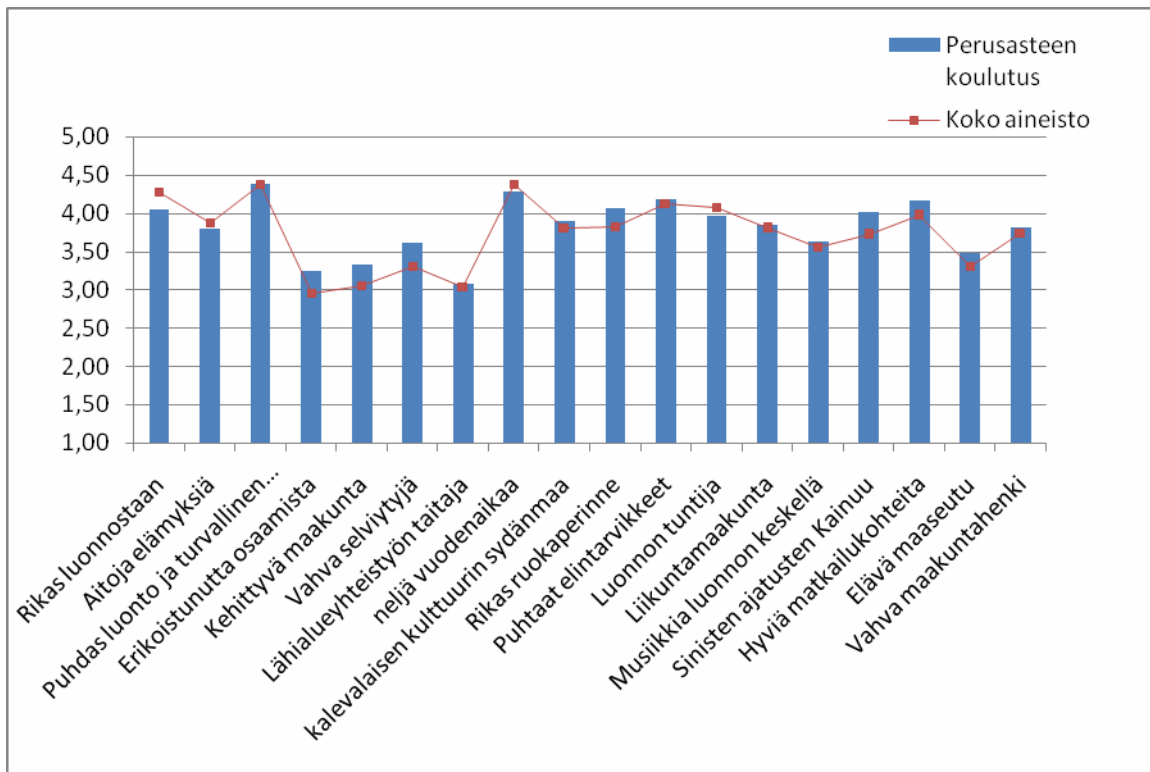
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / Naiset

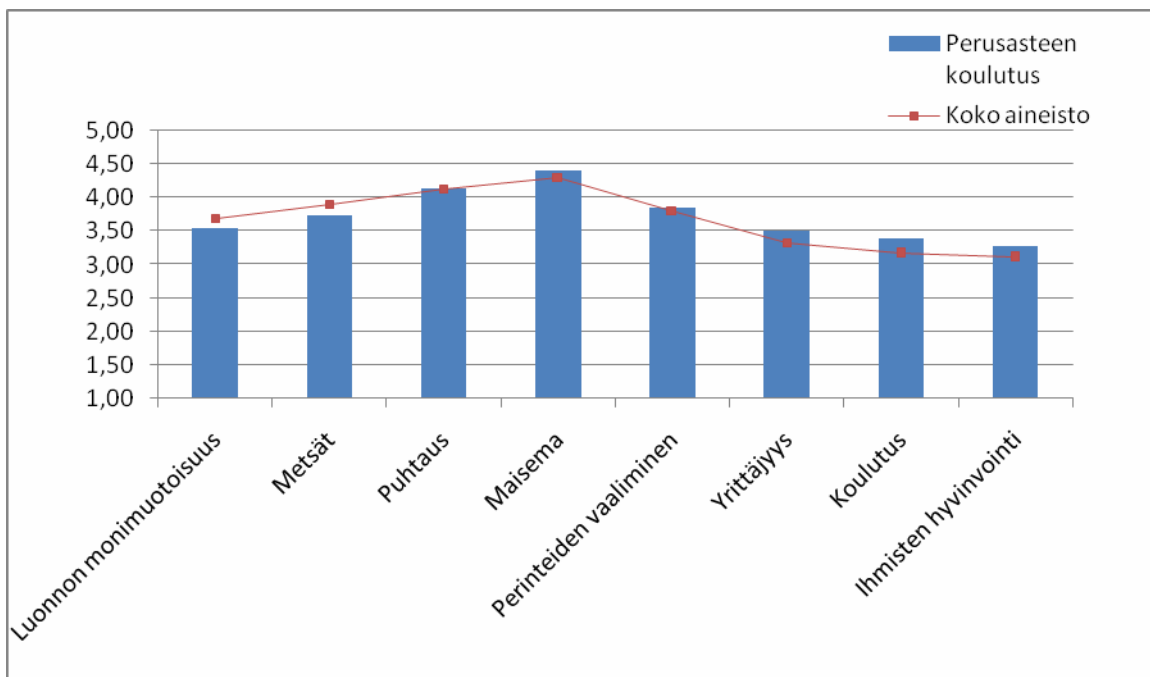
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / Naiset

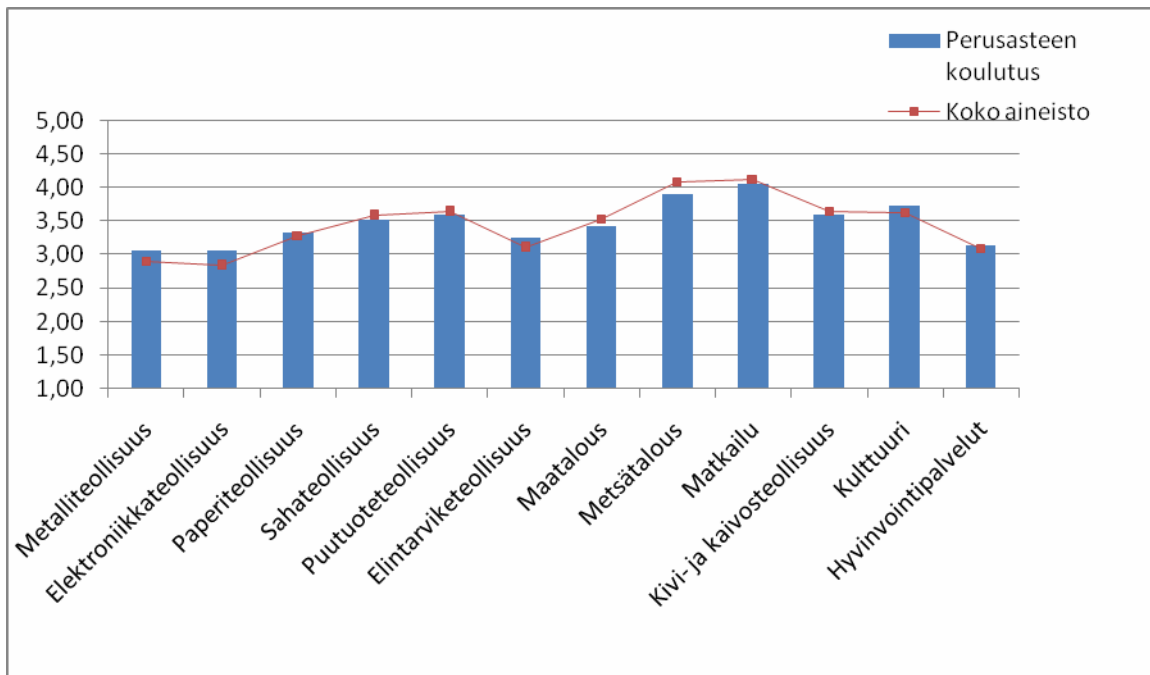
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / Naiset

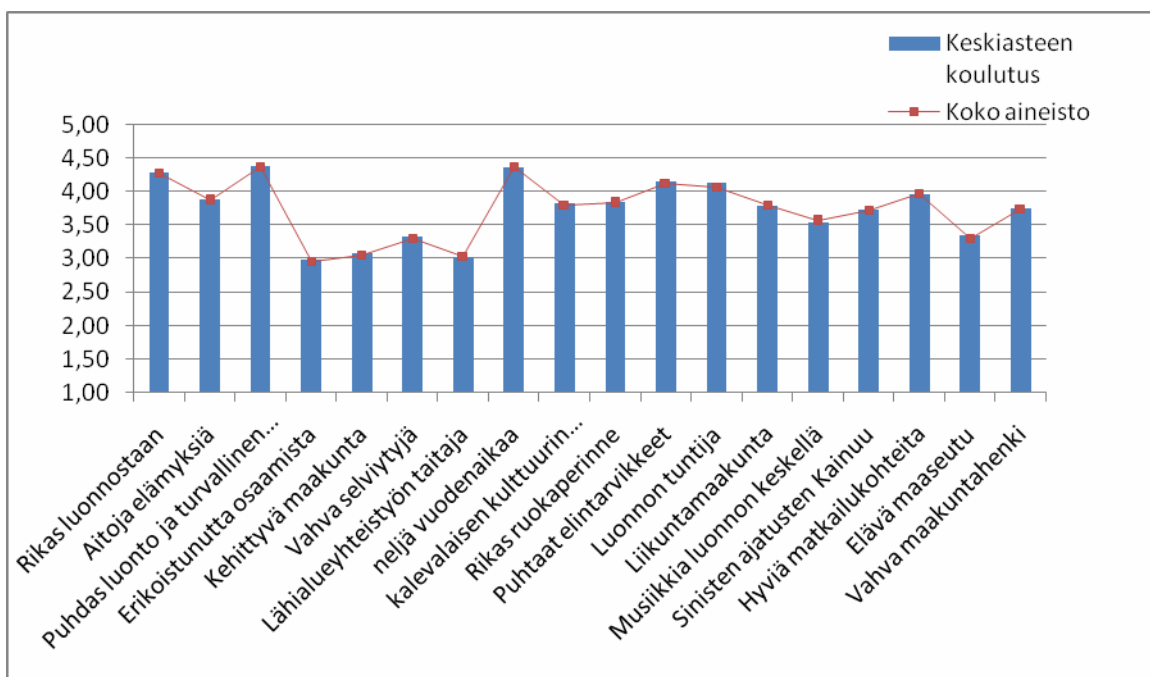
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / Perusasteen koulutus

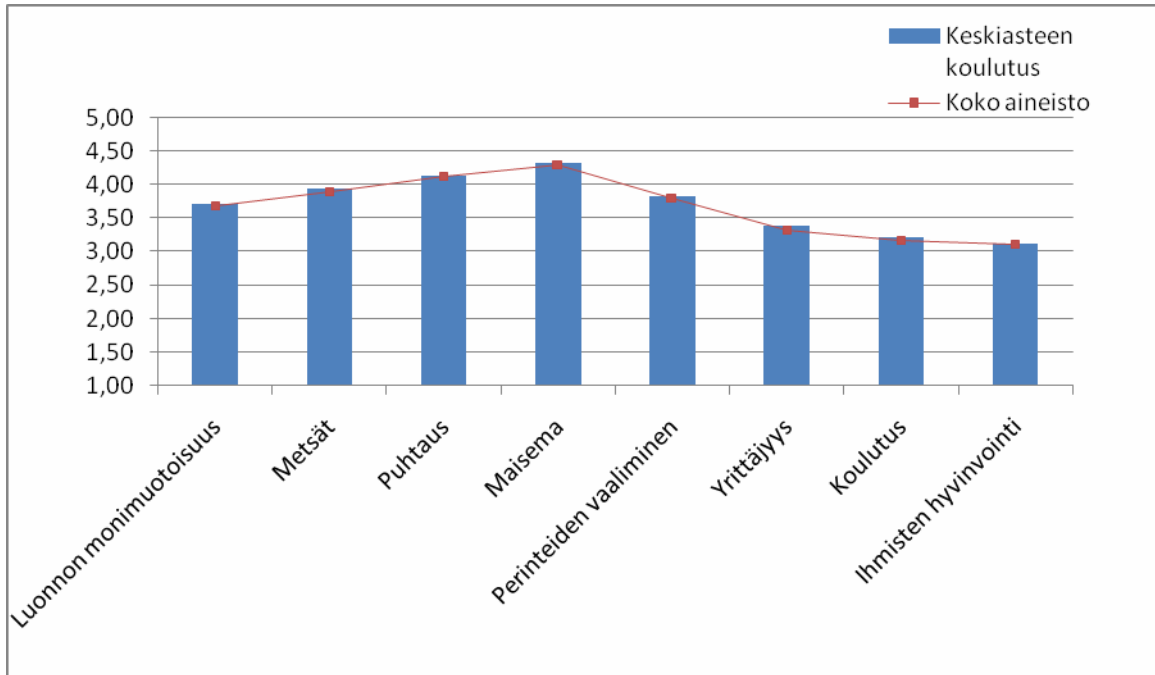
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / Perusasteen koulutus

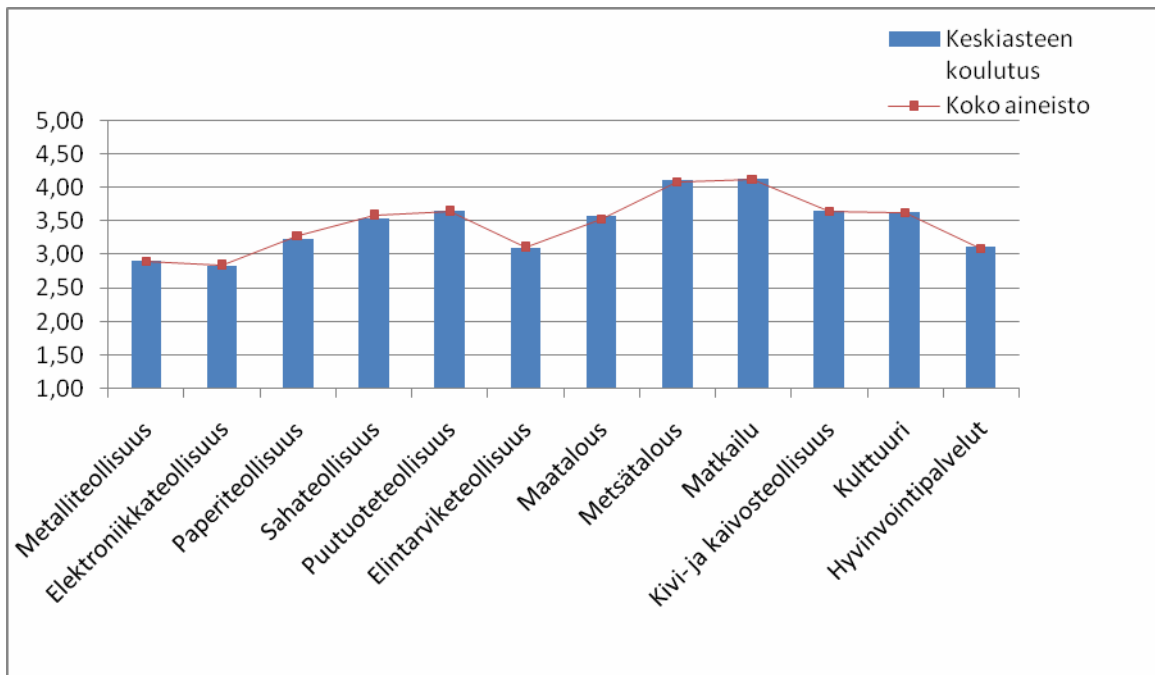
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / Perusasteen koulutus

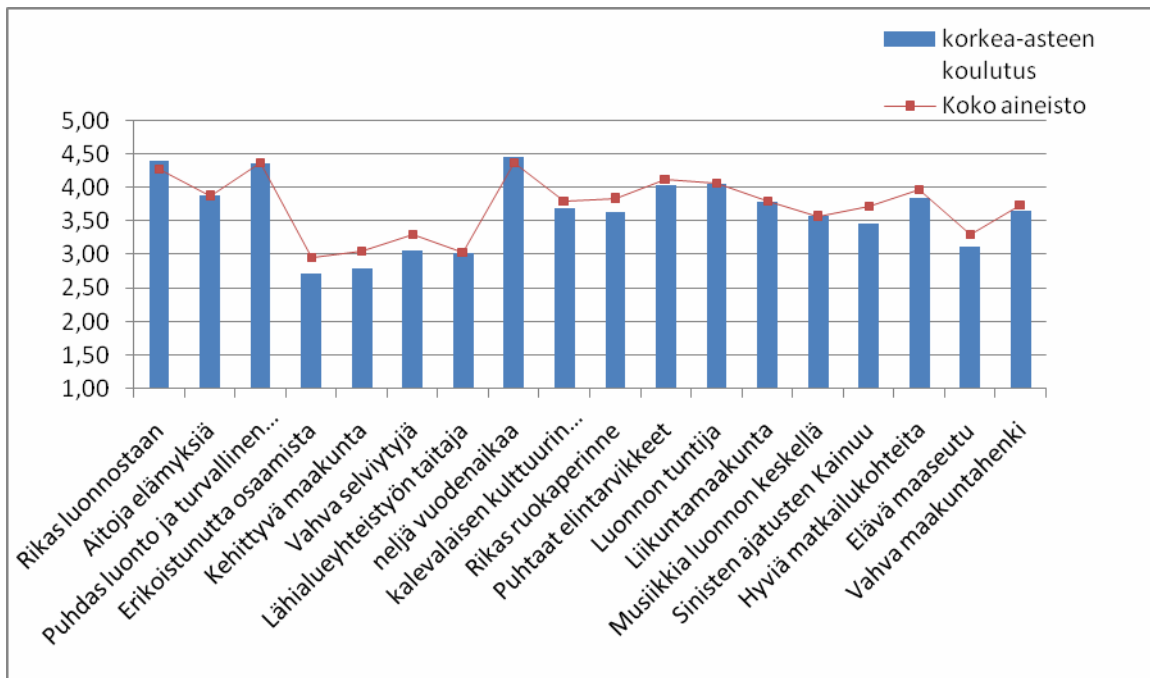
Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / Keskiasteen koulutus

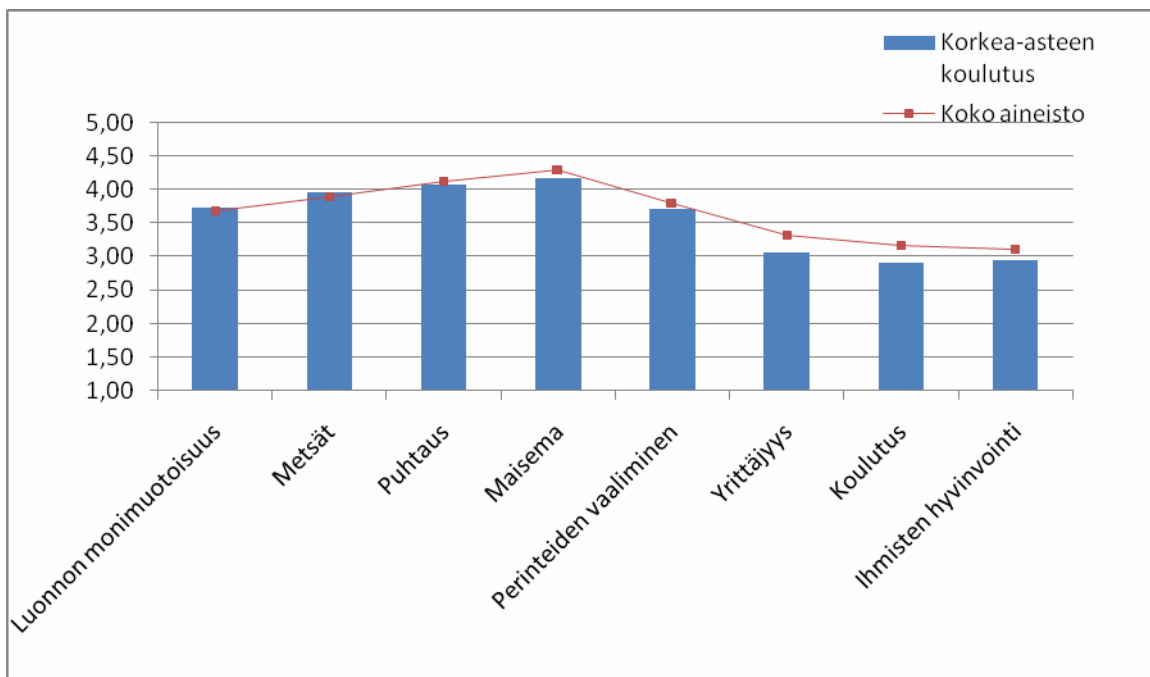
Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / Keskiasteen koulutus

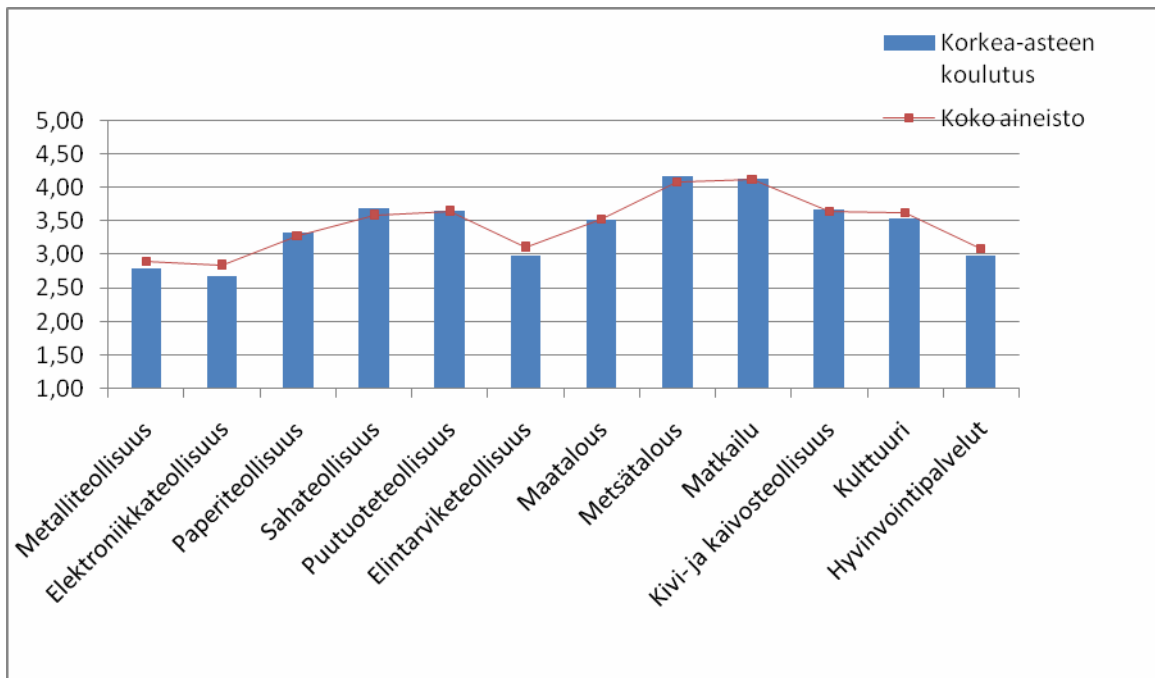
Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / Keskiasteen koulutus

Ryhmittäinen vertailu: Maakunnan perusviestit / Korkea-asteen koulutus

Ryhmittäinen vertailu: Miten asioita on hoidettu Kainuussa / Korkea-asteen koulutus

Ryhmittäinen vertailu: Kainuun keskeiset toimialat / Korkea-asteen koulutus

Sarja A: virallisesti hyväksytyt julkaisut
Sarja B: selvitykset ja tutkimukset
Sarja C: hallinnolliset asiakirjat
Sarja D: monistesarja

=====

Sarja A

A:1	Uusiutuva Kainuu
Kainuun maakuntasuunnitelma 2025
(2005)	B:6	Kainuun maakunnallisesti merkittävät
muinaisjäänökset (2007)
A:2	Kainuun maakuntaohjelman toteuttamis-
suunnitelma eli TOTSU 2006 – 2007
(2005)	B:7	Luontomatkailun kehittäminen
maakuntakaavoituksessa (2007)
A:3	Kainuun maakuntaohjelma 2006 – 2010
(2006)	B:8	Barents Link Corridor
(2007)
A:4	Kainuun maakuntakaava 2020
Kaavaselostus 2006
(2006)	B:9	Pohjoinen liikennekäytävä - северный
транспортный коридор
(2007)
A:5	Kainuun viestintäsuunnitelma 2006-2008
(2006)	B:10	Kainuun luontomatkailun teemaohjelma
(2007)
A:6	Kainuun kansalaisvaikuttamisen
ohjelma 2006 – 2012 (2007)	B:11	Kenen kyydissä?
Selvitys Kainuun sosiaali- ja
terveystoimen henkilökuljetuksista
(2006)
A:7	Kainuun maakuntaohjelman toteuttamis-
suunnitelma eli TOTSU 2008 - 2009
(2007)	B:12	Jouni Ponnikas, Verna Mustonen, Sirpa
Korhonen, Andra Aldea-Partanen &
Nikolai Veresov:
Maahanmuuttajat osana kainuulaista
yhteiskuntaa – Ulkomaalaisväestön
työelämävalmiudet ja koulutustarpeet
(2007)

Sarja B

B:1	Kainuun Venäjä-liiketoiminnan
Strategia 2005-2012 (2006)	B:13	Vartiuksen kansainvälisen raja-aseman
kehittämissuunnitelma (2008)
B:2	Sosiaalihuollon teknologian
kehittäminen Kainuussa –hanke
1.4.2005 – 31.3.2007
Sähköisten asiointipalveluiden
kehittäminen sosiaali- ja
terveydenhuollossa
Selvitysraportti 2007 (2007)		
B:3	Sosiaalihuollon teknologian
kehittäminen Kainuussa -hanke
1.4.2005 – 31.3.2007
Mielipidekysely sähköisten asiointi-
palveluiden kehittämisestä sosiaali- ja
terveydenhuollossa.
Tulosraportti 2006 (2007)		
B:4	Ikäihmisten palveluohjaus Kainuussa
-hanke 1.8.2004 – 31.12.2006
Palveluohjaus
- Tienviitta kainuulaiselle ikäihmiselle
Loppuraportti (2006)		
B:5	Kainuun tietoyhteiskuntastrategia
2007 – 2012 (2007)		

Sarja C

C:1	Talousarvio 2006 ja taloussuunnitelma
2006 – 2009 (2005)
C:2	Vuosikertomus 2005
(2006)
C:3	Kainuun maakuntaohjelman toteuttamis-
suunnitelma eli TOTSU 2007-2008
(2006)
C:4	Talousarvio 2007 ja taloussuunnitelma
2007 – 2010 (2006)
C:5	Vuosikertomus 2006
(2007)
C:6	Vuosikertomus 2007
(2008)

Sarja D

- D:1 "Uusiutuva Kainuu"
Kainuun tulevaisuudenkuvat v. 2025
(2006)
- D:2 Tietotekniikan osaamiskartoituskyselyn
tulosraportti 1. Kainuun vanhus- ja
perhepalveluhenkilöstö (2007)
- D:3 Prosessien mallinnus Kainuun sosiaali-
huollossa 2005 – 2006 (2007)
- D:4 Sosiaalihuollon teknologian
kehittäminen Kainuussa –hanke.
Loppuraportti 2007. (2007)
- D:5 Lähihuokaa Kainuusta 2007.
Kainuulaisten elintarvikeyrityksien
tuoteluettelo, 3 painos. (2007)
- D:6 Kainuussa asuvien maahanmuuttajien
koulutus ja työllistyminen (2007)
- D:7 Hoitotyö Kainuussa (2007)
- D:8 Hoitotyön arvokirja (2007)
- D:9 Esiselvityshanke Kainuun rakenteel-
lisen työttömyyden vähentämiseksi
Loppuraportti (2007)
- D:10 Teknologialla muutosta kotihoidon
toimintaprosesseihin. TeKo-hankkeen
loppuraportti 1.1.2006 – 31.12.2007.
(2007)
- D:11 TeKo-hanke
Toimintaympäristön ja tiedonkulun
kuvaus 1.12.2005 – 10.5.2006
Sotkamon kotihoidossa. Kartoitus
ennen mobiililaitteen käyttöönottoa
(2007).
- D:12 Kainuulainen työkuunto -projekti
Loppuraportti (2008)
- D:13 Hoitotyön ydintiedot sähköisessä
potilas-
kertomusjärjestelmässä – kehittämis-
projekti Kainuussa vuosina 2006-2007
Loppuraportti (2008)
- D:14 Hoitotyön osaamisen johtaminen
Kainuussa –projekti
Loppuraportti (2008)
- D:15 VARTU – varhain tukemalla turvallinen
lapsuus, toimintamalli perhetyöhön
hankkeen loppuraportti
- D:16 Mielenterveyspalveluiden ja
riippuvuuksien hoitopalveluiden
maakunnallinen malli -hanke
- D:17 Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja
terveyden itäsuomalainen polku -hanke
Loppuraportti (2008)
- D:18 Mielenterveystyöntekijöiden osaamisen
kehittyminen ja työrasituksen
lieventyminen -hanke
Loppuraportti (2008)
- D:19 Luonto on Kainuun vahvuus
Kainuun maakuntakuvatutkimus 2008
(2008)

Kainuun maakunta -kuntayhtymä
PL 400, 87070 Kainuu
puh. (08) 615 541
fax. (08) 6155 4260
e-mail: kirjaamo@kainuu.fi
www.kainuu.fi

